

'Én xitse ra nda tsò a'ta 'tse Cristo koni 'sín tsikínda jè Juan

Mé ra kjomà jè 'Én-là Nainá

1 ¹Kia nga tì'sa tjà'tsin-là kjoa, jè 'Én, ta'koa tìjna-ní, ko yaá tìjnako Nainá. Jè ra 'Én, jè-ní ra Nainá. ²Ko yaá tìjnako Nainá skanda tì'sa-ni tjà'tsin-là kjoa. ³Ko jè isichjeén Nainá nga tsikínda nga'tsi tsajmì ra tìjn; nímé tsajmì ra tìjn ra mì a'ta 'tse isinda-ni. ⁴A'ta 'tseé-ní nga tìjn Kjobinachon. Jè Kjobinachon, jè-ní jè Ni'í ra síhisen-là nga'tsi xita. ⁵Jè Ni'í rakii, yaá síhisen nándà nga jñò chon, ko jè kjoajñò mì kì ma síkijne-là nga síkji'tso.

⁶Tsikijnaá jngo xita ra Juan tsi'kìn ra Nainá isikasén. ⁷Jè 'ji tsjá 'én a'ta 'tse Ni'í ra síhisen, mé-nì nga'tsi xita kokjiín-là koni 'sín 'keènajmíya ra jè. ⁸Jè Juan, mì tsa jè-jìn Ni'í ra síhisen, ta 'én ra 'ji tsjá ra jè, a'ta 'tse Ni'í ra síhisen-là xita. ⁹Jè ra ngi Ni'í ra ma-là síhisen-là xita, í 'ji isà'nde rakii.

¹⁰Í tsikijna isà'nde, tanga jñà xita isà'nde mì kì kijtsexkon ni'sín takó jè tsikínda isà'nde. ¹¹Yaá 'ji ya ajin-là xita-là tanga jñà xita-là mì kì iskábétjò. ¹²Tanga nga'tsi xita ra iskábétjò ko tì'koa kjokjiín-là jñà 'én ra kiichja, kitsjá-là kjohixi nga i'ndí-là Nainá kjomà, ¹³tanga mì tsa ki-ni nga jní kitsin-jín, ko mì tsa ki-ni nga a'ta 'tse xita kitsin-ni, kií-ní nga a'ta 'tse Nainá kitsin-ni.

¹⁴Ko jè ra 'Én, xitaá kjomà; ko í tsikijnajin-najin.

Kijcha-nájin jè kjoajeya-là, jè kjoajeya ra kitsjà-là Nainá koni ra ta jè tajngo-ni I'ndí-là, ko 'ñó ki'se-là ra kjonda ko kjohixi.

¹⁵Juan kitsjá 'én ra a'ta 'tse nga kitsò:

—A'ta 'tseé xita rakii 'kia nga ko'sín kíxin-no: “Jè ra 'sa nchrabátjingi-na, jè-ní ra tìjna ítjòn-na, nga isaá kjoatsee tìjna-ni koni 'an.”

¹⁶ Nga 'nó tse kjōnda tjin-lā ra jè; asa 'nó asa 'nó tíjtábé-isa-ná kjōnda-lā. ¹⁷ Jè kjotéxoma-lā Nainá, jè Moisés ki'tsi-lā, tanga jè ra kjōnda kō kjōhixi, jè Jesucristo 'jìkó. ¹⁸ Nì kjè sa yá ra bexkon kó 'ki kjōn-ni ra jè Nainá; tanga jè I'ndí-lā ra ta jè tajngo ma-ni ra Nainá-te ra ya tíjna'ta-lā, jè-ní ra bakón-ná kó 'ki Nainá.

Mé 'én ra tsi'kénajmí Juan a'ta 'tse Cristo

(Mateo 3:11-12; Marcos 1:7-8; Lucas 3:15-17)

¹⁹ Jñá 'én kii ra kitsjà Juan, 'kia nga jñà xitā judío isikasén na'mì kō xitā Levita nga inchrabà-ni ya Jerusalén nga iskonangi-lā Juan, kitsò-lā:

—¿Yá xitā-ni ra jì?

²⁰ Juan tsi'kénajmí kixi-ní, mì tsa tsakja'ma-jìn, kitsó-lā:

—Mì tsa 'an jiàan Cristo [ra xá sikasén-ni Nainá].

²¹ Xitā kii, india iskonangi-ni, kitsò:

—¿Yá-ni ra jì? ¿A jì-ní Elías?

—Mì tsa 'an jiàan —kitsò Juan.

—¿O ra jì-ní jè xitā ra síchjeén Nainá nga chja ngajo-lā ra xá tíjnè-lā nga kj'íí?

—Majìn —kitsó-ní.

²² Iskonangií india-ila, kitsò-lā:

—¿Yá kjōn-ni ra jì? Kō'tín-nájìn, mé-nì nga kōma kohíko-lajìn 'én jñà ra isikasén-najìn. ¿Mé 'én 'bì a'ta tsaji?

²³ 'Kiaá kitsò-lā Juan:

—'An-ná xitā ra 'nó chjaya ya i'nde kixi nándā xìn'ta: “Ndaá tjjajna kixiqò ndiyá-lā Nā'ín-ná”, koni 'sín kitsò Isaías xitā ra isichjeén Nainá nga kiichja ngajo-lā.

Jè Juan ra batíndá xitā

²⁴Jñà xit̃a ra isikasén xit̃a fariseo, ²⁵iskonangií india-ila kitsò-la:

—¿Mé-ni nga xit̃a batíndá-ni, tsa mì tsa jì-ni ra Cristo, kò tsa mì tsa jì ra Elías kò tì'koaá tsa mì tsa jì-ti jè xit̃a ra isichjeén Nainá nga chjaya ngájo-la?

²⁶Kiichjaá Juan nga kitsò-la:

—'An, ta nandá batíndá-na, tanga tijnajin masen jngo-najìon ra mì kì 'yaxkon. ²⁷Jè-ní ra 'sa nchrabátjìngi-na, jè ra isa tìjna ítjòn-ni koni 'an. Skanda mì kì bakèn-na nga 'an skìjnda'ñó-la jè xoxín xajté-la.

²⁸Nga'tsi kjoa kii, yaá naxindá Betania nga ko'sín kjomà, ya ra ijgoa ndáje ra 'mì Jordán, ñánda nga tsatíndá xit̃a jè Juan.

Kó'sín inikasén i isà'nde jè Jesús

²⁹'Kia nga ma nchijòn, Juan kijtseé Jesús nga tìnchrabá ñánda nga síjna ra jè, kò akjòn kitsò:

—¡Chítsijen-la, jè rakii ra síkasén Nainá koni tsa jngo Forrè I'ndí ra faháxin jé-la xit̃a isà'nde! ³⁰A'ta 'tseé xit̃a rakii ra kíchjàa 'kia nga kókíxin-no: “Nchrabá jngo xit̃a, jè ra tìjna ítjòn-na, ra isa kjotseé tìjna-ni koni 'an.” ³¹Ra 'an, nda mí bexkon tsiki; kií ta nandá batíndá-na mé-ni nga katabexkon-ni jñà xit̃a naxindá Israel.

³²Juan, 'koaá tì'sín kitsjà 'én nga kitsò:

—Kijtse-náa jè Inìma Tsje-la Nainá nga itjojen-ni ngajmi nga ko'sín 'ki koni jngo tjoníña, nga kiskàtjensòn-la Jesús. ³³'An mì kì bexkon; tanga jè Nainá ra isikasén-na nga kò nandá

tsatíndá-na x̄ita, 'koaá 'sín kitsò-na: “Jè ra jch̄ii nga kitjojen-nè jè Inìma Tsje-na nga ya skatjen-sòn-la, jè-ní ra kò Inìma Tsje-na kotíndá-ni x̄ita.” ³⁴ 'An, ijyeé kò'sín kítsee, kò tsja-ná 'én-na nga jè-ní ra I'ndí-la Nainá.

Yá x̄ita ra iskotá'yá'ta ítjòn-la Jesús

³⁵ Ra kjomà nchijòn, tiyaá tíjna india-ni Juan; tjikò jò x̄ita ra ya koté'yá'ta-la. ³⁶ 'Kiá nga kijtse nga ya tsá'ba Jesús, kitsò Juan:

—¡Chítsijen-la, jè rak̄iì forrè-la Nainá [ra kiyátjì-la x̄ita]!

³⁷ Ngajò x̄ita k̄iì 'kiá nga kí'nchré koni 'sín kitsò Juan, kijítjingií-la Jesús. ³⁸ 'Kiá nga iskáfa Jesús, kijtse-ní nga ya inchifítjingi-la jñà x̄ita k̄iì, kitsò-la:

—¿Mé ra fatsjio?

'Kiáá kitsò ngajò x̄ita k̄iì:

—Maestro, ¿ñánda tijni?

³⁹ Jesús kitsó-la:

—Nchrabá, chítsijen-la.

Kiikò-ní, kò kijtsee ñánda bijna Jesús, yaá tsikitsahijyokò nichjin jè, ta ngatjì-la nga ijyeé kjòhixòn, ijchó-la tsa las cuatro.

⁴⁰ Jñà ngajò x̄ita k̄iì, ra kiitjingi-la Jesús 'kiá nga kí'nchré-la Juan koni 'sín kitsò, jngo ra 'mì Andrés ra 'ndse ma Simón Pedro. ⁴¹ Andrés, jè iskajin ítjòn 'ndse ra 'mì Simón, kitsò-la:

—Ijyeé ka'yaxkon-jin jè Mesías ra Cristo tsò-ni, [jè ra xá isikasén-ni Nainá].

⁴² Andrés kiikòó jè Simón ñánda tíjna Jesús; 'kiá nga kijtse Jesús, kitsó-la:

—Ji-níì Simón, ti-la Jonás, tanga 'ndi 'ndi, Cefas 'kín-li. (Cefas, Pedro tsó-ni.)

Kó'sín kiichja-la Jesús jè Felipe kò Natanael

⁴³ Ra ma nchijòn, Jesús, 'koaá 'sín kjomejèn-la nga ya kiji ján nangi Galilea. Kò yaá iskajin jè Felipe, kitsò-la:

—Nchrabátjingi-ná.

⁴⁴ Jè Felipe yaá i'nde-la ya naxindá Betsaida, ya ñánda i'nde-la Andrés kò Pedro. ⁴⁵ Felipe kiì kátsjii jè ra 'mì Natanael, kitsò-la:

—Ijyeé ka'yaxkon-jin jè ra síkaxki xajon kjotéxoma ra tsíkínda Moisés ko 'tse xita ra kiichja ngajo-la Nainá, jè Jesús ra ya 'inde-la naxindá Nazaret jè ra i'ndí-la José.

⁴⁶Natanael kitsò-la jè Felipe:

—¿A maá ya kitjokajin-ni ya naxindá Nazaret jngo ra nda 'sin?

Kitsó jè Felipe:

—Nchrabí, ko chítsijen saba-la.

⁴⁷Jesús 'kia nga kijtse jè Natanael nga ya tínchrabá'ta-la, kitsó ra a'ta 'tse:

—Jè rakij ra ngi kixi síjchá ijo-la koni jngo xita Israel, ko mi tsa kjoandiso tjin ra a'ta 'tse.

⁴⁸Natanael kitsó-la Jesús:

—¿Kó'sín ma-ni nga 'yaxkon-ná?

Jesús kitsó-la:

—Kàbeé-la 'kia nga tikjè chja-li jè Felipe, 'kia nga tijnangi ya yá-la to igo.

⁴⁹Natanael kitsó-ní:

—Maestro, ji-ní ra I'ndí-la Nainá, ko ji-ní xitaxá ítjòn-la naxindá Israel.

⁵⁰Kiichja Jesús, kitsò-la:

—¿A ta kií kàmakjiín-li nga kòkàxin-la nga kàbeé-la nga ya tijnangi ya yá-la to igo? 'Koaá xín-la nga isaá tse kjoaxkón jcha isi.

⁵¹Kitsò-isa-la Jesús:

—Ngi kjohixi-ní ra xin-no, jcha-nájiòn nga tjá'xa jè ngajmi ko jñà ikjali-la Nainá ko'ki kijimijìn ko ko'ki kjinchrabàjen-nè-na 'an ra I'ndí-la Xita xin-la ijo-na.

Mé kjoxkón ra ki'sin ítjòn Jesús

2 ¹Ra kjomà jàn nichjin ki'seé jngo 'sí ján Caná, ya naxindá ra chja-ni Galílea nga tsixan jngo xita. Ko jè na-la Jesús yaá tijná. ²Ti'koaá inakjoá-te-la Jesús ko xita ra kotá'yá'ta-la ya nándá tsixan xita. ³Kia nga ijyehe'tà nandá xán 'tse uva nándá nga tsixan xita, jè na-la Jesús kitsó-la:

—Ijye-ró ijyehe'tà nandá xán-la xita ra kàbixan.

⁴Jesús kitsó-la:

—¿Mé-ni 'an ko'mì-náa? Takó kjè kì bijchó nichjin-la nga sihitjásòon jè xá ra 'jii-na.

⁵Jè nà-là Jesús kitsó-là jñà xità ra inçhibíya nandá xán:

—Kò'sín 'tiaàn koni 'sín kító-no ra jè.

⁶Jon ma-ni tiji najo ra ma sinchá nandá ra ya incha ra síchjeén xità judío nga sítsje-ni tsajmì ra tjin-là koni 'sín tjin kjetéxoma-là ra xkón tjin. Nga jngó jngó tiji kii, kjiyaá-la tsa jò kò tsa jàn ndichjon ra kan litro tjin-là nandá nga jngó jngó.

⁷Jesús kitsó-là jñà xità ra inçhibíya nandá xán:

—Tijtse nandá jñà tiji kii.

Jñà xità chi'nda tsinchá nandá jñà tiji kii; ngi nda kjón-ní isijtse ijye. ⁸Akjòn kitsò Jesús:

—Tináchrje chiba kò 'ti-la jè ra síjna ítjòn nga tísisin-là xità.

Akjòn 'koaá 'sín ki'sin. ⁹Jè xità ra tjna ítjòn nga tísisin-là xità, iskó'tá jè nandá ra nandá xán kjomà. Jè xità rakii, nda mí be ñánda 'ji-ni jè xán; (tà jñá kijtse xità ra inçhibíya, nga jñà ikachrje nandá). 'Kiaá jè xità ra tjna ítjòn kiichja-là xità 'xin ra ixan, ¹⁰kitsò-là:

—Nga'tsi xità, jé tsjá ítjòn jè nandá xán ra isa 'ño nda, kò 'kia nga ijye nati inchi'bi xità, 'kiaá tsjá jè xán ra isa nangi tjin-là. Tanga ji kabijnatjó-ní jè xán ra isa nda, kò jè tjinikjehe'ta-ni.

¹¹Jé kjojkón rakii ra ki'sin ítjòn Jesús ya naxindá Caná ra chja-ni Galilea nga tsakón kjoajeya-là, kò jñà xità ra kotá'yá'ta-là kjokjiín-là a'ta 'tse.

¹²'Kia nga ijye kjomà, yaá kiji naxindá Capernaum; tji kò na-là kò jñà 'ndse kò xità ra kotá'yá'ta-là; kò yaá tsikitsahijyo chiba nichjin.

Mé ra ki'sin Jesús 'kia nga kiji 'sí ján Jerusalén

(Mateo 21:12-13; Marcos 11:15-18; Lucas 19:45-46)

¹³Ijyeé kjochraña nichjin nga síjeya 'sí jñà xità judío ya ján Jerusalén nga síkítsjen-yá nichjin 'kia nga itjojin kjohi'in ya ján nangi Egipto; kò yaá kiji Jesús. ¹⁴'Kia nga 'jaha'sen aya ingo ítjòn, jè Jesús, kijtse-ní nga ya nditsin ingo tjíhijyo xità ra batína nchraja, kò forrè kò tjonina; ti'koa tjítsajna'ta ímixa jñà xità ra síkaatjìya ton. ¹⁵'Kiaá 'ja Jesús, tsikínda jngo na'ño ra 'tson xità, akjòn tsahatjingi ijye-là xità ra ya tjítsajna ya nditsin ingo, kò jñà nchraja-là kò forrè-là. Ti'koaá tsikíxten'ta-te ya a'ta nangi ton-là jñà xità ra síkaatjìya ton kò akjòn isíkáfaya ímixa-là. ¹⁶Jñà ra batína tjonina kitsó-isa-là:

—T_ináchrje tsje ch_o k_i. K_i ni'ya nd_its_in 'nià jè ni'ya-là Na'in-na.

¹⁷J_nà x_it_a ra kotá'yá'ta-là, 'kiaá ítsjen-là kó'sín tíchja xajon ra t_jí'ta 'én-là Nainá nga tsò: “'Nó mach_iniá, ta ngat_ji-là nga 'nó matsjake ni'ya-li.”

¹⁸J_nà x_it_a judío, 'kiaá iskonangi-là, kitsò-là:

—¿Mé k_joxkón ra bakon-náj_in nga j_i t_jín-li k_johix_i nga k_o'sín 'ni?

¹⁹'Kiaá k_iichja Jesús, kitsò-là:

—T_ixojen ingo rak_i, ko 'an, ta jàn n_ichj_in kindá india-na.

²⁰'Kiaá kitsò j_nà x_it_a judío:

—Jè ingo rak_i, ichán jon nó isinda-ni, ko j_i, ta jàn n_ichj_in mejèn-li k_inda india-ni.

²¹Tanga jè ingo ra k_okitsò-là Jesús, t_jíjé-ni ijo-là. ²²'Koaá jnchro ma-ni, 'kia nga jaáya-là, j_nà x_it_a ra kotá'yá'ta-là, 'kiaá ítsjen-là 'én ra k_o'sín kitsò; k_jokj_iín-là koni 'sín tíchja xajon ra t_jí'ta 'én-là Nainá ko 'én ra k_iichja Jesús.

Kó'sín ndaá be Jesús nga'tsi in_ima-là x_it_a

²³'Kia nga t_jina ya Jerusalén jè Jesús, ya 'sí paxko, k_jín x_it_a k_jokj_iín-là 'kia nga k_itse j_nà k_joxkón ra ki'sín. ²⁴Tanga Jesús takó m_i k_i nda is_ijngo ikon ra a'ta 'tse x_it_a k_i, nga ki, ijyee nda bexkon nga'tsiò. ²⁵Jesús m_i k_i tsa machjeén-là yá ra k_ok_itso-là kó k_jòn nga jngó jngó in_ima-là x_it_a, nga jè jnchro ra 'nó nda be kó'sín t_jihijyo in_ima-là x_it_a.

Kó'sín tsakákonajmí Jesús jè Nicodemo

3 ¹Tsikijnaá jngo x_it_a fariseo ra ts_i'k_in Nicodemo ra t_i'koá x_it_a ítjòn tsikijna-là x_it_a judío. ²Jè x_it_a rak_i, j_nò k_ijì nga k_i kats_ij_en-là Jesús nga kitsò-là:

—Maestro, 'ya-náj_in nga jè Nainá isikasén-li nga ma k_okón-ya-náj_in, nga jngo x_it_a ra m_i tsa Nainá t_jínako, m_i k_i k_oma-là k_o'sín 's_iin koni 'sín t_jín j_nà k_joxkón ra 'ni.

³'Kiaá kitsò Jesús:

—Ngi k_johix_ií ra xin-la, jè x_it_a ra m_i k_i jtsín x_itse india-ni m_i k_i k_oma sk_e kó'sín batéxoma Nainá.

⁴Jè Nicodemo 'kiaá iskonangi-là, kitsò:

—¿Kó'sín k_oma-ni nga jtsín x_itse india-ni jngo x_it_a ra ijye jchínga? ¿A maá k_joaha'sen india-ni in_dsi'ba na-là, ko ak_jòn jtsín india-ni?

⁵Jesús kitsó-lá:

—'Koaá xin kixi-la, jè ra mì a'ta 'tse nandá ko a'ta 'tse Inìma Tsje-la Nainá jtsín-ni, mì kì koma kjoaha'sen-jin ñánda nga jè Nainá tibatéxoma. ⁶Jè ra a'ta 'tse xita tsin-ni, sakó-lá kjobinachon a'ta 'tse ijo-lá; ko jè ra a'ta 'tse Inìma Tsje-la Nainá tsin-ni, sakó-lá kjobinachon a'ta 'tse inìma-lá. ⁷Kì tà chjàn maxkón-li koni 'sín kàxin-la: “Nga machjeén-ní nga jtsín xitse india-ni jñà xita.” ⁸Jè tjo 'ba-ní nì ta ñánda mejèn-la, na'yá-lá nga fane, tanga mì kì 'yeé ñánda nchrabá-nì ko ñánda fì. 'Koaá 'sín kjòn nga'tsi ra a'ta 'tse Inìma Tsje-la Nainá tsin-ni.

⁹'Kiaá kitsò Nicodemo:

—¿Kó'sín koma-lá nga ko'sín koma kjoa kii?

¹⁰Jesús kitsó-ní:

—Ngaji, maestro tijna-lá naxindá Israel, ¿mé-ni mì 'ya-ni kjoa kii? ¹¹Ngi kjohixí ra xin-la: Jé nakjoá-jin kjoa ra na'yá-jin, ko jé 'bènjmí-jin kjoa ra kijcha-jin, tanga mì kì makjiín-no 'én ra 'bènjmí-jin. ¹²Tsa mì kì makjiín-no 'kia nga 'benájmí-no kjoa ra 'tse isà'nde, ¿a tà jé kokjiín-najìon tsa 'kenájmí-no kjoa ra chon ya ján ngajmí?

¹³Nì kjè tsa yá ra fimijìn ján ngajmì, ta jngo jè I'ndí-lá Xita, nga jé ra ya 'ji-ni ya ján ngajmì. ¹⁴Koni 'sín k'i'sin Moisés ya i'nde kixi ñánda nga tsikima nga iskiítjen jngo ye kicha nga tsikítja'ba'ta yá, jè I'ndí-lá Xita, 'koaá ti'sín tjínè-lá nga tjáhitjen, ¹⁵mé-ni nga'tsi ra kokjiín-lá ra a'ta 'tse, mì tsa jchija-jin, ta isaá 'se-lá kjobinachon ra mì fehe'ta skanda ta kjiá-nioo.

Mé xá 'ji-ni Jesús i isà'nde

¹⁶'Nga jè Nainá batoó 'ño kjotsjake xita isà'nde, nga kitsjá jè I'ndí-lá ra ta jè tajngo-ni, mé-ni nga nga'tsi xita ra kokjiín-lá a'ta 'tse, mì kì jchija, ta isaá 'se-lá kjobinachon ra mì fehe'ta skanda ta kjiá-nioo. ¹⁷Nainá mì tsa kì xá isikasén-ni I'ndí-lá nga kjohi'in kìnè-lá xita isà'nde, kíí xá isikasén-ni nga a'ta 'tse koma kitjokajin-ni kjohi'in a'ta 'tse jé-lá xita isà'nde.

¹⁸Jè ra makjiín-lá a'ta 'tse Jesús, mì tsa kjohi'in tjínè-lá nga sijkjiín; tanga jè ra mì kì makjiín-lá, ijyee kjohi'in tjínè-lá nga sijkjiín ta ngatjì-lá mì kì makjiín-lá a'ta 'tse I'ndí-lá Nainá ra ta jè ta jngo-ni. ¹⁹Jñà xita ra mì kì makjiín-lá, ijyee

kjohi'in tjinè-la nga siikjiin ta ngatji-la 'kia nga 'ji i isà'nde jè ra síhsen-ná mì kì kjotsjake, ta isaá jñà 'nó kjotsjake jè ra kjoajñò, ta ngatji-la nga 'choó tjin jñà kjoa ra 'sín. ²⁰Nga'tsi xita ra 'cho tjin kjoa ra 'sín, jtikeé ra kjoa isen, kò majin-la nga ya nchrabá ñándá nga isen chon ta ngatji-la majin-la nga jcha-la jñà kjoa'cho ra 'sín. ²¹Tanga jñà ra kjoakixi inchi'sín, nchrabá'ta-la ñándá isen chon, mé-ni nga jcha-la nga 'koaá 'sín inchi'sín koni 'sín mejèn-la Nainá.

Yá ra 'ji ítjòn-la Cristo

²²Nga ijye kjomà, Jesús kijí kò xita ra kotá'yá'ta-la ya ján nangi Judea; yaá tsikitsajnakò chiba nichjin nga tsatíndá xita. ²³Juan ti'koaá tíbatíndá-te xita ya naxíndá Enón, ya chraña'ta-la naxíndá Salim, ta ngatji-la ya i'nde rakii, 'nó tjin nandá; kò jñà xita, ijchò-ní nga isatíndá. ²⁴'Kiá nga kòkjamá kjoa kii, 'kia-ní 'kia nga tikjè ndayá fi jè Juan.

²⁵Jñà xita ra kotá'yá'ta-la Juan kò jngo xita judío tsakátiya-ni kó'sín nga tíchja kjotéxoma 'tse xita judío ra xkón tjin koni 'sín nga sítsje ijo-la. ²⁶Kijí xita ñándá tjna Juan, kitsò-la:

—Ji maestro, jè xita ra ya ijchòkii ya ra ijngoa ndáje Jordán ra ki'tsi 'én ra a'ta 'tse, 'ndi 'ndi, ti'koaá tíbatíndá-te; kò sabá yaá inchifitjingi-la nga'tsi xita.

²⁷Juan kitsó-la:

—Jngo xita, nimé ra ma 'se-la, tsa mì jè sabá Nainá tsjá-la. ²⁸Jìòn sabá ina'yá-ná jìòn 'kia nga kò'sín kixin-no, nga mì tsa 'an jiàan ra Cristo; tà tjen inikasén ítjòn-na ra 'an ra a'ta 'tse jè. ²⁹Ya ñándá bixan xita, jè itsabá'nó chjoón jè xita 'xin ra bixan; kò jè xita ra nda bako ra ya síjna'ta chraña-la, ta 'nchré-ní, kò 'nó matsja-la 'kia nga chja jè xita 'xin ra bixan. 'Koaá ti'sín 'nó matsja-la inima-na nga 'nchrèe kjoa ra tí'sín ra jè. ³⁰Machjeén-ní nga isa 'nó 'nga katijna ra jè, kò 'an isa nangi kótijnaa.

Mé ra 'sín jè ra nchrabá-ni ngajmi

³¹Jè ra ngajmi nchrabá-ni, jè tjna ítjòn-la nga'tsi xita. Kò jè ra i a'ta nangi 'tse, xita isà'nde-ní, kò jñà chja kjoa ra ma i a'ta nangi. Tanga jè ra ngajmi nchrabá-ni, jé batéxoma-la nga'tsi xita, ³²kò 'koaá 'sín tsjá 'én-la mé ra kijtse kò mé ra kií'nchré; tanga niyá ra makjiin-la koni 'sín tsò. ³³Tanga jè xita ra

makjiín-là 'én ra chja jè ra ngajmi nchrabá-ni, jé síkixiyanda india-ni 'én nga jè Nainá, ngi 'én kixií ra chja; ³⁴nga jè ra ngi Nainá isikasén, 'én-là Nainá chja; nga jè Nainá tsjá-là Inima Tsje-là kò mì kì chiba tjín-là kó'ki kjonda tjiko. ³⁵Jè Nainá tsjakeé jè I'ndí-là, kò jè isingatsja ijye ta mé kjoa-nioo. ³⁶Jè ra makjiín-là koni tsò 'én ra chja I'ndí-là Nainá, tjín-là kjobinachon ra mì fehe'ta; tanga jè ra mì kì makjiín-là, mì kì 'se-là kjobinachon rakì; jé skanè-là kjohi'in ra jè Nainá tsjá skanda tà mé nichjin-nioo.

Kó'sín tsakáko Jesús jngo chjoón Samaria

4 ¹Jñà xitá fariseo kií'nchré-ní nga isaá-ró kjin ma-ni xitá ra batíndá Jesús, mì 'koa-ni koni jè Juan.

²(Ni'sín mì tsa jè kjon-ni Jesús jè ra batíndá xitá; jñà xitá ra kotá'yá'ta-là ra batíndá xitá.) ³Jè Jesús, 'kia nga kisijin-là nga jñà xitá fariseo, ijyeé kií'nchré 'én kii, itjokàjin nangi Judea, akjòn kijì india-ni ján nangi Galilea.

⁴'Kia nga kijì, tjínè-là nga kò'sín kotojin ya nangi Samaria.

⁵Ijchò jngo naxindá ra 'mì Sicar ra ya chja-ni Samaria, ya chraña'ta-là nangi ra kitsjà kjojò-là Jacob i'ndí-là ra tsi'kin José nga 'sa kjoťseé. ⁶Ijyeé-la ijchò tsa masen nichjin nga tsá'baya ndiyá jè Jesús, kò ijyeé itsi'on-là. Kò yaá tsikijnakjáya

ya ñánda tǐjna jngo ngajo nandá ra 'tse Jacob kjomà. ⁷⁻⁸ Ko jǎnà xita ra kotá'yá'ta-la yaá kiji ya ajin naxindá ján nga ikatse tsajmì ra skine. 'Kiaá chiba-la 'ji jngo chjoón ra ya i'nde-la Samaria, nga 'ji káchrje nandá. 'Kiaá kitsó-la Jesús:

—Itsé nandá 'ki-ná ra sk'iaa.

⁹ Jǎnà xita judío mì kì nda fiko jǎnà xita ra ya Samaria i'nde-la. 'Koaá ma-ni nga jè chjoón kitsó-la:

—¿Kó'sín ma-ni nga nandá níjé-ná? Ngaji xita judío-ní, ko 'an chjoón Samaria-ná.

¹⁰ Kiichja Jesús, kitsò-la:

—Tsa 'yaá-li jè kjojtò ra tsjá Nainá, ko tsa 'yaxkoón-li yá-ni ra tísjé-li nandá, tsa jíi-la ra sijé-la nandá, ra jè, jé tsjá-li nandá ra síkijnakon-ná.

¹¹ Jè chjoón kitsó-ní:

—Ji Na'in, nimé ra ki'chii ra ma kináchrje-ni nandá, ko jè ngajo 'ñó nanga. ¿Ñánda kíjch'ii jè nandá ra ma síkijnakon-ná nga 'ki-ná? ¹² ¿A isaá tǐjna ítjòn-la ji, jè xita jhínga-najin Jacob, jè ra kitsjà-najin ngajo nandá rakii? Í 'ji káchrje nandá ra ki'tsi ra jè, ko ixti-la ko jǎnà cho ra tsikítje.

¹³ Jesús kiichjaá kitsó-la:

—Nga'tsi ra 'bi nandá rakii, maxándá india-ila; ¹⁴ tanga jè xita ra sk'í nandá ra 'an tsja-la, ni-ti-kjiá koxándá india-ila, nga jè nandá ra 'an tsja-la, 'koaá 'sín koma ya aya iníma-la koni ñánda nga títjo nandá, ko jè nandá rakii, síkijnakon-ní skanda ta kjiá-nioo.

¹⁵ Jè chjoón kitsó-ní:

—Na'in, 'ti-ná nandá ra ko'mì-la ji, mé-ni mì kì ti koxándá-na ko mì ti i kji'i káchrje-na nandá.

¹⁶ Jesús kitsó-la:

—Tínákjoa-la 'xin-li, akjòn taáfa india-ni ijndí.

¹⁷ Kitsó jè chjoón:

—Tsìn-na 'xin.

Jesús kitsó-la:

—Kjohixi-ní koni 'sín sii, nga tsìn-li 'xin; ¹⁸ nga kjo 'òn 'xin 'se-li, ko jè xita ra tǐnakii 'ndi 'ndi, mì tsa ngi 'xin-li ma. Kixíi kjoa koni 'sín tjisi.

¹⁹ Jè chjoón rakii, 'kia nga kí'nchré 'én kii, kitsó-ní:

—Na'in, 'koaá 'sín tímachiya-na nga jíi-li xita ra chja ngajo-la Nainá. ²⁰ Jǎnà xita jhínga-najin, ra Samaria tsajin-jin,

íi kijtsexkón Nainá, jè nindo rakìi; tanga jìòn ra xìta judío 'mì-no, bixó-nó jìòn nga ta yaá Jerusalén koma jchaxkón Nainá.

²¹ Jesús kitsó-la:

—Jì ndí chjoón, katakjiín-li koni 'sín xin-la, ijyeé nchrabá nìchjin 'kia nga mì tì i-ni nindo rakìi, kò mì tì ján-ni Jerusalén nga ma jchaxkón Nainá. ²² Jìòn, ra xìta Samaria 'mì-no, mì kì 'ya jìòn yá-ni ra 'yaxkón; tanga jin ra xìta judío 'mì-najin, 'ya-nájin yá-ni ra 'yaxkón-jin, nga yaá kitjokajin jngo-ni 'tse xìta judío ra kochrjekàjin kjohi'in xìta. ²³ Tanga ijyeé tíma chraña nìchjin, kò 'ndíi-ni nga ngi kjohixi kò nga ngi koó inìma-la nga skexkón Na'ín-ná nga'tsì jñà ra ngi kixi kjoa nga bekkón Nainá. Nga jè Na'ín-ná, 'koaá 'sín mejèn-la nga kò'sín kata'sín jñà ra jè bekkón. ²⁴ Nainá, Inìma Tsje-ní. 'Koaá ma-ni nga jñà xìta ra bekkón, machjeén-ní nga ngi koó kjohixi-la kò ngi koó inìma-la nga katabekón.

²⁵ Jè chjoón rakìi kitsó-ní:

—Be-ná nga kj'íi jè Mesías (jè ra xá sùikasén-ni Nainá, ra Cristo tsò-ni); kò 'kia nga kj'íi ra jè, jè 'keènajmíya ijye-ná nga'tsì kjoa kii.

²⁶ Jesús kitsó-la:

—'An-ná ra tíbakó-la.

²⁷ Tijé-ni hora rakìi, 'ji-ni xìta ra kotá'yá'ta-la Jesús. Ta 'koaá kjomà-la nga jè Jesús, jngo chjoón tíbako. Tanga nijngo ra kitsò ikon nga iskonangi-la mé ra mejèn-la kò mé 'én ra inchiçoónajmí. ²⁸ Jè chjoón kitsjiín jè nisa nandá-la; akjòn kijí ya ajin naxindá ján, nga kii 'kénajmí-la xìta, kitsò-la:

²⁹ —Nchrabá chítsijen-la jngo xìta ra kò'sín kàtsò ijye-na koni 'sín tjín kjoa ra ijye kí'siaan. Tsa jé jèe, ra Cristo [jè ra xá isikasén-ni Nainá].

³⁰ Jñà xìta 'kiaá itjotin naxindá nga kùkatsijen-la ñanda nga tíjna Jesús. ³¹ 'Koaà-la chiba-la nga jñà xìta ra kotá'yá'ta-la Jesús inchibítsa'ba-la nga inchiçtsò-la:

—Maestro, tichi jngi.

³² Tanga Jesús kitsó-la:

—'An, tjín-na tsajmì ra bákjen ra mì kì 'yaxkon jìòn.

³³ Jñà xìta ra kotá'yá'ta-la kitsó-la xákjén:

—¿A tjín ra kà'fiikó-la tsajmì ra kabakjèn tsa 'koa?

³⁴ Jesús kitsó-la:

—Jñà tsajmì ra bákjēn ra 'an, jè-ní nga sìhitjásdōn koni 'sín mejēn-là jè ra isikasén-na kō nga tì'koa sikjéhe'ta xá-là. ³⁵Jìdōn, 'koaá 'sín bixó nga ngi ijōn sá chija-isa nga kōxkó tsajmì ra ijye kojchá; tanga 'an xin-náa: Chítsijen-là ya ñánda nga tjtje tsajmì, ijyee kjójchá-ní, ijyee ma sincháxkó. ³⁶Jè xitā ra bíxkó tsajmì ra ijye kjójchá, machjí-là; kō jñà tsajmì ra mincháxkó, 'tse kjōbinachon-ní, mé-ni ngásōn 'se-là kjōtsja jè ra bítje tsajmì kō jè ra bíxkó. ³⁷Én kixíí jè 'én ra tsò: “Kj'íí-ní ra bítje tsajmì kō kj'íí-ní ra bíxkó.” ³⁸'Áán isikasén-no nga kíxkó tsajmì ya ñánda nga mì tsa jìdōn iníxá; kj'íí-ní ra isíxá, tanga jìdōn inchibakō-no nga inchibíxkó tsajmì tjé-là.

³⁹Taxkì kjín xitā Samaria ra ya tjíhijyo ya naxindá rakìdō kjokjiín-là a'ta 'tse Jesús 'kia nga kíí'nchré 'én ra kitsjà chjoón nga kitsò: “'Koaá kàtsò ijye-na nga'tsì kjoa ra kí'siaan.”

⁴⁰'Kia nga ijchò jñà xitā Samaria ñánda nga títina Jesús, tsíkítsa'baá-là nga ya katijnako. Kō jò nìchjin ya tsikijnako. ⁴¹Kō kjín xitā kjokjiín-isa-là a'ta 'tse Jesús 'kia nga kíí'nchré 'én ra jè sabá tsi'kénajmí. ⁴²Jñà xitā kitsó-là jè chjoón:

—'Ndi 'ndi-nì mì tsa ta ki makjín-najin koni tsò 'én ra jì tsi'kénajmí-nájin; jin sabá inchina'yá-lajin, kō 'ya-nájin nga kixíí kjoa nga jé ra kōchrjekàjin kjohi'in kjoa 'tse jé-là xitā isà'nde, jè Cristo [ra xá isikasén-ni Nainá].

Kó'sín isinda-ni Jesús jngo ti-là ra ch'inda ítjōn títina

(Mateo 8:5-13; Lucas 7:1-10)

⁴³Ra kjomà jò nìchjin, itjojin-ní ya Samaria nga kijì ján nangi Galilea. ⁴⁴Koni 'sín kitsò saba Jesús: Nijngo xitā ra síchjeén Nainá nga chja ngajo-là, 'yaxkón ya nangi-la. ⁴⁵'Kia nga ijchò ya Galilea, jñà xitā ra ya i'nde-là, nda iskábétjò, nga ijyee kijtse kjoa ra kí'sìn ya Jerusalén 'kia nga itjo 'sí paxkō; nga jñà xitā kii, kíí-te 'sí.

⁴⁶Jesús ijchó india-ni ján Caná, nangi ra chja-ni Galilea, ya ñánda isikaatjiya-là nandá nga nandá xán 'tse uva kí'sin. Ya naxindá Capernaum títina jngo xitā ra xá tjin-te-là a'ta 'tse xitaxá ítjōn 'tse Galilea, kō 'ñó kiya jè ndí ti-là. ⁴⁷Jè xitā rakii 'kia nga kíí'nchré nga jè Jesús yaá inchrabà-ni Judea nga 'ji ya Galilea, kiikōn Jesús nga kii kítsa'ba-là nga katafi ya ni'ya-là, nga katasínda-ni jè ndí ti-là ra ijye tíbiya. ⁴⁸Jesús kitsó-là:

—Jìon, tsa mì kì jchaa kjo_xkón kò kjoa ra bakón kjoajeya-la Nainá, mì kì kòkjiín-no.

⁴⁹ Jè xitá ra kiya i'ndí-la kitsò-la Jesús:

—Jì na'in, 'tìin kjonda ndìton tjahijtakò-ná 'kia nga tikjè biya jè ndí i'ndí-na.

⁵⁰ 'Kiaá kitsò-la Jesús:

—'Tin-ni ni'ya-li; jè i'ndí-li ijyeé ndaá tìjna-ni.

Xitá rakìi kjokjiín-la jè 'én ra kòkitsò-la Jesús; kijí-ni ni'ya-la.

⁵¹ 'Kia nga ijye ijchò chraña-ni ni'ya-la, jñã xitá chi'nda-la itjotjìngi-la nga kitsò-la:

—Jè i'ndí-li, ijyeé nda tìjna-ni, tìjnakon-ní.

⁵² Jè xitá rakìi, 'kiaá iskonangi kó chon kjòn-ni nga kjonda-ni jè ndí ti-la. 'Kiaá tsi'kìn-la:

—Ngojña tsa la una itjahíxìn-la 'chin 'ndi.

⁵³ Jè na'in-la ndí ti ra kiya, ítsjen-la nga tìjè-ni hora 'kia nga kitsò-la Jesús: “Jè i'ndí-li, ijyeé nda tìjna-ni.” Xitá rakìi, kò nga'tsi xitá ra tìjtsajna ya ni'ya-la, 'koaá 'sín jè Jesús tsaká'ta ikon.

⁵⁴ Jé kjo_xkón rakìi ra ma-nì jò ra ki'sìn Jesús, 'kia nga inchrabà-ni nangi Judea nga 'ji ya nangi Galilea.

Kó'sín isinda-ni Jesús 'kia nga nìchjin níkjáya jngo xitá ra mì kì ma fì

5 ¹'Kia nga ijye kjomà askan-nioo, jngo 'sí-la xitá judío tíbitjo, kò jè Jesús kijí 'sí ya ján Jerusalén. ²Ya Jerusalén tìjna jngo chrjó nandá ra 'mì Betesda; 'òn ma-ni ngitjòba-la; yaá tìjna'ta chraña-la xotjòba ñánda bitjo kò 'faha'sen-ni forrè. ³'Nó kjìn ma-ni xitá ra kiya kjihijyongí ya ngitjòba-la, ra xitá xka, kò xitá tsá'yá kò xitá ra mì kì ma síjtiya ijo-la, nga inchikoñá-la 'kia nga máfangi nandá ra tìjya ya chrjó nandá. ⁴Nga jngo-ró ìkjalì ra ta kjiá ta kjiá bitjojen nga síkáfangi nandá, kò jè xitá ra 'faha'sen-jin ítjòn ya nandá 'kia nga máfangi, manda-ró-ni ni'sín ta mé 'chin ra tìjn-la. ⁵Kò yaá kijjna jngo xitá ra ijye kjo kan chrjó'òn jàn nó tìjn-la nga kiya. ⁶Jesús, 'kia nga kijtse nga ya kijjna, kò nga kií'nchré nga ijye 'ñó kjotsee kiya, kitsó-la:

—¿A mején-li nga konda-ni?

⁷Jè xitá ra kiya kitsó-ní:

—Jì Na'in, mì tsa yá tìjn-na ra basiko-na nga ma 'faha'sen-jiaan ya chrjó nandá 'kia nga máfangi. 'Kia nga

mejèn-na nga 'fáha'sen-jiaan, kj'íí síkijne-na nga 'faha'sen-jin ítjòn.

⁸Jesús kitsó-la:

—Tísítjiiin, chjíbí nāchan-yá-li, kō títjájme-ni.

⁹Xítā rākìi ndítóón kjonda-ni, kō iskábé-ni nāchan-yá-lā kō maá tsajme-ni. Jè nīchjin 'kia, nīchjin níkjáya-ní. ¹⁰Jñà xítā judío kitsó-la jè xítā ra kjonda-ni:

—'Ndi 'ndi, nīchjin níkjáya-ní, mì kì tjí'nde-li nga kíko-ni jè ra kitsajnanì.

¹¹Xítā rākìi kitsó-ní:

—Jè xítā ra kásinda-na, jè sabá kōkàtsò-na: “Tíxkó-ni ra títjajnasìn kō títjájme-ni.”

¹²Jñà xítā kii 'kiaá iskonangi-la:

—¿Yá xítā-ni ra kō'sín kàtsò-li: “Tíxkó-ni ra títjajnanì kō títjájme-ni”?

¹³Tanga jè xítā ra ijye kjonda-ni mì kì be yá xítā-ni ra isinda-ni, nga jè Jesús itjokàjiín-lā yā ñánda tjihijyo jñà xítā kii. ¹⁴Askan-nioo, yáá iskajin india-ni Jesús, yā aya ingo ítjòn, kitsò-la:

—Ijyeé kamanda-ni, tanga kì tì tsja fatsji-jé-ni, mé-ni nga mì isa 'ñó 'cho tjin kjoa ra koma'tin-ni.

¹⁵Jè xítā rākìi, kii 'kénajmí-lā jñà xítā judío nga jè Jesús ra isinda-ni. ¹⁶Ta ngatjì-lā kjoa ra 'sín 'kia nga nīchjin níkjáya, kíi kjoa-ni nga jñà xítā judío isijtike Jesús nga tsikimatjingi-lā nga mejèn-la sii'ken. ¹⁷Tanga Jesús kitsó-la:

—Jè Na'in-na 'koáá 'sín tjin xá ra tí'sín ki'ta, 'koáá ma-ni nga kō'sín tí'siaan.

¹⁸'Koáá 'sín kjomà-ni nga jñà xítā judío isaá 'ñó mejèn-la nga sii'ken Jesús, mì tsa tà ki-ni nga mì bexkón jè nīchjin níkjáya, kíí-ní nga ngā tì'koáá tsò-te nga jè sabá-ró Na'in-la jè Nainá, kō Nainá 'sín-te ijo-la.

Kjotéxoma ra itjábé-la jè I'ndí-la Nainá

¹⁹Jesús 'kiaá kiichja nga kitsò-la:

—Ngi 'én kixií ra xin-no, jè ti, ni ta mé ra ma 'sín ra ta kindá 'tse, tà jé-ní ra tsijen-lā koni 'sín 'sín na'in-la; nga'tsi ra 'sín jè ra na'in 'miòo, 'koáá tì'sín 'sín kjòn jè ti. ²⁰'Koáá tì'sín jè Na'in-na, 'ñó tsjake-na ra I'ndí-la ma, kō bakón ijye-na nga'tsi kjoa ra 'sín ra jè; kō isaá tse kjoxkón kōkòn ñánda

nga tà 'koaá koma-no ra jiòn 'kia nga jchaa. ²¹Koni 'sín 'sín jè Na'in-na nga síkjaáya-ila jñà ra 'ken, nga síkítsajnakon-ni inìma-la, 'koaá tì'sín 'sin-te ra I'ndí-la 'mì-na nga 'aán tsja-te-la kjobinachon jè ra 'an mejèn-na nga tsja-la. ²²Jè Na'in-na mì kì tì yá ra bídajín-la; 'an ra I'ndí-la ma, 'aán isìngatsja ijye-na kjobixi-la mé-ni nga 'an kindájín-na, ²³ko mé-ni 'koa tì'sín kata'yaxkón-na 'an ra I'ndí-la ma koni 'sín nga 'yaxkón jè Na'in-na. Jè ra mì kì bexkón-na nga I'ndí-la Nainá ma, tì'koaá mì kì bexkón jè Na'in-na ra isikasén-na.

²⁴'Ngi kixí kjoa ra koxin-no: Jè ra 'nchré-na koni 'sín nga xiaan, ko makjiín-la a'ta 'tse ra isikasén-na, tjín-la kjobinachon ra mì fehe'ta; ko mì tsa tì kjobi'in skané-la, nga mì tì ya tìjna-ni ñánda tjín ra kjobiya, ijyeé ya tìjna ñánda tjín ra kjobinachon. ²⁵Ngi kjobixí ra xin-no: Nchrabá nichjin, ko 'ndíí-ni, 'kia nga jñà mi'ken kji'nchré 'én-na ra I'ndí-la Nainá 'mì-na; ko jñà ra kji'nchré, kítsajnakon-ní. ²⁶Jè Na'in-na, tije-ni ra kjobinachon; ko 'an ra I'ndí-la ma, 'koaá tì'sín kitsjà-te-na nga tì'aán-te-na ra kjobinachon; ²⁷ko 'aán kitsjà-naa kjo'texoma-la nga 'an kindájín-la xita, nga 'an-ná ra I'ndí-la Xita xin-la ijo-na. ²⁸Kì tà chjàn maxkón-no kjoa kii, nga kijchò nichjin nga kji'nchré 'én-na nga'tsi mi'ken ra kjihijoyá ya 'nchó mi'ken. ²⁹Ko jñà ra nda ki'sin kitjo i'nde-ní nga 'ki-la kjobinachon; tanga jñà ra 'cho ki'siòon kitjo i'ndeé-te-ni nga tjábé-la kjobi'in.

Kó'sín kitsjá 'én Jesús ra tì a'ta 'tse-ní

³⁰'Mì kì mé ra ma 'siaan ra ta kinda tsa'an. 'Koaá 'sín bídajíiaan koni 'sín tsò-na jè Na'in-na. Jè kjoa ra 'an bídajíiaan, kixí tjín, nga mì tsa ko'sín 'siaan koni 'sín mejèn-na; jé tísíhitjasòn koni 'sín mejèn-la jè Na'in-na ra isikasén-na. ³¹Tsa tì'aán tsja-na 'én ra a'ta tsa'an nga nda síkijnaa ijo-na, jè 'én ra chjàa, mì kì kokjiín-no tsa 'én kixí. ³²Tanga tìjna ijngo-isa ra tsjá 'én ra a'ta tsa'an, ko beé-ná nga jè 'én ra tsjá, ngi 'én kixí-ní. ³³Jiòn inikasén xita ra ikjonangi-la Juan, ko jè Juan kitsjá 'én-la ra a'ta 'tse kjoakixí. ³⁴Tanga mì tsa kjo'ño tjínè-la nga kjíí xita tsjá 'én ra a'ta tsa'an. Ta kíí koxin-najìon 'én kii mé-ni nga kí'tjokajion kjobi'in ra a'ta 'tse jé-no. ³⁵Jè 'én ra kiichja Juan, 'koaá 'sín ngoya-la koni tsa jngo ní'í ra títi ko ra

tísíhisen; jiòn, ta chibaá nìchjin initsjakoo jè 'én ra kiichja nga isihisen-no. ³⁶Jè xá ra 'siaan isaá 'nó chjí-là koni jñà 'én ra kitsjà Juan. Nga jè xá ra isìngatsja-na jè Na'in-na nga sihitjásòon, tíjé xá rakìi tsjá-ni kjohixi ra a'ta tsa'an nga kixíi kjoa nga jè Nainá isikasén-na. ³⁷Ti'koaá jé Na'in-na ra isikasén-na, tsjá-te 'én ra a'ta tsa'an, ni'sín jiòn, kjè kì na'yá-là jè jta-là, ti'koa kjè kì 'yaxkon jiòn kó'ki; ³⁸ko ni mì tsa ya tíjnajin 'én-là ya inima-no, nga mì kì makjiín-no a'ta 'tse ra isikasén. ³⁹Jiòn, ndaá chítá'yá jè Xajon ra tíj'ta 'én-là Nainá, nga 'koaá 'sín níkiítsjen jiòn nga yaá sakò-no kjòbinachon ra mì kì fehe'ta. Jè xajon rakìi, yaá tsjá 'én ra a'ta tsa'an, ⁴⁰ko mì kì nchrabátjìngi-ná jiòn nga koma 'se-no kjòbinachon rakìi.

⁴¹Mì tsa jè ra mejèn-na nga jñà xita 'nga siikíjna-na; ⁴²nga bexkoón-no nga mì tsa ngi kixi kjoa nga tsjacha Nainá. ⁴³A'ta 'tseé Na'in-na inchrabà-na, ko mì kì ma-najiòn nga chjibétjè-ná; tanga tsa yá ra ta jè kiì'tin-là ijo-là nga kj'íi, ta isaá jè chjibétjè jiòn. ⁴⁴¿Kó'sín koma-ni nga kòkjiín-najiòn? Nga tà jé fatsjio nga nda kíjtjòngio ya ngixkon xita, ko mì tsa jè fatsjio nga nda kítsajna ya ngixkon Nainá ra ta jè tã jngo ma-nioo. ⁴⁵Kì tà chjàn kò'sín níkiítsjen nga 'aán kongí-no ya ngixkon Nainá; tíjé-ni Moisés ra fa'ta ikon jiòn ra koàngi-no. ⁴⁶Nga, tsa kixíi-la kjoa nga makjiín-najiòn jè 'én ra tsikínda Moisés, ti'koaá kòkjiín-te-najiòn ra a'ta tsa'an; nga jè Moisés 'kia nga tsikínda xajon, a'ta tsa'aán kiichja koni 'sín nga tsikínda xajon. ⁴⁷Tanga tsa mì kì makjiín-no koni 'sín tíchja jè xajon ra tsikínda Moisés, ¿kó'sín kòkjiín-najiòn 'én ra 'an koxín-no?

Kó'sín nga 'nó kjìn xita isikjèn Jesús

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17)

6 ¹Kia nga ijye kjomà kjoa kii, Jesús yaá kiji ya ra ijngo ndáchikon 'tse Galilea, tíjè-ni ndáchikon ra 'mì Tiberias. ²Kia nga kijtse xita kjoxkón ra 'sín Jesús nga ma-là sínda-ni xita ra kiya, 'nó kjìn xita kijìtjìngi-isa-là. ³Kiaá tsihijin jngo i'nde nándà asòn'nga chon; yaá tsikijna ko xita ra kotá'yá'ta-là. ⁴Ko ijyeé tímachraña 'sí paxko jè 'sí-là xita judío. ⁵Kia nga iskotsíjen Jesús, ko nga kijtse nga 'nó kjìn ma-ni xita ra tjìngi-là, kitsò-là jè Felipe:

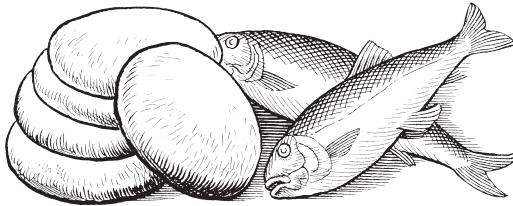
—¿Ñánda kında-lá tsajmì ra kòkjen jñà xita kii?

⁶Tanga ta 'koaá kitsò-la, ta jè ra mejèn-la nga ske kó kitsò jè Felipe. Nga jè Jesús, ijyeé be-ní mé ra 'sjin. ⁷Jè Felipe kitsó-ní:

—Ni'sín-la jñà chjí-la xita ra jò sindo nichjin tjin-ni kında-ilá niño nchrajín jñà xita kii, nda mí-la kichóya-la nga itsé itsé skine nga'tsiòo.

⁸'Kiaá kiichja jè Andrés, ra ti'koaá ya kotá'yá'ta-la Jesús, ra 'ndse ma Simón Pedro, kitsò:

⁹—Jngo ti tjna ijndí ra 'ya 'òn niño nchrajín 'tse cebada ko jò ti; tanga ñánda kichóya-la ra kotjiòon.

¹⁰Jesús kitsó-la:

—Kò'tin-la nga'tsi xita nga katitsajna.

Kò taxki 'nó tjin xka ijñá ya i'nde rakii, ko yaá tsikitsajnain. Nga maá-la tsa 'òn jmi ra ta xita 'xin. ¹¹Jesús iskábé jñà niño nchrajín kii, 'kia nga ijye kitsjá-la kjonda Nainá, akjòn kitsjá-la jñà xita ra kotá'yá'ta-la, mé-ni nga isika'bí-la jñà xita ra tjítsajna. Jñà ti ra jò ma-nioo, 'koaá ti'sín isiko, kitsjá-la jñà xita ta kó 'ki mejèn-la. ¹²'Kia nga ijye kjoski nga'tsi xita, Jesús kitsó-la xita ra kotá'yá'ta-la:

—Tíxkó-no nga'tsi ra kajnengi-ni, mé-ni nga nimé ra kjitsón-ni.

¹³Jñà xita, 'kia nga tsikíxkó-ni jñà niño nchrajín ra tsijnengi-nioo, ngi tejò ndisiyá kjomà-isa. ¹⁴Jñà xita, 'kia nga kijtse kjojkón ra 'nó nda tjin ra koki'sin Jesús kitsó-la xákjén:

—Kixi kitií-la kjoa, jé-la xita rakii ra chja ngajo-la Nainá, ra xá tjinè-la nga kj'íi i isà'nde.

¹⁵Tanga Jesús kjòchiyaá-la nga jñà xita kii mejèn-la nga kjo'ño iko nga xitaxá ítjòn sikkíjna, 'kiaá tsihijin india-ni ján nindo ján, nga ya tsikijna tajngo.

Kó'sín nga ma tsajme Jesús ya asòn ndáchikon

(Mateo 14:22-27; Marcos 6:45-52)

¹⁶'Kia nga ijye tímajñò, jñà xità ra kotá'yá'ta-là Jesús ijchòjeén india-ni ya ñándà kjijna jè ndáchikon, ¹⁷yaá 'jaha'sen jngo chitso kò tsatojin jè ndáchikon nga kijì ya naxindá Capernaum. Ijyeé 'ñó kòjòjñò, kò jè Jesús kjè kì tsijen bijchótjìngi-là. ¹⁸Ya asòn ndáchikon 'ji jngo tjojkón ra 'ñó 'tσα, kò jè nandá tsikí'tsia nga tsáfangi. ¹⁹Ijyeé-la tsa kjo 'òn kò tsa kjo jon jmi metro fi nga tjímasòn ya asòn ndáchikon, 'kia nga kijtse nga jè Jesús tsá'basòn ya nandá kò tìnchrabá'ta-là ya chitso, jñà xità-là ta itsakjón-ní. ²⁰'Kiaá kiichja Jesús, kitsò-là: —'Aán-náa, kì tà chjàn skon jìòn.

²¹Jñà xità-là 'ñó tsja ki'se-là, isikjaha'sen ya chitso; kò nditòón ijchò ya i'nde ñándà inchifi.

Mé ra ki'sin jñà xità ra isikjèn jè Jesús

²²Nga ma nchijòn, jñà xità ra tsikitsajna ya ra ijngoa ndáchikon ján kijtse-ní nga ta jè-ni chitso ra kjijna ra iko xità, kò nga jè Jesús mì kì tsijen 'jaha'sen, ta jñà xità ra kotá'yá'ta-là kijcha-là nga 'jaha'sen. ²³Tanga ijchò i'ka chitso ra kj'í ra ya inchrabà-ni naxindá Tiberias ra tsincha'ta chraña-là ya i'nde ñándà nga tsakjèn niño nchrajín xità ra 'òn jmi ma-nioo, 'kia nga ijye kiichja'ta-là Nainá Jesús nga kitsò-là: “Nainá ra katíchjí-li.” ²⁴Jñà xità, 'kia nga kijtse nga mì yá tjín Jesús kò xità ra kotá'yá'ta-là, 'kiaá 'jaha'sen jngo chitso kijì nga kii kátsji Jesús, ya ján naxindá Capernaum.

Niño nchrajín ra tsjá Nainá nga tsjá-là kjobinachon xità

²⁵Jñà xità kii, 'kia nga ijye ijchò ya ra ijngoa ndáchikon ján, yaá isakò-là Jesús, kitsò-là:

—Maestro, ¿kó chon kà'fii ijndíi?

²⁶Kiichja Jesús, kitsó-là:

—Ngi kjohixí ra xin-no, mì tsa ki fatsji-nájiòn nga kjòchiya-no jè kjojkón ra kí'siaan; ta kíí fatsji-nájiòn nga ísikjén-no skanda kó'sín tjen nga kjoskiòd. ²⁷Kì tà chjàn jè 'ñó níkájno tsajmì ra ma chine ra ta nditòn fehe'ta, jè isa 'ñó tikájno jè tsajmì ra tjina ki'ta nga jè-ní ra tsjá-no kjobinachon ra mì kì fehe'ta. 'Aán tsja-no tsajmì kii 'an ra I'ndí-là Xità

xian-la ijo-na. Nga jè Na'in-na ra Nainá, 'koaá 'sín kitsjá kjohixi ra a'ta tsa'an.

²⁸ Xita kii 'kiaá iskonangi kitsò:

—¿Mé ra 'sian-jin nga ma sixá-lajin Nainá koni 'sín nga mejèn-la?

²⁹ Kiichja Jesús, kitsó-la:

—Jè xá ra mejèn-la Nainá nga 'siaan jìòn, jè-ní nga katamakjiín-no a'ta 'tse ra jè isikasén.

³⁰ Jñà xita kii, kitsò-la Jesús:

—¿Mé kjoaxkón ra bakon-nájin, mé-ni 'kia nga jcha-jin, koma kokjiín-najin? ¿Mé ra ma-li 'nì? ³¹ Jñà xita jchinga-najin, jñà iskine niño nchrajín ra 'mì maná ya i'nde kixi nándá nimé tjín, koni 'sín tsò xajon tsje ra tjí'ta 'én-la Nainá, nga tsò: “Ngajmi inchrabà-ni niño nchrajín ra kitsjà-la nga isìkjèn.”

³² Kiichja Jesús, kitsó-la:

—Ngi kjohixi ra xin-no, mì tsa jè Moisés ra kitsjà niño nchrajín ra ngajmi inchrabà-ni; jè Na'in-na ra ma-la tsjá-no ra ngi jè sabà niño nchrajín ra ngajmi nchrabá-ni. ³³ Nga jè niño nchrajín ra tsjá Nainá, jè-ní ra ijye itjojen-ni ngajmi nga tsjá-la kjobinachon xita ra tjín isà'nde.

³⁴ Xita kii kitsó-ni:

—Na'in, 'ti ki'ta-nájin jè niño nchrajín ra ko'mì-la ji.

³⁵ Jesús kitsó-la:

—'An-ná jè niño nchrajín ra ma siikíjnakon-no; jè ra 'an kjinchrabà'ta-na, skií 'se ki'ta ya inìma-la, ko jè ra kokjiín-la ra a'ta tsa'an, ni-ti-kjiá koxándá-ila ta kjiá-nioo. ³⁶ Ijyeé kokíxian-no, ni'sín ijye kijcha-nájiòn takó mì kì makjiín-no ra a'ta tsa'an. ³⁷ Nga'tsì xita ra Na'in-na tsjá-na, yaá nchrabá'ta-na; ko jñà ra 'an nchrabá'ta-na mì tsa bachrjengi jiàan. ³⁸ Nga mì tsa ki xá inchrabàjen-na ján ngajmi nga 'an ko'sín 'siaan koni 'sín mejèn-na; kií xá 'jji-na nga ko'sín sìhitjásòon koni 'sín mejèn-la jè Na'in-na ra isikasén-na. ³⁹ Jè ra mejèn-la jè Na'in-na ra isikasén-na, jè-ní nga nga'tsì xita ra jè isingatsja-na, nijngo katachija, ta isaá 'an sikjaáya-ila 'kia nga kjehe'tà nichjin. ⁴⁰ Nga jè ra mejèn-la jè ra isikasén-na, nga nga'tsì xita ra skexkon-na 'an ra I'ndí-la Nainá 'mì-na ko ra kokjiín-la a'ta tsa'an, kata'seé-la kjobinachon ra mì fehe'ta ni ta kjiá-nioo; ko 'aán sikjaáya-ila 'kia nga ijye kjehe'tà nichjin.

⁴¹Jñà xit̃a judío tsikí'tsia nga kiichjajno-l̃a Jesús, ta ki-ró nga kitsò: "Aán-ná niño nchrajín ra ngajmi inchrabà-ni." ⁴²Ko kitsó-l̃a xákjén:

—¿A mí tsa jè xit̃a rakìi ra 'mì Jesús, jè ra ti-l̃a José? Jién, ndaa 'yaxkeén jè na'in-l̃a ko na-l̃a. ¿Kó'sín ma-ni nga tsò nga ngajmi inchrabà-ni?

⁴³Jesús 'kiaá kitsò-l̃a:

—Kì ko'sín nakjoájno-ná. ⁴⁴Niyá xit̃a ra ma kjinchrabà'tà-na, tsa mì jè Na'in-na ra isikasén-na siikasén'ta-na, mé-ni nga 'an sikjaáya-il̃a 'kia nga kjehe'tà nichjin. ⁴⁵Koaá 'sín tsò xajon ra tsikínda xit̃a ra kiichja ngajo-l̃a Nainá nga tsò: "Nainá sabá kokòn-ya-l̃a nga'tsi xit̃a." "Koaá 'sín ma-ni nga nga'tsi ra 'nchré-l̃a Na'in-na ko machiya-l̃a ra a'ta 'tse, 'aán nchrabà'ta-na.

⁴⁶'Mì tsa ki-ni nga tjín i'ka xit̃a ra ijye kijtse Nainá ra Na'in-na ma; ta jngoó jè ra a'ta 'tse Nainá inchrabà-ni ra ijye kijtse. ⁴⁷Ngi kjohixíi ra xin-no: jè ra kokjiín-l̃a ra a'ta tsa'an, 'seé-l̃a kjobinachon ra mì kì fehe'ta ni ta kjiá-nioo. ⁴⁸Aán-ná niño nchrajín ra síkíjnakon-no. ⁴⁹Jñà xit̃a jchínga-najìon, ni'sín jñà tsakjèn niño nchrajín ra maná 'mì ya i'nde kixì nánda nga nimé tjín, takó 'ken-ní. ⁵⁰Jè niño nchrajín ra koxin-no, jè-ní ra ngajmi inchrabà-ni, mé-ni jè ra skine mì kì kiyá. ⁵¹Aán-ná jè niño nchrajín ra tíjnakon ra ya itjojen-ni ján ngajmi; tsa yá ra skine niño nchrajín rakìi, kíjnakon ki'ta-ní ni ta kjiá-nioo. Jè niño nchrajín ra 'an tsja, jè ijo-na ra koxin-l̃a. Tsja-ná ijo-na nga kiyátjì-l̃a 'an jñà xit̃a isà'nde mé-ni nga kítsajnakon-ni.

⁵²Jñà xit̃a judío tsikí'tsia nga tsakátiya-ni, kitsò-l̃a xákjén:

—¿Kó'sín siiko-l̃a rakìi nga ma tsjá-ná ijo-l̃a nga ma chjineé?

⁵³Jesús kitsó-l̃a:

—Ngi 'én kixíi ra xin-no, tsa mì kì chjineé ijo-na ko mì kì 'siòd jní-na 'an ra I'ndí-l̃a Xit̃a xin-l̃a ijo-na, mì kì 'se-no kjobinachon. ⁵⁴Jè ra kjine ijo-na ko ra 'bi jní-na tjín-l̃a kjobinachon ra mì kì fehe'ta; ko 'aán sikjaáya-il̃a 'kia nga ijye kjehe'tà nichjin. ⁵⁵Nga jè ijo-na ngi jè-ní tsajmì ra ma chine ra ngi nda síski-ná, ko jè jní-na ngi jè sabá-ní nandá ra ma 'yò. ⁵⁶Jè ra skine ijo-na ko sk'í jní-na, yaá kíjnakò ki'ta-na, ko 'an, yaá tíjnakò ki'ta-te. ⁵⁷Jè Na'in-na, ra isikasén-na tíjnakon-ní, ko a'ta 'tse-ní nga tíjnakon; 'koaá 'sín tjín-te jè ra skine-na,

a'ta tsa'aán kijnakon-ni. ⁵⁸Jè niño nchrajín ra koxin-la jè ra inchrabàjen-ni ngajmi. Jè niño nchrajín rakì, mì tsa 'koaá-ni koni jè maná ra iskine xita jchínga-najìon, kò takó 'ken-ní; nga jè ra skine niño nchrajín ra koxin-la, 'seé-la kjobinachon ni ta kjiá-nioo.

⁵⁹Jñá kjoa kii ra tsakón-ya ya Capernaum ya ni'ya sinagoga ñánda nga maxkóya xita Judío.

Kó'sín chja-ni 'én ra títsjá Jesús

⁶⁰'Kia nga kií'nchré jñá 'én kii koni 'sín nga tsakón-ya Jesús, ñó kjin xita ra kotá'yá'ta-la kitsò:

—Jñá 'én kii ra kotsò-la, 'ñó i'in tjin, ¿yá ra ma kokiín-la?

⁶¹Jesús, 'kia nga kjòchiya-la nga 'cho inchichajano-la 'én ra tsakón-ya, iskonangií-la, kitsò-la:

—¿Jñá 'én kii a 'choo sasén-no? ⁶²¿Kó'sín kiya-najìon, tsa jcha-ná jìon 'an ra I'ndí-la Xita xian-la ijo-na nga kjímjìn india-na ñánda nga tjna nga tisa ítjòn? ⁶³Jé Inima Tsje-la Nainá ra síkijnakon-ná; jè ra ta ijo-ná, nimé chjí-la. Jè 'én ra bakon-yá-najìon, [mì tsa kjoa 'tse isà'nde-jìn], kjoa 'tse Inima Tsje-la Nainá-ní jè ra ma síkijnakon-ni inima-no. ⁶⁴Tanga tjítsajnajìin-isa-najìon ra kjè kii makjiín-la.

Nga jè Jesús, ta'koa ijyee tjjiín-la nga tisa-ni yá-ni ra mì kii kokiín-la ra a'ta 'tse, kò yá-ni ra sìngatsja jñá xita kondra-la.

⁶⁵Kò kitsò-isa:

—Kií kò'sín tíxin-no, niyá ra ma kjinchrabà'tà-na tsa mì jè sabà Nà'in-na tsjá'nde-la.

Kó kitsò jè Pedro a'ta 'tse 'én ra kitsjà Jesús

⁶⁶Skanda 'kia-ni nga kokiitsò Jesús, kjin jchán xita ra kotá'yá'ta-la mì kii tì ya tsikimakò-ni, kii-ni í'tsìn. ⁶⁷Jesús 'kiaá iskonangi-la xita chi'nda-la ra tejò ma-nioo, kitsò-la:

—¿Jìon a tì'koaá mejèn-te-no kongí-no í'ndsion?

⁶⁸Kitsó jè Simón Pedro:

—Nà'in, ¿yá ra ma kongítjìngi-isa-lajìn? Jíí-ní ra tjin-li 'én ra tsjá-ná kjobinachon. ⁶⁹Jìn ijyee kò'sín makjiín-najìn, kò 'ya-najìn nga jíí-ní ra Cristo jè I'ndí Tsje-la Nainá ra tijnakon.

⁷⁰Jesús kitsó-la:

—Tejò ma-najìon ra ítsjahíjin-no, tanga jngo tijnajìn-najìon ra xita-ní tíbixá-la.

⁷¹Jesús, jè 'én ra kòkitsò-la, jè kiichja a'ta 'tse Judas, i'ndí-la Simón Iscariote, nga nì'sín ya tijnajin-la ra tejò ma-nioo, jè Judas siingatsja Jesús jñà xita kondra-la.

Kó'sín kitsò jñà 'ndse Jesús

7 ¹Kia nga ijye kjomà kjoa kii, Jesús yaá tsajme nangi 'tse Galilea. Majìn-la nga ya kojme ya nangi Judea, nga jñà xita judío inchibátsji-ni nga mejèn-la si'ken. ²Ijyeé tímachraña 'sí-la Ni'ya Xka, jngo 'sí ra jñà xita judío bachrje. ³Jñà 'ndse kitsó-la:

—Kì tà chjàn ta i bijni ijndí; 'tin-ti ya ján Judea mé-ni katabe-te-ni jñà kjoa ra 'nì xita ra kotá'yá'ta-li ra ya tjítsajna ján. ⁴Kia nga mejèn-ná skekxkon-ná xita, mì tsa kjo'ma 'sieén jngo kjoa ra ma-ná. Tsa 'koaá tjin kjoa ra ma-li 'nì, ko'tiin ya ngixkon xita isà'nde.

⁵Nga skanda jñà 'ndse Jesús mì kì kjokjiín-la ra a'ta 'tse.

⁶Kiichjaá Jesús, kitsò-la:

—'An kjè kì bijchó nichjin-na, tanga ra a'ta tsajjòn-jìon nda-ní ta mé nichjin-nioo nga kongió. ⁷Jìon mì kì ma siijtike-no jñà xita isà'nde; tanga 'an jtikeé-na, ta ngatjì-la 'koaá 'sín xin kixi-la nga 'choó tjin kjoa ra 'sín ra jñà. ⁸Tangió ra jìon 'sí; 'an mì kì kjín jiàan, nga kjè kì bijchó nichjin-na.

⁹Kia nga ijye kòkitsò-la 'én kii, jè, yaá tsikijna ya i'nde Galilea.

Kó'sín tsakátikjo jè Jesús ko jñà xita ya nándà itjo 'sí

¹⁰Tanga 'kia nga ijye kijì jñà 'ndse, Jesús takó tì'koaá kijì-te-ni 'sí, tanga mì tsa ikòn ijo-la; koni ta kijì'ma-ní. ¹¹Jñà xita judío inchibátsjií ya ajin 'sí, tsò-la xákjién:

—¿Nándà tjna xita rakii?

¹²Nga'tsi xita ra ijchò 'sí, jndí ra ján joóya-ni a'ta 'tse Jesús. Tjin ra tsò: “Xita nda-ní”, tì'koaá tjin ra tsò: “Majìn, xita naxindá kondacha-la.”

¹³Tanga niyá ra kiichja tsijen a'ta 'tse. Jñà xita, jñà itsakjòn-la xitaxá ítjòn-la xita judío.

¹⁴Kia nga ijye ijchò masen-la 'sí, 'jaha'seén Jesús ya ingo ítjòn nga tsakón-ya-la xita. ¹⁵Ko ta kjókkón-la jñà xita judío koni 'sín nga ikòn-ya-la xita, kitsò-la xákjién:

—¿Kó'sín ma-ni nga ta nda bakón-ya xita rakii nga mì tsa tsijen iskotá'yá-jìn?

¹⁶ Jesús kitsó-la:

—Jñà 'én ra 'an bakon-yáa, mì tsa tsá'an jiàan; 'tseé-ní jè ra isikasén-na. ¹⁷Tsa yá ra mejèn-la nga s̄ihitjasòn koni 'sín nga mejèn-la Nainá, yaá ske-ni a a'ta 'tseé Nainá nchrabá-ni jè 'én ra 'an bakon-yáa, o ra ta 'aán bi'tín-la ijo-na koni 'sín xiaan. ¹⁸Jngo x̄ita ra ta jè bi'tín-la ijo-la nga ch̄ja, jè ra mejèn-la nga jè 'nga s̄ikíjna ijo-la; tanga jè x̄ita ra jè 'nga síkíjna jè ra isikasén, jè x̄ita rak̄i, ngi 'én kixíí ra tsjá, ko mì tsa 'én ndiso ra ch̄ja.

¹⁹'¿A mí tsa kixi kjoa nga itjábé-no jè kjotéxoma-la Nainá ra jè Moisés tsikínda? Tanga jiòn, nijngo ra ma-la síhitjasòn. ¿Mé-ni nga mejèn nì'ken-nájìon?

²⁰ Jñà x̄ita kitsó-ní:

—Níí-la t̄ijnajin ya inìma-li. ¿Yá ra kòtsò-li nga mejèn s̄i'ken-lajin?

²¹ Jesús kiich̄ja kitsó-la:

—Jiòn, 'nó maxkón-no nga ta jngo-ni kjoa ra kí'siaan 'kia nga nich̄jin níkjáya. ²²Kixíí kjoa, Moisés tsikí'tiín-no nga siitjasòn kjoa 'tse circuncisión nga s̄i'ta ch̄iba ijo-la x̄ita 'x̄in (nì'sín mì tsa a'ta 'tse kjòn-ni Moisés; nga yaá inchrabà-ni a'ta 'tse x̄ita jchínga ra tsikihijyo ítjòn kjotseé). Ko bi'ta ch̄iba-najìon ijo-la x̄ita 'x̄in nì'sín nich̄jin níkjáya. ²³Tsa ko'sín 'nià jiòn nga mejèn-no mì kì jchija kjotéxoma ra tsikíjna Moisés, ¿mé-ni nga majti-najìon nga jngo x̄ita nda kjón ísindá-na 'kia nga nich̄jin níkjáya? ²⁴Kì tà ko'sín chosòn-la koni 'sín jiòn tsijen-no. 'Koaá 'sín jchósòn-la koni 'sín nga kixi t̄ijn kjòn ra kjohixi.

Yá kjòn-ni ra isikasén jè Cristo

²⁵Tjín i'ka x̄ita ra Jerusalén 'tse ra kitsò:

—¿A mí tsa jè x̄ita rak̄i ra inchibátsji jñà x̄ita judío nga mejèn-la nga s̄i'ken? ²⁶Chítsijen-la-ni kó'sín tíchjajin masen-la x̄ita, ko nì ta yá ra kòtsò-la. ¿A 'koaá 'sín inchimakjiín-la x̄itaxá tsa 'koa, nga jè x̄ita rak̄i, jé-ní ra Cristo [ra xá Nainá isikasén-ni]? ²⁷Tanga jién 'ya-ná nándá nchrabá-ni rak̄i. Tanga 'kia nga kj'íí jè ra Cristo, mì kì jcha-la nándá kj'íí-ni.

²⁸Jesús, 'kia nga t̄ibakón-ya ya nditsin ingo ítjòn, kí'nchré-ní koni 'sín kitsò jñà x̄ita; 'kiaá 'nó kiich̄ja kitsò:

—Ndaá 'yaxkon-nájiòn kò ndaá 'ya jiòn ñánda-ni tsa'an; tanga mì tsa tà a'ta tsa'an 'jii-na; ngi jè sabá Nainá ra isikasén-na, jè ra mì 'yaxkon jiòn. ²⁹'An, ndaá bexkon nga yaá inchrabà-na a'ta 'tse; kò jé isikasén-na.

³⁰Jñà xitá sí mején-la nga jtsaba'ño kjòn, tanga nijngo ra kitsò ikon nga itsabá'ño nga kjè kì bijchó nichjin-la nga kiyá. ³¹Ñó kjìn xitá kjokjiín-la koni 'sín kitsò Jesús, kitsò-la xákjién: —¿A isaá kjìn kjojkón 'siin Cristo 'kia nga jè ra kj'íi koni 'sín tjin ra tí'sín jè xitá rakii? Jé-la rakii ra Cristo.

Mé ra mejèn-la isikò Jesús jñà xitá fariseo

³²Jñà xitá fariseo 'kia nga kií'nchré koni 'sín inchtsò xitá ra a'ta 'tse Jesús; jñà xitá ítjòn-la na'mì kò xitá fariseo isikasén xitá ra síkinda ya ingo mé-ni nga katatsaba-ni Jesús tsiki.

³³Jesús kitsó-la:

—'An, ta chibaá nichjin kótijnakoo-no, akjòn kjín india-na ya ñánda nga tíjna ra isikasén-na. ³⁴Jiòn ni'sín kjótsji-nájiòn tanga mì kì sakò-no, nga mì kì koma kongí jiòn ya ñánda nga kótijna ra 'an.

³⁵Jñà xitá judío 'kiaá tsikí'tsia nga iskonangi-la xákjién, kitsò:

—¿Ñánda kiji xitá rakii? ¿Mé-ni nga mì kì koma sakó-ná? ¿A yaá ikijnajin-la xitá judío jñà ra jndíi ra ján xìn títsajna kò nga kòkòn-ya-la ra taxki kj'íi xitá? ³⁶¿Kó tsò-ni ra kòtsò-la, nga tsó-ná: “Jiòn, ni'sín takó kjótsji-nájiòn, tanga mì kì sakò-no, nga mì kì koma kongió jiòn ya ñánda kótijna ra 'an”?

Kó'sín koma ya ajin inìma-la xitá ra kòkjiín-la ra a'ta 'tse Jesús

³⁷Jè nichjin ra fehe'ta-ni 'kia nga je 'sí, tsasijna kixíi Jesús kò 'ño kiichja, nga kitsò:

—Tsa yá ra xándá-la katanchrabá'ta-na kò kata'bi. ³⁸Koni 'sín tíchja xajon ra tí'ta 'én-la Nainá nga tsò: Jè ra kòkjiín-la ra a'ta tsa'an, ya ajin inìma-la, 'koaá 'sín koma koni jngo i'nde ñánda tíbitjo nandá ra mì kì xìya ra síkítsakon-ni xitá.

³⁹'Kia nga kò'sín kitsò Jesús, jé kiichja a'ta 'tse Inìma Tsje-la Nainá ra tjábé-la jñà xitá ra kò'sín kòkjiín-la ra a'ta 'tse, ta ngatji-la nga takó kjè kì bitjojen jè Inìma Tsje-la Nainá 'kia nga kò'sín kitsò Jesús; nga ki, jè Jesús, takó kjè fi-ni ján ngajmi nga ma jeya kíjna.

Kó'sín kitsò jñà x̄it̄a ra a'ta 'tse Jesús

⁴⁰ Jñà x̄it̄a 'kia nga kí' nchré jñà 'én k̄i, t̄jín i'ka ra kitsò:
—Kixíí kitií kjoa, jé x̄it̄a rak̄i ra t̄jínè-là nga kj'íí nga kichja ngajo-là Nainá.

⁴¹ Tì'koaá jñà x̄it̄a ra i'ka kitsó-ní:

—Xá jè kiti-ni x̄it̄a rak̄i ra Cristo [ra xá isikasén-ni Nainá].
Tanga t̄jín-te i'ka ra kitsò:

—Majìn, jè ra Cristo, mì tsa Galilea kj'íí-ni. ⁴² Jè Xajon ra t̄jít'a 'Én-là Nainá, 'koaá 'sín tíchja nga jè ra Cristo, t̄jíné-là nga ya kjinchrabà-ni ya t̄je-là David, k̄o yaá kj'íí-ni ya naxindá Belén t̄iya-ni nándà naxindá-là David kjomà.

⁴³ 'Koaá 'sín kjomà-ni nga kjojóya x̄it̄a ra tà ngat̄jì 'tse Jesús.

⁴⁴ T̄jín i'ka ra mejèn-là nga jtsaba'ño nga iko ndayá, tanga nijngo ra kitsò ikon nga itsabá'ño.

Kó'sín tsakátiya-ni x̄it̄a ítjòn-là na'mì ra a'ta 'tse Jesús

⁴⁵ 'Kia nga tsáfa-ni jñà x̄it̄a ra síkinda ingo ya nándà nga t̄jít̄sajna jñà x̄it̄a fariseo k̄o x̄it̄a ítjòn-là na'mì, iskonangií-là nga kitsò-là:

—¿Mé-ni mì k̄i kanchrabáko-no jè x̄it̄a rak̄i?

⁴⁶ 'Kiaá kitsò x̄it̄a k̄i:

—Kjè tsa jngo x̄it̄a ra k̄o'sín na'yá-lajin koni 'sín tsò x̄it̄a rak̄i.

⁴⁷ 'Kiaá k̄iichja jñà x̄it̄a fariseo, kitsò-là:

—¿A t̄i'koaá k̄amakjiín-te-najìon 'én ndiso ra chja? ⁴⁸ ¿A yaá inchimakjiín-là jñà x̄it̄a ítjòn-ná k̄o x̄it̄a fariseo? ⁴⁹ Tanga jñà x̄it̄a k̄i ra mì k̄i be kjotéxoma, jè Nainá katatsjá i'in-là.

⁵⁰ Jè Nicodemo, jè x̄it̄a fariseo ra ijye asa tsakáko Jesús, kitsó-là:

⁵¹ —Jè kjotéxoma tsajién mì k̄i tsjá'nde nga jngo x̄it̄a taxk̄i 'k̄i-lá kjohi'in, tsa t̄ikjè nda na'yá-là mé ra ki'sin kjòn-ni.

⁵² Jñà x̄it̄a, kitsò-là:

—¿A t̄i'koaá Galilea-te i'nde-li? Nda chjítáyí jè xajon ra t̄jít'a 'én-là Nainá; yaá jcha-ni nga kjè sa jngo x̄it̄a ra síchjeén Nainá nga chja ngajo-là ya nchrabá-ni ya Galilea.

Mé ra kjomà'tin chjoón ra kjoachijngi ki'sin

⁵³ Nga'tsì x̄it̄a k̄ja k̄jì k̄ja k̄jì-ni ni'ya-là nga jngó jngóo.

8 ¹Tanga jè Jesús yaá kijì ya nindo Yá Olivo. ²'Kia nga ma nchijòn, tajño 'ji ya ingo ítjòn. Nga'tsi jña xita yaá 'ji tjíngi-la. 'Kiaá tsikijna Jesús nga tsakón-ya-la.

³Jña xita ra bakón-ya kjotéxoma-la Nainá ra tsikínda Moisés ko jña xita fariseo, ijchòkoó jngo-la chjoón ra kijcha'tín-la 'kia nga tí'sín kjoachijngi. Tsasíjnajin masen ñánda nga tjín xita. ⁴Ko akjòn kitsò-la Jesús:

—Maestro, jè chjoón rakì, nda kjón ka'ya'tín-la 'kia nga tí'sín kjoachijngi. ⁵Moisés, 'koaá 'sín tsikí'tin-ná a'ta 'tse kjotéxoma-la nga najo-ró kiyá-ni jña íchjín ra ko'sín 'sín. ¿Kó'sín sii ra jí?

⁶Jña xita kii, kíí ko'sín kitsò-la Jesús ta mejèn-la nga sko'ota, mé-ni nga koma sakò-ila kjoa ra koaà-nè-la nga koaàngi ra a'ta 'tse xitaxá. Tanga Jesús tsikijna-niña-ní ya a'ta nangi, akjòn koó najmá-tsja tsikínda-ni letra ya a'ta nangi. ⁷Xita kii, síí ki'sín-la Jesús nga iskonangi-la. 'Kiaá tsasijna kixi Jesús, kitsò-la:

—Tsa tíjnajin jngo-no xita ra nimé jé tjín-la, jè kata'bé ítjòn-la najo jè chjoón rakì.

⁸Akjòn tsikijna-niña india-ni a'ta nangi nga tsikínda-isa letra. ⁹Jña xita kii, 'kia nga kíí'nchré 'én kii, jngó jngó kijì-ni nga kjòchiya-la nga 'choó tjítsajna kjobítsjen-la. Jña kjòn tsikí'tsia ítjòn-ni nga itjo jña ra isa jchínga. Ta jé Jesús ko chjoón isihijyo-isa. ¹⁰'Kiaá tsasèn kixi-ni Jesús; kijtse-ní nga mì kì tì yá tjín-ni; tà jé chjoón isijna tajngo-isa, 'kiaá kitsò-la:

—¿Ñánda jíhijyo-ni jña xita ra bángi-li? ¿A nijngo ra kàtsò ikon nga kátsjá-li kjohi'in?

¹¹Kitsó jè chjoón:

—Mì tsa yá-jìn Na'in.

'Kiaá kitsò-la Jesús:

—Tí'koaá 'an, nì mé jé koné-la, 'tin-ni; tanga kì tì tsja fatsji-jé-ni.

Mé-ni nga 'ñó chjí-la jè 'én ra tsjá Jesús

¹²Jesús, 'kiaá kiichja india-ni nga kitsò:

—'Aán-ná ni'í ra síhisen-la isa'nde; jè ra 'an fi'ta-na 'seé-la ni'í ra tsjá kjobinachon, ko mì tì kjoajñò kojmejín-ni.

¹³Jña xita fariseo kitsó-la:

—Tijíí tji'bi-ni 'én ra a'ta tsaji, kò jè 'én ra nakjii, nímé chjí-la.

¹⁴Jesús kitsó-la:

—Jè 'én ra chjàa, chjí-la nì'sín tì'an tsja-na 'én ra a'ta tsà'an; nga be-ná ñánda nga 'jíi-na, kò be-náa ñánda nga tífiàa; tanga mì kì 'ya jìon ñánda 'jíi-na kò ñánda nga tífiàa. ¹⁵Tanga jìon, kjobítsjen 'tse xitàa nichjeén jìon 'kia nga fanè jé-ná jìon, tanga 'an mì tsa yá ra taxki bané jé-la; ¹⁶'an, tsa yá ra koné jé-la, 'koaá 'sín kindájín-la koni 'sín tjin jè kjohixi; nga mì tsa ta 'an tajngo bindájiáan; tì'koaá bídajín-koó-na jè Na'in-na ra isikasén-na. ¹⁷Jè kjotéxoma-najìon, 'koaá 'sín tíchja, nga tsò: Tsa 'kia jò ma-ni xita nga ngásòn tsò 'én ra tsjá, chjí-la. ¹⁸Tì'aán-tse-na ra tsja 'én ra a'ta tsà'an, kò tì'koaá jè Na'in-na ra isikasén-na tsjá-tse 'én ra a'ta tsà'an.

¹⁹'Kiaá jñà xita iskonangi-la:

—¿Ñánda tjna jè Na'in-li?

'Kiaá kitsò Jesús:

—'An, nda mí 'yaxkon-nájiòn, tì'koa mì kì 'yaxkon jè Na'in-na. Tsa ijyeé-la 'yaxkon-nájiòn tsiki, tì'koaá jchaxkoón-la-te jè Na'in-na.

²⁰'Kiaá kiùchja jñà 'én kii 'kia nga tjna ya aya ingo ítjòn ya chraña'ta-la i'nde ñánda nga kjijna kàxa ton limosna. Niyá ra kitsò ikon nga itsabá'ño ta ngatji-la kjè kì bijchó nichjin-la nga kiyá.

Mé ra koma-la xita ra mì kì makjiín-la a'ta 'tse Jesús

²¹Jesús india kòkitsò-ila xita:

—'An, tífi-ná, kò kjótsji-nájiòn, tanga yaá kiyá jìon jé-no. Nga ya ñánda nga tífi ra 'an, mì kì koma kongí jìon.

²²'Kiaá kitsò-la xákjién jñà xita judío:

—¿A tà yaá sii'ken ijo-la tsa 'koa? ¿Mé-ni tsò-ni nga mì kì koma kongié ra jién, ya ñánda tífi ra jè?

²³Jesús kitsó-la:

—Jìon ta íí a'ta nangi tsajiòn, tanga ra 'an yaá ján i'ngaá tsà'an; jìon íí isà'nde tsajiòn, tanga mì tsa i isà'nde tsà'an.

²⁴Kíí kò'sín tíxian-najìon, nga yaá kiyájiòn jé-no; tsa mì kì kòkjíín-najìon nga 'An-ná, yaá kiyá jìon jè jé ra tjin-no.

²⁵Jñà xita 'kiaá iskonangi-la, kitsò-la:

—¿Yá nì ra ji?

Jesús kitsó-la:

—Ijyeé 'koaá 'sín kixin-najìon 'kia nga tì'sa ítjòn, yá-na ra 'an. ²⁶Tjín jchán-isa-na mé 'én ra 'kenájmí-najìon kò mé kjoa ra koné jé-no. Tanga jè ra isikasén-na, ngi 'én kixíí ra chja kò jè 'én ra 'an tí'bènájmí-la jñà xitá isà'nde, jñà 'én ra kí'nchre-la ra a'ta 'tse.

²⁷Tanga jñà xitá judío mì kì kjòchiya-la tsa jè-ni Nainá ra Na'in-ná ma ra kotítsò-la Jesús. ²⁸Kíí kitsò-isa-ilá Jesús:

—'Kia nga chjìhi'nga-nájiòn 'an ra I'ndí-la Xitá xin-la ijo-na, 'kiaá kochiya-najìon nga 'Aán-ná, kò nga mì tsa ta 'an tíbi'tín-la ijo-na koni 'sín nga tíchjà, ta 'koaá 'sín tíchjàa koni 'sín nga ikon-ya-na jè Nainá ra Na'in ma. ²⁹Nga jè ra isikasén-na íí tijnako-na; Na'in-na mì kì síkíjna tajngo-na, nga kì, njichjin nchijòn sìhitjásòon koni 'sín nga sasén-la ra jè.

³⁰'Kia nga kiichja Jesús jñà 'én kìi, kjin jchán xitá kjokjiín-la ra a'ta 'tse.

Mé-nioo ra ma ngi nda sìikíjnandíí-ná

³¹Jesús kitsó-la jñà xitá judío ra kjokjiín-la a'ta 'tse:

—Tsa kò'sín nda sìhitjasòn kiti jìon jñà 'én-na, jìon-nájiòn ra ngi kixí kjoa nga ya kotá'yá'ta-na. ³²Jchaxkon-nájiòn ra ngi kjohixí, kò jé kjohixí sìikítsahijyondíí-no.

³³Kiichjaá jñà xitá judío, kitsò:

—Ngajín xitá tje-la Abraham-nájin; kjè tsa yá ra bitsahijyo'nó-najin; kò, ¿mé-ni si-ni nga kitsajnandíí-najin?

³⁴Jesús kitsó-la:

—Ngi 'én kixíí ra koxin-no, nga'tsì jñà xitá ra bátsji-jé, yaá títsajnajin'nó jè jé-la, koni jngo chí'nda ra tíjna'nó. ³⁵Jngo xitá ra ta chí'nda tíjna, mì tsa ta ya koma kí'ta ni'ya-la ya ñánda nga tísíxá, tanga jè ra i'ndí, yaá kíjna kí'ta ya ni'ya-la na'in-la. ³⁶Tsa 'kia jè I'ndí-la Nainá sìikítsajnandíí-no, ngi ndaá kitsajnandíí kiti-no. ³⁷'An ijyeé be-ná nga tje-la Abraham-nájiòn, tanga mejèn nì'ken-nájiòn, ta ngatjì-la mì kì makjiín-no jè 'én ra 'benájmí-no. ³⁸'Koaá 'sín chjàa koni 'sín tjín kjoa ra kíjtsee 'kia nga tsakátijna'ta chraña-la Na'in-na; kò 'koaá 'sín 'nià jìon koni 'sín tjín kjoa ra kina'yá-la jè na'in-no.

Yá-ní ra na'in ma-la xitá ra tsakáko Jesús

³⁹Jñà xitá judío kitsó-ní:

—Jè tje-najin, ya inchrabà'ta-ni 'tse Abraham jè ra na'in jchá-najin ma.

Tanga Jesús kitsó-la:

—Tsa kixí-la kjoa nga ixti-la Abraham ma jiòn, 'koa-la 'sín 'siaan jiòn koni 'sín ki'sín ra jè. ⁴⁰ Ni'sín ijye ko'sín tí'bènjímí kixí-najiòn nga Nainá kitsjà-na jñà 'én ra chjàa, takó mejèn nì'ken-nájiòn. Tanga jè Abraham níkjíá ko'sín ki'sín. ⁴¹ 'Koaá tí'sín 'nià jiòn koni 'sín 'sín jè ra ma na'in-no.

Jñà xita judío kitsó-ní:

—Jin, mì tsa taxki kitsin-jin; ta jngoó-ní jè Nainá ra na'in-najin ma.

⁴² Jesús kíichja kitsò-la:

—Tsa kixí-la kjoa nga jè Nainá ma na'in-najiòn, tsjachaá-la 'siaan-nájiòn, nga a'ta 'tseé Nainá inchrabà-na. Mì tsa ta 'an tsiki'tín-la ijo-na nga inchrabàa; jè Nainá isikasén-na.

⁴³ Kíí mì kì machiya-najiòn jñà 'én ra tíbakó-no, nga mì kì ma-najiòn nga nda na'yá. ⁴⁴ Jè xita-níí-ní ra ma jè na'in-najiòn; yaá nakjoá-najiòn ko 'koaá 'sín mejèn-najiòn 'siaan koni 'sín mejèn-la ra jè. Jé xita-níí ra sí'ken xita skanda tí'sa-ni klotseeé. Ko mì tsa 'én kixi ra chja, nga ki, mì tsa xita kixi-jin ra jè. 'Kia nga chja 'én ndiso, 'koaá 'sín chja koni 'sín tíjna inìma-la. Nga xita ndiso-ní, ngi jè sabá ma na'in-la ra 'én ndiso. ⁴⁵ Tanga 'an, ra 'én kixi kotíxian-no, mì kì makjiín-no. ⁴⁶ ¿Ra jiòn, yá ra ma-la koàà-nè-jé-na? Tsa ngi 'én kixí ra kotíxian-najiòn. ¿Mé-ni mì kì makjiín-no? ⁴⁷ Jè ra xita-la Nainá, 'nchré jè 'én-la Nainá. Kíí mì kì na'yá-najiòn, nga mì tsa xita-la Nainá 'mì-no.

Jñà kjoa ra tsakátiya-ni Jesús ko xita judío

⁴⁸ Jñà xita judío 'kiaá kitsò-la:

—Kixi kitií-najin 'kia nga ko'sín bixó-jin nga xita Samaria-ní ko inìma 'cho-la níí tjíjin ya inìma-li.

⁴⁹ Jesús kitsó-la:

—'An, mì tsa inìma 'cho-la níí tjíjin ya inìma-na. Jè kjoa ra tí'siaan jè-ní nga tíbexkóon jè Na'in-na; ko mì kì ma-no nga 'yaxkón-ná, tà isaá jnchro nakjoájno-nájiòn. ⁵⁰ Mì tsa jè tíbatsjía nga jeya síkíjnaa ijo-na, tanga tíjnaá jngo ra mejèn-la nga jeya kótijnaa, ko jè-ní ra tíkosòn-la. ⁵¹ Ngi 'én kixí ra koxin-no, jè ra síhitjasòn 'én-na mì kì kiyá.

⁵² Jñà xita judío kitsó-la:

—Kixi kitií-la kjoa nga iníma 'cho-la níí tjíjin ya iníma-li. Jè Abraham kò nga'tsi jñà xita ra isìchjeén Nainá nga kiichja ngajo-la kjoatseé, 'ken-ní, kò jí si-ní: “Jè ra sihitjasòn 'én-na koni 'sín nga chjàa, mì kì kiyá.”⁵³ Ji, ¿a isaá 'ñó tijni ra jí koni jè xita jchínga-najin Abraham? 'Keén ra jè, kò tì'koaá 'keén-te nga'tsi xita ra isìchjeén Nainá nga kiichja ngajo-la. ¿Kó'sín tjinachrjengi ijo-li 'kia nga kò'sín tjisi?

⁵⁴Jesús kitsó-la:

—Tsa tì'laán jeya síkíjna-na ijo-na nimé chjí-la. Tanga jè Na'in-na ra jeya síkíjna-na, jè ra 'mì-la jiòn nga jè ma Nainá-no.⁵⁵ Tanga mì kì 'yaxkon jiòn. 'An bexkon-náa; tsa xiáan, mì kì bexkoon, tì'koaá xita ndisoó koma-te koni 'sín nga ndiso jiòn ra jiòn. Tanga bexkon-náa, kò sihitjásón-náa koni 'sín tsò jè 'én-la.⁵⁶ Abraham, jè xita jchínga-najiòn tsjaá ki'se-la nga mejèn-la ske jè nichjin 'kia nga kjí'ia; kò kijtse-ní, kò 'ñó tsja ki'se-la.

⁵⁷Jñà xita judío kitsó-la Jesús:

—Nda kjè tjin-li icháte nó. ¿Kó'sín ma-ni nga kijchaxkin jè Abraham?

⁵⁸Kiichja Jesús, kitsò-la:

—Ngi 'én kixií ra xin-no, 'An-ná ra ta'koaá tjna 'kia nga tikjè tsin ra jè Abraham.

⁵⁹Jñà xita kii, 'kiaá iskábé najo nga mejèn-la kosèn-la Jesús; tanga tsikijna'maá Jesús; akjòn 'jahajin masen-la xita; itjo-ni nditsin ingo nga kiji.

Kó'sín kjomà nga kjonda jngo-ni xita xka ra mì kì tsijen-la

9 ¹Kia nga tífi Jesús kijtseé jngo xita xka ra xá kò'sín kitsin-ni nga mì kì tsijen-la. ²Jñà xita ra kotá'yá'ta-la Jesús iskonangií-la, kitsò-la:

—Maestro, ¿mé-ni kò'sín xka kji ndí xita rakii? ¿Yá ra tsakátsji-jé, a jñà xita jchínga-la, o ra jè tsakátsji-jé-la ijo-la?

³Jesús kitsó-la:

—Mì tsa jè tsakátsji-jé-la ijo-la kò mì tsa jñà xita jchínga-la tsakátsji-jé. Ta kií kò'sín kitsin-ni mé-ni nga jcha-la kjojkón ra 'siin Nainá ra a'ta 'tse. ⁴Kia nga nichjin-isa, machjeén-ní nga kokoon kjojkón ra 'sín jè ra isikasén-na; machraña-ní nga kojñò kò mì tì ma koxá-ni. ⁵Kia nga tjna-isa i isà'nde 'an-ná ni'í ra síhisen-la xita isà'nde.

'Kia jè Jesús isinda-ni jngo xita xka

⁶'Kia nga ijye kòkítsò, tsikíchrá ya a'ta nangi, tsikínda itsé ndási nga isikójin ndánachrá-la, akjòn isingaàngì ya xkon jè ndí xita xka. ⁷Kò akjòn kitsò-la:

—'Tin, ya tikínijni xkìn ñánda tǐjna chrjó nandá ra 'mì Siloé. (Siloé, jè ra nikasén tsò-ni.)

Jè ndí xita xka kijí-ní, kò tsiníjnoó xkon, 'kia nga ijye tsáfa-ni ijyeé tsijen-ila. ⁸Jñà xita ra tǐtsahijyo ya chraña ni'ya-la kò xita ra ijye kjotseé bexkon nga ton síjé kjotjò, kitsó-la xákjién:

—¿A mí tsa jè xita rakìi ra ta kò'sín bijna nga síjé kjotjò ton?

⁹Tjín ra tsò:

—Kja jé-ní.

Ti'koaá kitsó i'ka:

—Ni'sín kjameé kò'ki, tanga mí-la tsa jè-jìn.

Kò jè xita rakìi kitsó-ní:

—Kja 'aán-ná.

¹⁰Jñà xita iskonangií-la, kitsò-la:

—¿Kó'sín ma-ni nga itjá'xangi-ni xkìin?

¹¹Jè xita rakìi kitsó-ní:

—Jè xita ra 'mì Jesús, tsikínda ndási nga isingaàngì xkoàan, akjòn kitsò-na: “'Tin, ya tikínijno-ni xkìn ya ñánda tǐjna chrjó nandá ra 'mì Siloé.” 'An kijí-ná, kò 'kia nga ijye tsiníjnoo xkoàan, maá tsatsǐjen-na.

¹²Jñà xita 'kiaá iskonangi-la:

—¿Ñánda tǐjna xita ra kò'mì-la jí?

Jè xita ra kjonda-ni, kitsó-ní:

—Mì kì be jiàan.

Kó'sín kjojtsò jè ndí x̄it̄a ra itjá'xangi-ni xk̄on

¹³Ko 'kiaá kiiko jè x̄it̄a ra ijye itjá'xangi-ni xk̄on ya ñánda t̄j̄tsajna j̄n̄a x̄it̄a fariseo, ¹⁴tà ngat̄j̄-l̄a nga nichjin níkjáya-ní 'kia nga tsikínda ndási jè Jesús nga iskí'xangi-ni xk̄on jè x̄it̄a ra xk̄a tsiki. ¹⁵J̄n̄a x̄it̄a fariseo ìjngo 'ká iskonangi-ila jè x̄it̄a ra ijye kjonda-ni, kitsò-l̄a:

—¿Kó'sín kjomà-ni nga itjá'xangi-ni xk̄in?

X̄it̄a rak̄i kitsó-ní:

—Ndási tsjahíngi xkoàn; 'an ikiníjndò-ná; ko 'ndi, ijyeé tsijen-ina.

¹⁶Tjín i'ka j̄n̄a x̄it̄a fariseo ra kitsò:

—X̄it̄a ra ko'sín ki'siòon, mì-la tsa 'tse Nainá nchrabá-ni, nga mì kì bexkón jè nichjin níkjáya.

Ko tjín i'ka ra kitsò:

—¿Kó'sín ma-ni nga kjomà-l̄a ki'sin kjojkón ra nda t̄jiòon tsa x̄it̄a jé-ní?

Kjòjòyaá j̄n̄a x̄it̄a k̄i nga mì kì kjóngásòn kjòbítsjen-l̄a.

¹⁷India iskonangi-ila jè x̄it̄a ra xk̄a tsiki:

—¿Kósii ra ji, yá x̄it̄a-ni ra iskí'xangi-ni xk̄in?

Jè x̄it̄a rak̄i kitsó-ní:

—Ingoó x̄it̄a ra ch̄ja ngajo-l̄a Nainá.

¹⁸Tanga j̄n̄a x̄it̄a judío mì kì kjokjiín-l̄a tsa xk̄aá x̄it̄a rak̄i tsiki, ko nga ijyeé tsijen-ila 'ndi-ni. 'Kiaá kiichja-l̄a j̄n̄a x̄it̄a jchínga-l̄a ¹⁹nga iskonangi-l̄a, kitsò-l̄a:

—¿A jè rak̄i, ra i'ndí-no ma? ¿A 'koaá 'sín bixó jìon nga xk̄aá 'ki 'kia nga t̄i'sa kitsin? ¿Ko kó'sín ma-ni 'ndi-ni nga ijye tsijen-ila?

²⁰J̄n̄a x̄it̄a jchínga-l̄a x̄it̄a rak̄i, kitsò-ni:

—'Ya-nájin nga jè rak̄i ra i'ndí-nájin, ko kixíí kjoa, xk̄aá 'ki 'kia nga t̄i'sa kitsin. ²¹Tanga mì kì 'ya-jin kó'sín ma-ni nga ma tsijen-ila 'ndi, ko yá ra iskí'xangi-ni xk̄on. Jè ch̄jinangi sabà-la, nga ijyeé x̄it̄a jchínga-ní; jè ra ma kòk̄itso-no.

²²Kíí ko kitsò-ni j̄n̄a x̄it̄a jchínga-l̄a, nga j̄n̄a kitsakjòn-l̄a j̄n̄a x̄it̄a judío, nga j̄n̄a x̄it̄a judío ijyeé tsajòóya-ni nga jngo kjá kitjokajiín ya ni'ya sinagoga ñánda nga maxkóya x̄it̄a Judío tsa yá ra ko 'sín k̄itso nga jè Jesús, jè-ní ra Cristo [ra xá Nainá isikasén-ni]. ²³Kíí ko kitsò-ni, nga kitsò: “Jè ch̄jinangi sabà-la nga ijyeé x̄it̄a jchínga-ní.”

²⁴ Kò jñà xità judío kiichja india-ila jè xità ra xkà tsiki.

Kitsò-la:

—Kò'tin kixi-nájin ya ngixkon Nainá. Ngajin, ijyeé 'ya-nájin nga jè xità rakii, xità jé-ní.

²⁵ Jè xità ra ijye kjonda-ni, kitsó-ní:

—Mì kì be ra 'an a xità jé-ní. Ta jé-ní ra be nga xità xkaá-ná tsiki, kò 'ndi, maá kotsíjen-ina.

²⁶ India iskonangi-ila, nga kitsò-la:

—¿Mé ra isikò kjòn-li? ¿Kó'sín ki'sin nga ma iskí'xangi-ni xkìn?

²⁷ Jè xità rakii kitsò-la:

—Ijyeé kjokjin 'ka koxin-najiòn, tanga mì kì makjiín-no. ¿Mé-ni nga mejèn-najiòn koxin india-no? ¿A tì'koaá mejèn-no ya chitá'yá'ta-te-la?

²⁸ Jñà xità judío, kiichjajno-la jè ndí xità rakii, kitsò-la:

—Jíi-li ra ya chitá'yá'ta-la, tanga ra jin, kjotéxoma-la Moisés chitá'yá-jin. ²⁹ 'Ya-nájin nga jè sabà Nainá kiichja-la Moisés, tanga jè xità rakii nda mí 'ya-jin nándà 'ji-ni.

³⁰ Jè xità rakii kitsó-la:

—Jè rakii ra tà maxkón-ná. Jiòn, mì kì 'ya nándà 'ji-ni, tanga 'an iskí'xangi-ni xkoàan. ³¹ Ndaá 'yeeé, nga jè Nainá mì kì 'nchré-la jñà xità ra jé tjín-la; ta jñà 'nchré-la jñà xità ra bexkón kò síhitjasòn koni 'sín mejèn-la ra jè. ³² Skanda tì'sa kjotseé, kjè sa jngo na'ya-la xità ra ma-la kjí'xangi-ni xkon, jngo xità ra xkà skanda nga tì'sa kitsin. ³³ Tsa mí-la tsa Nainá isikasén xità rakii, nímé-la ra koma-la kò'sín 'siin.

³⁴ Jñà xità judío, kitsò-la:

—Jì ra 'nó tse jé kitsin-jíin, ¿a jíi mejèn-li nga kókón-ya-nájin?

Akjòn tsachrje ya ingo sinagoga.

Mé ra ki'sin jè ndí xità xkà 'kia nga kiskàjin jè Jesús

³⁵ Jè Jesús kíi'nchré-ní nga jngó kjá inachrjekàjin xità rakii ya ni'ya sinagoga nándà nga maxkóya xità Judío kò 'kia nga kiskàjin india-ni kitsó-la:

—Jì, ¿a makjiín-li ra a'ta 'tse jè ra I'ndí-la Xità tsò-la ijo-la?

³⁶ Xità rakii kitsó-ní:

—Na'in, kò'tín-ná yá-ni, mé-ni nga ma kòkjiín-na nga'ta 'tse.

³⁷ Jesús kitsó-la:

—Ijye tji'ya-ní, kò 'aán jnchro ra túbakónajmí-la.

³⁸Jè xitá rakii 'kiaá tsasèn-xkó'nchi'ta-lá Jesús nga kijtsexkón, kitsò-la:

—Ji Nà'in, makjiín-na ra a'ta tsaji.

³⁹Jesús akjòn kitsò-la:

—'An kií xá 'jii-na i isà'nde nga 'an skosòn-la kó'sín katama, mé-ni nga jñà xitá ra xká tjá'xangií-ni xkòn, kò nga kataxka jñà xitá ra tsijen-la.

⁴⁰Jñà xitá fariseo ra ya tjítsajnakò 'i'ka Jesús, 'kia nga kií'nchré jñà 'én kii, iskonangi-ní nga kitsò:

—Ngàjin, ¿a ti'koaá xkaá-te kjòn-jin?

⁴¹Jesús kitsó-la:

—Tsa xkaá-la kjòn jiòn mí-la tsa mé skanè jé-no a'ta 'tse jé ra tjín-no. Tanga 'kia nga bixó jiòn: “Tsijeén-najin”, 'koaá 'sín ma-ni nga ya kjìnè-no jé ra tjín-no.

Kjoa mangásòn 'tse chjingo ra nda bexkon cho-la

10 ¹'Ngi 'én kixii ra xian-no, jè xitá ra mì ya 'faha'sen-ni ya xotjoba ínchí'bá-la forrè, jè ra ta xìn 'faha'sen-kjá-ni, xitá chijé-ní; jè ra fiko chijé cho. ²Tanga jè ra ya 'faha'sen-ni ya xotjoba ínchí'bá, jè-ní ra chjingo ra síkinda jñà forrè. ³Jè ra síkinda xotjoba ínchí'bá-la forrè kjí'xaá-la, kò jè chjingo cho chja 'í-la nga jngo jngo forrè-la, kò jñà forrè 'nchréjaá-la jè ni-la; akjòn bachrje ínchí'bá-la. ⁴'Kia nga ijye bachrje ijye forrè-la, jè fi ítjòn-la, kò jñà forrè fitjingi-la nga 'nchréja-la nga jè ni-la. ⁵Tanga jngo xitá ra mì kì bexkon mì kì kijitjingi-la, ta kjoaachingaá-la nga mì kì 'nchré jta-la jngo xitá ra kjíí.

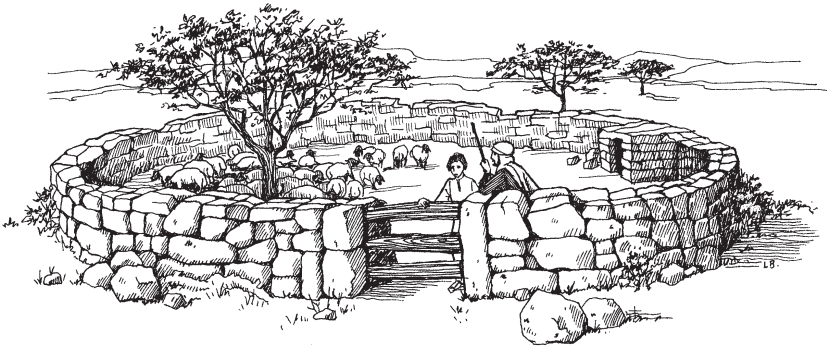
⁶Jesús, 'koa 'sín tsi'kénajmí jngo-la kjoa ra mangásòn, tanga mì kì kjòchiya-la kó'sín tsò-ni.

Mé ra 'sín jè chjingo ra nda síkinda jñà forrè-la

⁷Jesús india kò kitsò-ila:

—Ngi 'én kixii ra koxin-no. 'Aán-ná xotjoba ínchí'bá nánanda nga 'faha'sen-ni forrè. ⁸Nga'tsi jñà ra 'ji ítjòn-na, xitá chijé-ní, jñà ra fiko chijé cho; kò jñà forrè mì kì kií'nchréhijon-la.

⁹'An-ná jè xotjoba; jè ra a'ta tsa'an kjoaha'sen-ni kotojiín ta mé kjòhi'in-nioo. 'Koaá 'sín koma koni jngo forrè ra kò'ki 'faha'sen kò kò'ki bitjo ínchí'bá-la kò sakó-la xká ijñá ra bakjèn.

Ínchí'ba ñándą nga 'faha'sen forrè

¹⁰ 'Jè ra chijé, ta kíí xá 'fiì-ni nga síchijé, nga 'fiì sí'ken kò nga 'fiì síkítsónà; tanga 'an, kíí xá 'jii-na nga kata'se-najiòn kjobinachon ra mì fehe'ta; mé-ni nga nda sìtsjako-no jè kjobinachon ra 'an tsja-no. ¹¹ 'An-ná jè chjìngò ra nda kjòn ko'ndá forrè. Jè chjìngò ra nda kjòn ko'ndá forrè, chiba-lá sí'ken-tjì-là ijo-là jñà forrè-là. ¹² Jè xitą ra ta tímachjì-là nga ko'ndá forrè, 'kia nga be nga nchrabá jè tsjén tà isaá tsjin jnchro jñà forrè kò akjòn fahachinga, nga ki, mì tsa ngi chjìngò cho-jìn kò mì tsa 'tse-jìn jñà forrè. Kò jè tsjén, akjòn tsabá'ńó jñà ndí forrè, jndí ra ján síkjahachinga.

¹³ 'Jè xitą chí'nda rakii, kíí fahachinga-ni nga ta jè chjì-là kájno-là, mì tsa jñà 'sín kindą jñà forrè.

¹⁴⁻¹⁵ 'Koni 'sín jè Nainá ra Na'in-na bexkon-na ti'koaá bexkon-te ra jè, kò 'koaá ti'sín bexkon-te forrè-na kò bexkon-te-na ra jñà. 'Aán-ná chjìngò ra nda síkindą kò tíjnanda-na nga sí'kén-tjì-là ijo-na a'ta 'tse forrè-na.

¹⁶ 'Tjín-isa-na forrè ra mì tsa i ínchí'ba-là; ti'koaá machjeén-ní nga kjìnchrabàko-tse. Jñà, kjì'nchréhijon-na, jngoó ínchí'ba koma-ni kò jngoó chjìngò 'se-là ra sìkindą.

¹⁷ 'Jè Na'in-na tsjakeé-na ta ngatjì-là nga tsja-ná ijo-na nga kiyáa, kò maá india kótijnakon-na askan 'kia nga kjoáaya-na. ¹⁸ 'Mì tsa yá ra kjo'ńó tí'sín-na nga títsja ijo-na, nga ta kjonda tsá'an-ná nga títsja. Tjí'nde-na nga ma tsja jè ijo-na, ti'koaá tjí'nde-na nga ma kjoáaya india-na. 'Koaá 'sín tjín jè kjotéxoma ra kitsjà-na jè Na'in-na.

¹⁹ Jñà xità judío, 'kia nga kí'nchré jñà 'én kii, india tijnà tsakátikjo-ni. ²⁰ Kjin ma-ni ra kitsò:

—¿Mé-ni ko'ki xità ra na'yá-la? Inìma 'cho-la ní tjjin ya inìma-la kò ská-la.

²¹ Tanga jñà xità ra i'ka kitsó-ní:

—Nijngo xità ma-la ko'sín kichja tsa inìma 'cho-la ní tjjin inìma-la. ¿A maá-la xità-ní skí'xangi-ni xkon xità ra xka?

Mé ra mejèn-la isìkò xità judío jè Jesús

²² 'Kia nga nichjin-la 'nchán, jngo 'sí bitjo ya naxindá Jerusalén nga jngo nó síkjehe-isa 'kia nga isindayá-ni ingo.

²³ Jesús yaá tjna ya ingo ítjòn, kò yaá tsá'bangi ya angi tjoba ra 'mì Salomón. ²⁴ Jñà xità judío tsincha jngo tjindi-la nga kitsò-la:

—¿Skanda kjiá jcha kjòn-jin yá kjòn-ni ra ji? Kò'tìn kjòn-nájin, ¿a ji-ní ra Cristo [ra xá Nainá isìkasén-ni]?

²⁵ Jesús kitsó-la:

—Ijyeé ko'sín kíxian-no, tanga mì kì makjiín-no. Jñá-ní kjoa ra 'siaan koni 'sín nga tsatéxoma-na jè Na'in-na, jñá-ní ra nda síkixiya kjoa; ²⁶ tanga ra jìòn mì kì makjiín-no, ta ngatjì-la mì tsa ndí forrè-na ma jìòn. ²⁷ Jñà ra ndí forrè tsa'an, 'nchréjta-na, kò 'an bexkon-ná kò yaá fitjìngi-na. ²⁸ 'Aán tsja-la kjobinachon ra mì kì fehe'ta nì ta kjiá-nioo; kò nìkjiá jchija nì ta mé nichjin-nioo; kò tì'koaá niyá ra ma kjoaá'an-na. ²⁹ Jè Na'in-na ra isingatsja-na, jè tjna ítjòn-la ta yá-isa-nioo, kò niyá ra ma kjoaá'an-ya aya tsja Na'in-na. ³⁰ Jè Na'in-na kò ra 'an jngoó ma-najin.

³¹ Jñà xità judío iskábé najo nga mejèn-la kosèn-la Jesús.

³² Tanga Jesús kitsó-la:

—Taxkì kjokjin tjín-ni kjoa ra nda tjín ra tí'siaan ya ngixkòn jìòn ra a'ta 'tse Na'in-na nchrabá-ni. ¿Náa-ni kjoa ra ngatjì-la nga ko'sín najo mejèn binè-nájiòn?

³³ Kiichjaá jñà xità judío, kitsò:

—Mì tsa ki najo kínè-lajin nga nda tjín kjoa ra 'nì. Ta ki-ní nga jñà 'én ra nakjí, jè Nainá tjinakjoájno-la. Ji, kì taxkì xità-ní, kò mé-ni Nainá tji'mi-la ijo-li.

³⁴ Jesús kitsó-la:

—Jè xajon-la Nainá ra chitá'yá jìòn, 'koaá 'sín tíchja nándà nga tsò Nainá: “'An, 'koaá 'sín xiaan, nainá-nájiòn.”

³⁵Koni 'sín tíchjā jè xajon ra tjí'ta 'én-lā Nainá, mì kì koma kináchrjengieé; nga ki, yaá tíchjā nga jè Na'ín-ná, nainá kitsò-lā jñà xīta ra itjábé-lā 'én-lā. ³⁶Tsa 'koaá 'sín tsi'kín-lā xīta kīi, ¿mé-ni bixó-najìon nga Nainá tíchjājno-lā 'kiā nga xiaān nga I'ndí-lā Nainá-ná ra 'ān, nga 'aán kitsjā xá-nā jè Na'ín-nā nga isikasén-na i isà'nde? ³⁷Kì tà chjān makjiín-no ra a'ta tsa'ān, tsa mì kì kò'sín tí'siaān koni 'sín 'sín jè Na'ín-nā. ³⁸Tanga tsa 'koaá 'sín tí'siaān, katakjiín-no a'ta 'tse kjoa ra 'siaān, nī'sín mì kì makjiín-no ra a'ta tsa'ān, mé-ni nga katamachiya-no kò tì'koaá katakjiín-no nga jè Na'ín-nā kò ra 'lān ta jngoó ma-najin.

³⁹Jñà xīta judío mején-lā nga itsabá'ñó india-ni Jesús, tanga i'koaá ra itjangátsja, akjòn kijì Jesús.

⁴⁰Yaá kijì india-ni ya ra ijngoā ndáje Jordán, ya ñánda tsatínda ítjòn xīta jè Juan, kò yaá tsikijna. ⁴¹'Nó kjìn xīta ijchòtjìngi-lā. Jñà xīta kīi kitsó-ní:

—Kixíí kjoa, jè Juan, nijngo kjojkón ra nda tjióon ki'sín, tanga nga'tsì 'én ra kò'sín kiichjā a'ta 'tse xīta ra kīi, 'én kixi-ní koni 'sín kitsò.

⁴²Kò taxkì kjín xīta kjokjiín-lā ra a'ta 'tse, ya i'nde rakìi.

Kó kitsò Jesús a'ta 'tse 'chin ra tjin-lā jè Lázaro

11 ¹Jngo xīta ra 'mì Lázaro kijina kiya-ní ra ya i'nde-lā ñánda 'mì Betania ya naxínda 'tse Maríā kò ndichja ra 'mì Marta. ²(Jè Maríā ra ndichja ma Lázaro, jè-ní chjoón rakìi ra tsikíxten-jnó sihitì ixi ra 'ñó nda jne ya ndsakò Jesús, kò nga tsjaskò isixìjno-ni.) ³Jñà íchjín ndichja Lázaro isikasén 'én-lā Jesús nga kitsò-lā:

—Na'ín, jè amigo-li ra 'ñó tsjachi kijina kiya-ní.

⁴Jesús 'kiā nga kií'nchré, kitsó-ní:

—Jè 'chin ra tjin-lā mì tsa kjobiya kji'ta-lā; ta 'koaá 'sín kochjeén nga jcha-lā jè kjoajeya-lā Nainá, kò mé-ni jeya katijna-te-ni jè I'ndí-lā Nainá a'ta 'tse 'chin rakìi.

⁵Jesús nī'sín 'ñó tsjake jè Marta kò ndichja kò 'ndse Lázaro, ⁶'kiā nga kií'nchré nga kiyaá jè Lázaro, takó jò nichjin tsikijna-isa ya i'nde ñánda tìjna 'kiā. ⁷Ra ijye kjomà kitsó-lā xīta ra kotá'yá'ta-lā:

—Tjian india-ná ya ján nangi Judea.

⁸Jñà xit̄a ra kotá'yá'ta-l̄a kitsó-ní:

—J̄i Maestro, kjè tsa kjokjìn n̄ichjin t̄jín-ni 'kia nga kjameé najo tsikínè-li jñà xit̄a judío nga mejèn-l̄a s̄i'ken-li. ¿A t̄iyaá mejèn-li 'kín indiaá-ni?

⁹Jesús kitsò:

—¿A mí tsa tejò hora t̄jín-l̄a nga jngo n̄ichjin? Jè ra tsá'ba n̄ichjin mì k̄i saténgi-j̄ìn, nga jè ni'í ra t̄jina ì isà'nde síhisen-l̄a; ¹⁰tanga jè ra tsá'ba nit̄jen, saténgi-ní nga tsìn-l̄a ni'í ra síhisen-l̄a.

¹¹Akjòn kitsò-isa-l̄a:

—Jè amigo-ná Lázaro ijyee kjijnafé-ní, k̄o kií xá f̄i-na nga 'an sí'ká-l̄a.

¹²Jñà xit̄a ra kotá'yá'ta-l̄a Jesús kitsó-ní:

—Na'in, tsa ta kjijnafé-ní, kondàa-ni.

¹³Tanga jè ra k̄okitsò-l̄a Jesús, jè-ní nga ijyee 'ken jè Lázaro, k̄o jñà xit̄a-l̄a Jesús, 'koaá 'sín kiya-l̄a tsa ta t̄síkjáya-ní nga kjijnafè. ¹⁴'Kiaá nda k̄jón k̄okitsò-l̄a:

—Jè Lázaro ijyee 'ken-ní. ¹⁵Matsjaá-na nga mì tsa ya t̄jina 'kia nga k̄o'sín kjamà; ra a'ta tsajìon isaá nda t̄jín-ni, mé-ni nga katakjiín-no. Tanga t̄kjieén, t̄jahítsjén-l̄a.

¹⁶'Kiaá kiichja jè Tomás jè ra t̄i'koaá Dídimò tsò-l̄a ['én ra tsò-ni: Ixti'ño]; kitsò-l̄a jñà xit̄a xákjién ra taña kotá'yá'ta-l̄a Jesús:

—Tjian-teé mé-ni nga ya katabiyako-te-ná.

Yá ra ma-l̄a síkjaáya-ná k̄o tsjá-ná k̄jabinachon

¹⁷'Kia nga ijchò Jesús, kií'nchré-ní nga k̄o ijòn n̄ichjin t̄jín-ni nga isihjin jè Lázaro. ¹⁸Jè nax̄indá Betania yaá kjijna'ta chraña-l̄a Jerusalén, t̄jín-l̄a tsa jàn jmi metro jè ndiyá nga mangié. ¹⁹Kjín xit̄a judío ijchòjkon jè Marta k̄o María, ra ijchò síje ikon nga 'ken jè 'ndse. ²⁰Jè Marta 'kia nga kií'nchré nga ijyee t̄inchrabá chraña jè Jesús, kií'ká india-ní, tanga jè María tsikijna ra jè. ²¹Jè Marta kitsò-l̄a Jesús:

—Na'in, tsa íí-la tijni, mí-la k̄i 'ken-j̄ìn jè 'ndsè. ²²Tanga be-ná, tsa mé ra sijé-l̄a j̄i Nainá 'ndi 'ndi, tsjá-li.

²³Jesús kitsò-l̄a:

—Jè 'ndsì kjoáya-ila.

²⁴Jè Marta kitsò-l̄a:

—Ijyeé be-náa nga kíjnakoón india-ni, 'kia nga kjoaáya india-ila nga'tsi mi'ken 'kia nga kjehe'tà nichjin.

²⁵'Kiaá kitsò-la Jesús:

—'Aán-ná ra sikjaáya-ila xita ko 'an-ná jè ra tsja-la kjobinachon. Jè ra makjiín-la a'ta tsa'an, ni'sín kiyá takó kíjnakoón india-ni. ²⁶Ko nga'tsi xita ra tjítsajnakon nga makjiín-la ra a'ta tsa'an, mi tsa ngi kiyá-jìn. ¿Ji, a makjiín-li jñà 'én kii?

²⁷Jè Marta kitsó-ní:

—Makjiín-na Na'in nga ji-ní ra Cristo, jè I'ndí-la Nainá, jè ra xá 'koa 'sín tjínè-la nga kj'íi i isà'nde.

Kó'sín 'on kjomà-la jè Jesús a'ta 'tse Lázaro

²⁸'Kia nga ijye kòkitsò jñà 'én kii jè Marta, kijì-ní nga isíkjí'nchré jè ndichja María, kiichja 'taxin-la kitsò-la:

—Íi tjina jè Maestro, ya-ró chja-li.

²⁹Jè María, 'kia nga kií'nchré nditoón tsasítjen, kijì ya ñánda tjina Jesús. ³⁰Jesús kjè tsa bijchó kjòn ya ñánda nga tjina naxindá, takó yaá tjina ya ñánda ijchò'ká india jè Marta. ³¹Jñà xita judío ra ya tjítsajna ko nga inchisije ikon, 'kia nga kijtse jè María nga tsasítjen nga xátí-la itjo ni'ya, kijítjिंगí-la; 'koaá 'sín isíkítsjen tsa yaá tífi kjindáya ya ñánda nga isihijin jè Lázaro.

³²'Kia nga ijchò jè María ya ñánda tjina Jesús, 'kia nga kijtse, tsasèn-xkó'nchi'tá-la, kitsò-la:

—Na'in, tsa íi-la tjini, jè 'ndsè mí-la kii 'ken-jìn.

³³Jesús 'kia nga kijtse nga iskindayaá jè María ko iskindayaá-te jñà xita judío ra tjiko, baá ki'se-la ko ajò kjomà-la ya ajin inima-la. ³⁴'Kiaá iskonangi-la, kitsò:

—¿Ñánda tsikihijion?

'Kiaá kitsò-la:

—Na'in, nchrabí ko chítsijen-la.

³⁵Jè Jesús iskindaya-ní. ³⁶Jñà xita judío 'kiaá kitsò-la xákjién:

—Chítsijen-la, 'ño kitíi-la tsjake kjomà jè Lázaro.

³⁷Tjín i'ka jñà xita ra kitsò:

—Xita rakii kjomá-la iski'xangi-ni xkon xita ra mi kii tsijen-la. ¿A mí ma-te-la tsa ko'sín ki'sín, tsa mi kii kitsjá'nde nga 'ken jè Lázaro?

Kó'sín jaáya-la jè Lázaro

³⁸ Jesús 'nó 'on kjomà india-ila jè inìma-la, ikasijna'tà chraña-la ñándà isihijin jè Lázaro. Jngo ngajo ra tì'xangi ko jngo najo ra 'nó tse t́jíchjajto-ila. ³⁹ Jesús kitsó-ní:

—Chjíxìon jè najo.

Jè Marta, ndichja ndí mi'ken kitsó-la:

—Jì Nà'ìn, ijyeé-la 'nó jne-jta nga ijyeé fi ijòn nìchjin nga kisihijin.

⁴⁰ Kiìchjaá Jesús kitsò-la:

—¿A mí tsa ijye ko ḱixin-la, tsa kòkjiín-li, jcha-ní jè kjoajeya-la Nainá?

⁴¹ Jñà xítà 'kiaá jahíxìn jè najo ra t́jíchjajto-ila ñándà kjijna jè ndí mi'ken. Jè Jesús iskotsíjen ján i'ngaá, kitsò:

—Tse kjonda kata'se-li Nà'ìn nga kàna'yá-ná. ⁴² Be-ná nga jì, 'koáá 'sín na'yá ki'tá-ná; ta kíí koxin-na nga ḱjín ma-ni xítà t́jítajna ijndí, mé-ni nga katakjiín-la nga ngi 'én kixi-ní nga jíí inikasén-ná.

⁴³ 'Kia nga ijye kòkitsò, 'nó kiìchja nga kitsò:

—¡Lázaro, títjii ndítsiaán!

⁴⁴ Kò jè ra 'ken itjoó-ni ngajo; t́jìkótjijno jngo na'nó nikje nga t́jngò ndsako kò tsja; kò jngo nikje chraba t́jìkótjijno ya isén-la. Jesús kitsó-la jñà xítà:

—Chjíjndajno-no jè na'nó nikje, kò katafì-ni.

Kó kitsò jè Caifás ra a'ta 'tse Jesús

(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2)

⁴⁵ Jñà xitá judío ra tsakáhijtakò jè María, kjin ma-ni ra kjokjiín-lá a'ta 'tse Jesús, 'kia nga kijtse jè kjoa ra ki'sín.

⁴⁶ Tanga tjín i'ka ra ijkon jñà xitá fariseo, nga tsi'kénajmí-lá jè kjoa ra ki'sín Jesús. ⁴⁷ Jñà na'mì ítjòn kò jñà xitá fariseo, 'kiaá tsikíxkóya xákjén kò nga'tsì jñà xitá ítjòn-lá xitá judío nga tsajoóya-ni; kitsò-lá xákjén:

—¿Mé ra 'sieén? Jè xitá ra kiì batoò kjin kjoxkón ra nda tjín tí'sín. ⁴⁸ Tsa ta ki'nde-lá, nga'tsì xitá yaá kòkjiín-lá a'ta 'tse, kò akjòn kj'íí jñà xitá romano nga sùkítsónà jè i'nde tsje-ná kò jè naxindá-ná.

⁴⁹ 'Kiaá kiìchja jngo xitá 'tse, jè ra 'mì Caifás, jè ra na'mì ítjòn tíjna jè nó 'kia, nga kitsò:

—Mì kì mé ra tjíjin-no ra jìòn, ⁵⁰ kò nda mí 'ya-najìòn, tsa isaá nda jnchro-ni nga ta jngo xitá katiyatjì-lá jè naxindá, kò mì 'koa-ni tsa jñà xitá katabiya ijye.

⁵¹ Tanga mì tsa kjobítsjen 'tse-jìn Caifás nga kò'sín kitsò. Jè Nainá kisichiya-lá koni nga na'mì ítjòn tíjna jè nó 'kia; ta tjen 'koaá 'sín kitsò nga jè Jesús jè kiyátjì ngajo-ila jè naxindá; ⁵² kò mì tsa ta jè naxindá kiyátjì-lá, ti'koaá kixkóya tsje-ni nga jngó jtín 'sìin-ni jñà ixti-lá Nainá ra jndíí ra ján tjíma. ⁵³ 'Koaá 'sín tsajoóya-ni jè nichjin rakìòò nga sù'ken jè Jesús.

⁵⁴ 'Koaá ma-ni jè Jesús mì kì ti taxki tsajmejín masen-ila jñà xitá judío; yaá kijì ya jngo i'nde ñánda a'ta xìn ñánda nangi kixì chon ya chraña'ta-lá jngo naxindá ra 'mì Efraín; yaá tsikijnako xitá ra kotá'yá'ta-lá.

⁵⁵ Ta chibaá nichjin chija-isa 'sí paxkò 'tse xitá judío, kò kjin xitá naxindá kijì ya Jerusalén 'kia nga tikje bitjo 'sí, nga kiì sítsje ijo-lá koni 'sín tjín kjotéxoma-lá. ⁵⁶ Kò inchibátsjii jè Jesús, jndíí ra ján kjonangi-lá xákjén nga tjítsajnaya ya nditsin ingo ítjòn, nga tsò:

—¿Kó'sín níkítsjen jìòn? ¿A mí kj'íí 'sí tsa 'koa?

⁵⁷ Jñà na'mì ítjòn kò jñà xitá fariseo, 'koaá 'sín ijye kitsja kjohixi, nga tsa yá ra ske ñánda tíjna ká'ténajmí-ní mé-ni nga ma kindaba'ñó-ni.

Mé ra ki'sin jè Maríá a'ta 'tse Jesús

(Mateo 26:6-13; Marcos 14:3-9)

12 ¹Kia nga ta jon nichjin chija-isa nga kitjo 'sí paxko, yaá kijì Jesús ya naxindá Betania, ya nãnda i'nde-la Lázaro jè ra jè Jesús isikjaáya-ila. ²Yaá isinda-la tsajmì ra tsakjèn 'kia nga kjòjnò; jè Marta tsikíya-la tsajmì kiì, kò jè Lázaro yaá tijnajin-te-la nga tìjna'ta ímixa nga tìbakjèn kò Jesús. ³'Kiaá jè Maríá 'jìkò jngo namita ra tìjya sihitì ixi ra 'ñó nda jne ra bato 'ñó chjì-la nga tsikíxten-jnò ya ndsakò Jesús kò tijè tsjaskò isìxijno-ni. Kò 'ñó nda tsijne ya aya ni'ya. ⁴Jngo xita ra kotá'yá'ta-la Jesús ra 'mì Judas Iscariote, ti-la Simón, jè ra sìngatsja xita kondra-la Jesús, kitsó-ní:
⁵—¿Mé-ni mì tsa jàn sindo nichjin chjì-la xita chì'nda kasatína-ni jè sihitì ixi ra kiì, kò jè ton-la tsa ya ka'bì-la jña xita ima?

⁶Tanga jè Judas, mì tsa ki kòkitsò-ni nga jña makájno-la jña ra xita ima, ta kiì kòkitsò-ni nga síchijé-ní. Nga jè tsá'ya jè xijtsa ton, kò jè ton ra ya siya jè xijtsa, jè sa'koa kjábé chijé. ⁷Jesús kitsó-la:

—Kì kò'sín 'mì-la; kíí xá tsikíjnatjò-ni nga kò'sín sìchjeén 'kia nga 'an ra sijjiaan. ⁸Jña ra xita ima, yaá tìtsajnakò ki'ta-najìòn, tanga 'an, mì tsa ta kji'tà nichjin i kótijnako-no.

Mé xá kijì-ni jña xita judío ya Betania

⁹Taxki kjìn xita judío kijì ján Betania 'kia nga kíí'nchré nga yaá tìjna Jesús; tanga mì tsa ta ki xá kijì-ni nga mejèn-la ske Jesús, kíí xá kijì-te-ni nga mejèn-la ske jè Lázaro, jè ra jè Jesús kisikjaáya-ila. ¹⁰Jña ra tìhijyo na'mì ítjòn, 'kiaá tsajoóya-ni nga tì'koaá sìl'ken-te jè Lázaro, ¹¹nga tà jé-ni ngatjì-la nga kjìn xita judío itjo'taxìn nga kjokjiín-la a'ta 'tse Jesús.

Kó kitsò jña xita 'kia nga 'jaha'sen-jin ya naxindá Jerusalén jè Jesús

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40)

¹²Ra ma nchjòn, 'ñó kjìn ma-ni xita ra tìjtsajna ya ján Jerusalén ra ijchò 'sí paxko; 'kia nga kíí'nchré nga yaá kijchò Jesús, ¹³'kiaá tsate xka-la íxkajén nga kiì koñá-la ya aya ndiyáa. Kò 'ñó chja kò saa-ni nga tsò:

—¡Jeya katijna Nainá! ¡Mé t̄a nda-la jè x̄ita ra nchrabá ngajo-la Nainá, jè ra x̄itaxá ítjòn-la nax̄indá Israel!

¹⁴ Jesús isakò jngo-la ndí búrró i'ndí ra tsikijnakjá-la, koni 'sín ijye tíchja jè xajon ra t̄jí'ta 'én-la Nainá, nga tsò:

¹⁵ J̄i nax̄indá Sión k̄i tà chjàn skon-jìn, ch̄itsijen-la jè X̄itaxá ítjòn-li nga t̄nchrabá, t̄ijnakjá jngo-la ndí búrró i'ndí.

¹⁶ J̄nà x̄ita ra kotá'yá'ta-la mì k̄i kjòchiya-la j̄nà kjoa k̄i 'kia nga t̄i'sa-ni; tanga askan-nioo 'kia nga ijye 'ken Jesús ko jaáya-ila, 'kiaá ítjsen-la nga yaá tíchja xajon ra t̄jí'ta 'én-la Nainá nga'tsi kjoa k̄i, ko nga a'ta 'tse-ní nga ko'sín kitsò.

¹⁷ J̄nà x̄ita ra ya t̄jtsajnakò Jesús 'kia nga k̄i'chja-la jè Lázaro nga k̄ijina mi'ken ya aya ngajo, ko nga isikjaáya-ila, tsi'kénajmí-la j̄nà x̄ita ra k̄j'íi jè kjoxkón ra k̄ijtse. ¹⁸ K̄íi k̄ijì-ni j̄nà x̄ita nga k̄í'ká india-ni Jesús nga ijyeé k̄í'nchré jè kjoxkón ra k̄i'sín. ¹⁹ J̄nà x̄ita fariseo kitsò-la xákjén nga jngó jngó:

—Ch̄itsijeén-la-ni, n̄imé ra ma 'sieén ra jién. Nga'tsi x̄ita saba yaá fitj̄ingi ijye-la.

Mé ra koma'tin x̄ita ra mejèn-la nga k̄ijì'ta-la Jesús

²⁰ J̄nà x̄ita ra k̄ijì 'sí ján Jerusalén nga ya k̄ijtsexkón Nainá 'kia nga tíbitjo 'sí, yaá t̄itsajin i'ka-la x̄ita griego. ²¹ J̄nà x̄ita k̄i isichraña'tá-la jè Felipe ra ya Betsaida i'nde-la, jngo nax̄indá ra chja-ni Galilea; tsikítsa'ba-la, kitsò-la:

—Nami, jè mejèn-najin nga jchaxkon-jin jè Jesús.

²² Jè Felipe k̄i 'kénajmí-la jè Andrés, ak̄jòn k̄ijì ngajòo nga k̄i 'kénajmí-la jè Jesús. ²³ 'Kiaá kitsò-la Jesús:

—Ijyeé ijchó nichjin nga jè I'ndí-la X̄ita k̄ijì india-ni ján ngajmi mé-ni nga jeya k̄ijna-ni. ²⁴ Ngi 'én kixíi ra koxin-no, tsa jngo n̄ijmé skatjen-jin nangi ko mì k̄i t̄jókíyá, ta jngoó koma ki'ta; tanga tsa t̄jókíyá 'kia nga skatjen-jin ya nangi, 'ñó k̄jìn-ya koma. ²⁵ Jè x̄ita ra tà jè tsjake nga nda k̄ijna kjobinachon-la i a'ta nangi, s̄ijchija-ní; tanga jè x̄ita ra mì tsa jè 'ñó bá'ta ikon kjobinachon ra t̄jín-la i a'ta nangi, sakó-la kjobinachon ra mì fehe'ta tà mé nichjin-nioo. ²⁶ Tsa yá ra mejèn-la nga 'an síxá'ta-na, katanchrabátj̄ingi-na; ya ñánda nga kótijna ra 'an, t̄i'koaá yaá k̄ijna-te jè ra síxá'ta-na. Tsa yá ra 'an síxá'ta-na, jè N̄a'ìn-na ndaá skexkón.

Mé ra kjomà 'kia nga jè Jesús tímakájno-la

²⁷'Ndi 'ndi taxki baá tíma-la jè iníma-na! ¿Tanga kó xiáan? ¿A xín-ná: “Na'in chjíixìn-ná jè kjohi'in ra kii”? Majìn-jìn, ¡kii jnchro xá 'jii-na! ²⁸Na'in, jeya tijni.

'Kiaá ina'yá jngo-la 'én ra ngajmi inchrabà-ni ra kitsò:

—Ijyeé kjo kjin 'ka jeya bátijna, 'ndi 'ndi takó jeyaá kótijna india-na.

²⁹Jñà xitá ra ya tjítsajna nga kii'nchré-la, tjín ra kitsò:

—'Choón-la ra kòkjamà.

Ko tjín i'ka ra kitsò:

—Majìn, ¡kjalí-la Nainá ra kàchja-la.

³⁰Jesús kitsó-la:

—Jè 'én ra kàna'yá jìòn, mì tsa ki kjòn-ni nga 'an kànakjoá-na; a'ta tsajión-nó nga kò'sín kàna'yá-la. ³¹Jé hora rakii nga sindajín jè kjoa ra tjín i isà'nde; jè ra tíbatéxoma-la jè isà'nde i a'ta nangi, kínáchrjekàjin-ní. ³²Tanga 'kia ra 'an tjáhitjen i a'ta nangi, 'koaá 'sín 'siaan nga nga'tsi xitá ya katanchrabátjingi-na.

³³'Kia nga ko kitsò, jè tjen isichiya kó'sín kama'tin 'kia nga kiyá. ³⁴'Kiaá kitsò jñà xitá:

—Jin 'ya-nájin nga jè kjotéxoma ra tsikínda Moisés, 'koaá 'sín tíchja, nga tsò: Jè Cristo kíjnakon-ní ta kjiá-nioo. ¿Mé-ni kò'sín si-ni ra ji nga jè I'ndí-la Xitá machjeén-ní nga tjáhitjen? ¿Yá-ni I'ndí-la Xitá ra kò'mi-la ji?

³⁵'Kiaá kitsò-la Jesús:

—Takó kíjnakoo chiba nìchjin-isa-no jè ni'í ra síhisen. Nda tíma 'kia nga tíjnajin-isa-no jè ni'í rakii, mé-ni mì kojñò-no; nga jè ra ya tsá'ba ñánda jñò chon, mì kì tsijen-la kó'sín nga tífi. ³⁶'Kia nga takó ya tíjnajin-no jè ni'í rakii, katakjiín-no a'ta 'tse, mé-ni nga isen kitsajna ki'ta-no.

'Kia nga ijye kòkitsò-la jñà 'én kii, kijí-ní, tsikijna'maá-la jñà xitá.

**Kó'sín ijye kitsò jè Isaías a'ta 'tse xitá judío
ra mì kì kjokjiín-la a'ta 'tse Jesús**

³⁷Ni'sín takó kjin kjojkón ra nda tjióon ki'sin Jesús, jñà xitá mì kì kjokjiín-la ra a'ta 'tse; ³⁸nga tjíne-la nga kitjasòn koni

'sín ijye kitsò Isaías jè xit̄a ra kiichjaya ngajo-la Nainá, nga kitsò:

Jì Na'in, ¿yá ra inchimakjiín-la jè 'én ra inchi'bènajmíyee?

¿A mí tsa tjbakon tsijin jè nga'nó ra tjín-li?

Ko niyá ra inchimachiya-la.

³⁹Kíí m̀ k̀ makjiín-te-la, nga jè Isaías, 'koaá t̄'sín kitsò ya xajon-la, ñánda tsò:

⁴⁰Jè Nainá tsikíchjajin kjobítsjen-la ko isítájajín ya inìma-la;

mé-ni m̀ k̀ ma katahisen-la kjobítsjen-la,

ko m̀ k̀ katachiya-la inìma-la,

nga m̀ k̀ ya katanchrabá'ta-na nga sindá-na.

⁴¹Kíí kokitsò-ni jè Isaías nga kijtse-ní jè kjoajeya-la Jesús, ko a'ta 'tse-ní nga ko'sín tsikínda xajon.

⁴²Ni'sín ko'sín tsò j̄nà 'én k̄i, takó k̄jin jchán xit̄a judío kjokjiín-la a'ta 'tse, skanda kjokjiín i'ka-la j̄nà ra tjíhijyo ítjòn-la naxindá; tanga m̀ tsa tsi'kénajmí tsijen, nga j̄nà kitsakjòn-la j̄nà xit̄a fariseo nga tsa ya kochrjejin ya ni'ya sinagoga ñánda nga maxkóya xit̄a Judío. ⁴³Isaá 'nó kjotsjake nga nda kítshijyo ya ngixk̄on xit̄a m̀ 'koa-ni nga nda kítshijyo ya ngixk̄on Nainá.

Yá k̄jòn-ni ra tsjá-la k̄johi'in j̄nà ra m̀ k̀ makjiín-la

⁴⁴Jesús 'nó kiichj̄a kitsò:

—Jè ra makjiín-la ra a'ta tsa'an, m̀ tsa ta a'ta tsa'an makjiín-la, yaá makjiín-te-la a'ta 'tse Na'in-na ra isikasén-na.

⁴⁵Ko jè ra bexkon-na, bexkon-te jè ra isikasén-na. ⁴⁶'An ra koni jngo ni'í, ra 'jii síhisen-la xit̄a isà'nde, ko kíí xá 'jii-na mé-ni nga'tsì xit̄a ra makjiín-la a'ta tsa'an m̀ t̄i ya kítajna-ni ñánda j̄nò chon. ⁴⁷Jè ra 'nchré jè 'én-na ko m̀ k̀ síhitjasòn, m̀ tsa 'an jiàan ra kinè-la k̄johi'in; nga m̀ tsa ki xá 'jii-na nga k̄johi'in kinè-la j̄nà xit̄a isà'nde, kíí xá 'jii-na nga kochrjékàjian k̄johi'in a'ta 'tse jé-la. ⁴⁸Jè ra bachrjengi-na ko m̀ síhitjasòn jè 'én-na, ijyee tjín ra k̄inè-la k̄johi'in: j̄nà 'én ra ijye kichjàa tsjá-la k̄johi'in 'kia nga ijye kjehe'tà nichjin. ⁴⁹Nga m̀ tsa ta 'an bi'tín-la ijo-na kó'sín nga chjàa; jè Na'in-na ra isikasén-na kitsjá-na k̄johixi kó'sín nga kichjà ko kó'sín nga kokon-yá.

⁵⁰Be-ná nga jè kjotéxoma-la Na'in-na jè ra tjín-la k̄jabinachon ra m̀ k̀ fehe'ta ni ta kjiá-nioo. 'Koaá ma-ni, koni 'sín nga chjàa, 'koaá 'sín tjín koni 'sín nga batéxoma-na ra jè.

Mé xkósòn ra tsikíjna Jesús nga tsakón-ya
kó'sín nga nangi sikíjneé ijo-ná

13 ¹Kiá nga tìkjè bitjo 'sí paxko, Jesús ijye be-ní nga ijyeé ijchò nichjin-là nga tsjín jè isà'nde rakij, nga ya kíjnako jè Na'in-là. Ngi 'koaá 'sín 'ñó kjotsjake ki'ta jñà xita-là ra tjíhijyo i a'ta nangi, ko 'koaá 'sín kjotsjake skanda ijyehe'tà nichjin.

²Kiá inçhibakjèn-ko jñà xita-là nga kjòjñò, jè Judas Iscariote, ti-là Simón, ijyeé ko'sín tsikíjin ya inìma-là jè xita-níí nga jè sijingatsja jè Jesús xita kondra-là. ³Beé jè Jesús nga jè Na'in-là kisingatsja tsje nga'tsi kjoa 'tse kjotéxoma-là, ko a'ta 'tseé inçhrabà-ni ko yaá tífi india-ni. ⁴Jesús tsasítjen'tá ímixa, tsachrje nikje ra kjiya sòn'nga, iskábé jngo nikje ra ma nixìjno-ni ko tsikíkjá ndáyá. ⁵Akjòn iskábé jngo chisá-tji ra tsikíya nandá, tsikí'tsia nga tsiníjno ndsako xita ra kotá'yá'ta-là, akjòn isixìjno-ni ko jè nikje ra tjíkjá-là.

⁶Kiá nga ijchò nándá tìjna jè Simón Pedro nga kiníjno-là ndsako, jè Simón Pedro kitsó-ní:

—Na'in, ¿a bakén-na nga ji kiníjno-náa ndsakoàa?

⁷Kitsó Jesús:

—Mì kì machiya-li kjoa ra tí'siaan 'ndi, tanga askaán kochiya-li.

⁸Kitsó Pedro:

—Xá mì kì tsja'ndé-na nga kiníjno-ná ndsakoàa.

Jesús kitsó-la:

—Tsa mì kì kinjino-la ndsakì, mì kì koma xita tsa'an kami.

⁹Kiaá kitsò jè Simón Pedro:

—Na'in, kì tà chjàn ta ndsakoàà binjino-ná, ti'koaá tinjino-te-ná jè ndsa kò skoàa.

¹⁰Tanga Jesús kitsó-la:

—Jè ra ijye isinjino ya ijo-la, ta ndsakoó machjeén-la nga sinjino-isa, nga ijyeé tsjeé 'ki nga tijnjo ijo-la. Kò jìòn-jìòn, ijyeé tsjeé kjàn jìòn, ni'sín mì tsa nga'tsi-no.

¹¹Jesús ijyeé be yá-ni ra siingatsja xita kondra-la, kií kòkitsò-ni: “Mì tsa nga'tsi-najìòn nga tsje kjàn.”

¹²Kia nga ijye tsinjino-la ndsako xita-la, Jesús tsakjayaá india-nì jè nachro-sòn'nga-la, akjàn tsikijna'ta india-ní ya ímixa, kitsò-la jñà xita-la:

—¿A machiyaá-no jè kjoa ra kasikó-no? ¹³Jìòn, 'koaá 'sín bixó nga 'an-ná jè Maestro-no kò jè ra tijná ítjòn-no; kixí kjoa ra bixó nga 'an kiti-ná. ¹⁴Tsa 'an ra Maestro-no kò ra tijná ítjòn-no kabinjino-no ndsakò, jìòn, 'koaá ti'sín tinjino-te ndsako xàngioo nga jngó jngó-no. ¹⁵Jngoó xkòsòn kàbijná-no, mé-ni nga kò'sín tiko-te xàngioo ra jìòn koni 'sín nga kasikó-no. ¹⁶Ngi 'én kixí ra xin-no, jngo chi'nda, mì tsa jè tijná ítjòn-la jè ni-la xá; kò koni jè ra nikasén nga sihitjasòn jngo xá, mì tsa jè isa 'ño be koni jè ra batéxá-la. ¹⁷Kò 'ndi-ni nga ijyeé 'ya kjoa kii, ngi ndaá kitsajna-no tsa kò'sín 'siaan nga sihitjasòn.

¹⁸Mì tsa ta nga'tsi-no nga kò'sín tíxin-no, nga bexkon-ná ra 'an yá-ni jñà xita ra 'an tsjahíjan. Tanga tijnè-la nga kitjasòn koni 'sín tíchja jè Xajon ra tí'ta 'Én-la Nainá nga tsò: “Jè ra bakjèn-kò-na, tíjé tsáfa'ta-na.” ¹⁹Ti'ndíí kotíxin-najìòn, mé-ni 'kia nga ijye kòkama katakjiín-no nga 'An-ná [ra Nainá].

²⁰Ngi kjohixí ra xin-no, jè ra skaábétjò jè xita ra 'an sikáséen, 'aán-ní ra skaábétjò-na; kò jè ra skaábétjò-na, jé skaábétjò jè ra isikasén-na.

**Kó'sín nga tìngíí tsi'kénajmí-nì Jesús yá-ni
ra siingatsja xita kondra-la**

(Mateo 26:20-25; Marcos 14:17-21; Lucas 22:21-23)

²¹Jesús, 'kia nga ijye kòkitsò jñà 'én kii, 'ño 'on kjomà-la inìma-la, 'kiaá kitsò:

—Ngi 'én kixíí ra xin-no, tijiòn jngo-najiòn ra siingatsja-na xita kondra-na.

²² Jñà xita ra kotá'yá'ta-la Jesús, iskotsíjen-jnó xákjén nga jngó jngó, nga mì kì be yá-ni ra kòkìtsò-la Jesús. ²³ Jngo xita ra kotá'yá'ta-la Jesús ra ya tíjna'ta chraña-la 'kia nga inchibakjèn, jè ra 'nó tsjake Jesús. ²⁴ Jè Simón Pedro isíká'bii-la tsja jè xita xákjén rakii ra ya tíjna'ta chraña-la Jesús, mé-ni nga katakjònangì-la Jesús yá-ni ra kòtsò-la. ²⁵ Jè xita rakii isáá 'nó tsikijna'tá'nó-isa-la Jesús nga iskonangi-la, kitsò-la:

—Ji Na'in, ¿yá-ni ra kò'miàa ji?

²⁶ Jesús kitsó-la:

—Jngo-yá niño nchrajín siká'nchia, kò jè ra tsja-la niño nchrajín rakii jè ní.

Akjòn isiká'nchi jngoyá niño nchrajín kò jé kitsjà-la jè Judas Iscariote, ti-la Simón. ²⁷ 'Kia nga ijye iskábé niño nchrajín jè Judas, nditoón 'jahá'sen-jin jè xita-níí ya inima-la. 'Kiaá kitsò Jesús:

—Jè kjoa ra kò'siìn, nditon kjòn kò'tiin.

²⁸ Jñà xita ra inchibakjèn, nijngo kjòchiya-la mé-ni kò'sín kitsò-la. ²⁹ Ta 'koaá 'sín isíkítsjen i'ka tsa tsò-la: “Tíndá chibi tsajmì ra kochjeén-ná 'tse 'sí.” O tsa tsó-la: “Tì chiba-la ton jñà xita ima.” Nga jé Judas ngatsja jè xijtsa ton, kíí kò'sín isíkítsjen-ni. ³⁰ 'Kia nga ijye iskiine jè niño nchrajín jè Judas, nditoón itjo ni'ya. Nga ta 'koa ijyeé nati jñò.

Mé kjotéxoma ra kitsjà Jesús 'kia nga ijye mejèn tífi

³¹ 'Kia nga ijye itjo jè Judas, Jesús kitsò:

—'Ndi-ni ijyeé tí'ya-la jè kjoajeya-na koni I'ndí-la Xita, kò tì'koaá jè Nainá jeyaá tíjna a'ta 'tse I'ndí-la. ³² Tsa jè Nainá jeya tíjna a'ta 'tse I'ndí-la, tì'koaá jè Nainá jeyaá siikijna ra jè; kò nditoón jcha-la kjoajeya-la. ³³ Jiòn ra ndí ixti-na xin-no, mì tsa tì tse kótijnako-no. Kjótsji-nájiòn, tanga koni 'sín kixin-la jñà xita judío, 'koaá tì'sín xin-najiòn 'ndi 'ndi: Ya nándá nga fia ra 'an, mì kì koma kongió jiòn. ³⁴ Jngo kjotéxoma xitse títsja-no nga tsjacha 'tìoòn xàngioo nga jngó jngó-no. Koni 'sín nga tsjake-najiòn, 'koaá tì'sín tsjacha 'tiaàn xàngioo nga jngó jngó-no. ³⁵ Tsa kò'sín tsjacha 'siaan xàngioo nga jngó jngó-no, 'koaá 'sín

ske-ní nga'tsì xitá nga jiòn-jiòn, ngi kixíí kjoa nga ya chitá'yá'ta-ná jiòn.

Kó kitsò jè Pedro a'ta 'tse Jesús

(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34)

³⁶ Jè Simón Pedro iskonangií-la Jesús, kitsò-la:

—Jì Nà'in, ¿nándá tji'mì?

Jesús kitsó-la:

—Ya nándá nga tífia 'ndi 'ndi, mì kì koma 'kín-tjìngi-ná; tanga askaán 'kín-tjìngi-ná.

³⁷ Jè Pedro kitsò:

—Nà'in, ¿mé-ni nga mì ma kjín-tjìngi-la 'ndi 'ndi?

Tíjnanda-ná nga kiyátji-la.

³⁸ 'Kiaá kitsò Jesús:

—¿A kixíí kjoa nga 'an si'ken-tjí-ná ijo-li? Ngì 'én kixíí ra koxin-la, 'kia nga tikjè kjindáya jè káxti, jàn 'ka kosíí nga mì kì 'yaxkon-ná.

Yá a'ta 'tse nga ma kijcheé nándá nga tíjna jè Nainá

14 ¹ Kì tà chjàn maba-la jè inìma-no. Katakjiín-no a'ta 'tse Nainá, tí'koa katakjiín-no a'ta tsa'an. ² Ya ni'ya-la Nà'in-na tjín jchán i'nde nándá ma níkjáyéé; tsa mí-la tsa 'én kixíí nga tjín i'nde, mí-la tà chjàn koxín-no; nga kíí jnchro xá tífi-na nga tífikindá-no jngo i'nde ra tsajìon. ³ Koni 'sín nga tífia nga tífikindá-no i'nde, 'koaá tí'sín kjí'i india-na, mé-ni nga íko-no nga ya kitsajna-te ya nándá nga kótijna ra 'an. ⁴ Ijyee 'ya-nájiòn jè ndiyá ra fì nándá tífia ra 'an.

⁵ 'Kiaá kitsò jè Tomás:

—Nà'in, mì kì 'ya-jìn nándá tji'mì. ¿Kó'sín koma-ni jcha-jìn jè ndiyá?

⁶ 'Kiaá kitsò Jesús:

—'An-ná jè ndiyá, 'an-ná jè ra kjohixi ko 'an-ná jè kjobinachon. Tajngoó a'ta tsa'an ma kijcho jiòn nándá tíjna jè Nà'in-na ra Nainá. ⁷ Tsa ijye kijchaxkon-nájiòn, tí'koaá jchaxkoón-te jè Nà'in-na; ko ijyee 'yaxkon jiòn 'ndi 'ndi, nga ijyee inchichitsjen-la.

⁸ 'Kiaá kitsò jè Felipe:

—Takón-nájin Nà'in-li, ko kojngoó takòn-jìn.

⁹ Jesús kitsó-la:

—Ji Felipe, kjetseeé jchán tijnako-najìon, kò, ¿a takó kjeé 'yaxkon-nájiòn? Jè ra ije kijtsexkon-na ra 'an, ti'koáá ijyeeé bexkon-te jè Na'in-na. ¿Mé-ni si-ni: “Takón-nájin jè Na'in-li”?
¹⁰ ¿A mí makjiín-li nga ta jngoó ma-najin jè Na'in-na kò ra 'an? Jñà 'én ra 'an bakó-najìon mì tsa ta 'an bi'tín-la ijo-na. Jè Na'in-na ra ya tjiingo-jin, jè-ní ra tísíhitjasòn jè xá-la.
¹¹ Katakjiín-najìon nga ta jngoó ma-najin jè Na'in-na kò ra 'an; kò tsa majin, ya katakjiín-no a'ta 'tse xá ra tí'siaan. ¹² Ngi 'én kixí ra koxin-no, jè ra makjiín-la a'ta tsa'an, 'koáá tì'sín 'siin koni 'sín tjin jñà kjoa ra 'siaan; skanda isaá tà 'ñò tjin-isa kjoa ra 'siin-isa ra jè, tà ngatji-la ra 'an, ijyeeé ya tífia ñanda nga tina jè Na'in-na. ¹³ Kò nga'tsi ra a'ta tsa'an sijé-ná jìon, 'koáá 'sín sìhitjasòn, mé-ni nga jeya kíjna-ni jè Na'in-ná a'ta 'tse l'ndí-la. ¹⁴ Nga'tsi ra sijé jìon ra a'ta tsa'an sìhitjasòn-ná.

Yá ra siikasén jè Na'in-ná Jesús ra kosiko xita-la

¹⁵ Tsa tsjacha-nájiòn, tìhitjasòn jìon jñà kjetéxoma-na. ¹⁶ A'an kitsá'ba-la jè Na'in-na nga katasíkasén jngo-no jè ra kosiko-no, mé-ni nga ya katijnako ki'ta-no nga ta mé nichjin-nioo, ¹⁷ jè ra koxian-la, jé Inima Tsje-la Nainá jè ra kòkòn-no ra ngi kjohixi. Jñà xita isà'nde mì kì kòkjiín-la a'ta 'tse nga mì kì tsijen-la kó'ki kò mì kì bexkon; tanga jìon 'yaxkon-no nga yaá tijnako-no, kò yaá kíjnain ki'ta-no.

¹⁸ Mì kì tsa síkítsajna jch'an-no, kí'itjngi india-najìon mé-ni nga ya kótijnako-no. ¹⁹ Ta chibaá nichjin chija-isa nga jñà xita isà'nde mì kì tì ske-na; tanga ra jìon, takó maá chítsijen-nájiòn, kò ti'koáá kitsajnakon-te jìon, nga tijnakon-ná ra 'an. ²⁰ Kia nga kijchò jè nichjin rakli, jcha-nájiòn nga yaá tijnain-la jè Na'in-na kò jìon-jìon yaá titsajnajin-nájiòn, kò 'an yaá tijnain-najìon. ²¹ Jè ra ya tsá'ya jñà kjetéxoma-na, kò síhitjasòn koni 'sín tsò, jè-ní ra ngi kixi kjoa nga tsjake-na. Tsjakeé koma jè Na'in-na jè ra tsjake-na ra 'an; kò ti'koáá tsjakeé koma-te ra 'an kò 'an kokon tsijen-la ijo-na.

²² Kiaá iskonangi jè Judas (mì tsa jè Judas Iscariote).
 Kitsò-la:

—Ji Na'in, ¿mé-ni nga ta jin kòkón-nájin ijo-li, kò mì tsa jñà xita isà'nde kòkón-la ji?

²³ Kiichjaá Jesús kitsò-la:

—Jè ra tsjake-na, tjinè-la nga sîhitjasòn jè 'én-na, kò jè Na'in-na kotsjake-ní, kò kjinchrabá-nájin jè Na'in-na kò 'an nga ya kítsajnakò-jin. ²⁴Jè ra mì kì matsjake-na, mì kì sîhitjasòn koni 'sín tsò 'én-na. Kò jnà 'én ra inchina'yá jìòn mì tsa tsa'an jiàan, 'tseé jè Na'in-na ra isikasén-na.

²⁵'Koaá 'sín tí'bènájmí-no jnà 'én kii 'kia nga tíjnakò-isa-no. ²⁶Jè ra kosikò-no, jè Inima Tsje-la Nainá ra jè Na'in-na sîikasén-no ra a'ta tsa'an, jé kokòn-ya-no nga'tsi kjoa ra mì kì fiya-no kò tí'koaá sííkítsjen-no nga'tsi 'én ra kotíxian-no.

²⁷'Aán tsja-no jè kjoa'nchán. Kò yaá síkijnajin-no, tanga mì tsa kò'sín tsja koni 'sín tsjá jè isà'nde. Kì tà chjàn síkájno jè inima-no kò kì tà chjàn skon jìòn. ²⁸Ijyeé ina'yá-nájiòn nga kíxin-no nga tífi-náa kò nga kjí'itjingi india-najiòn nga ya kótijnakò-najiòn. Tsa kixí-la kjoa nga tsjacha-nájiòn, 'ñó-la inchimatsja-no, nga tífi india-na ya ñánda nga tíjna jè Na'in-na, nga jè Na'in-na isaá tíjna ítjòn koni 'an. ²⁹Tí'ndíí kotíxin-najiòn, mé-ni 'kia nga ijye kò'sín koma, kokjiín-no.

³⁰'Mì kì tsa tí tse kokónajmí-no nga ijyeé nchrabá jè ra batéxoma i isà'nde rakii. Tanga nímé nga'ño tíjn-la nga mé ra sîikò-na ra jè. ³¹Tjínè-la nga kò'sín koma, mé-ni nga katabe-ni jnà xita isà'nde nga tsjake-ná jè Na'in-na, kò 'koaá 'sín 'siaan koni 'sín jè Na'in-na tsikí'tin-na.

'Tisítjeen, kò tjaáan.

Mé ra ma'tin xita ra mì ya fi'ta-la Jesús

15 ¹'An-náa ra ngi na'ño je-la to uva, kò jè Na'in-na ra síxáko. ²Nga'tsi na'ño chrja-la ra ya nchrabá'ta-ni a'ta tsa'an ra mì kì bajà-la to, bate'tá-ní; tanga jè ra bajà-la to batejno-ní nga sítsje, mé-ni nga isa nda kjoa-la to. ³Ijyeé tsje titsajna-no ra jìòn, nga jnà 'én ra ijye kokíxin-no, jè kjotsje-najiòn. ⁴Machjeén-ní nga ya titsajnakò ki'tá-ná, kò 'an

Jè na'ño tja'tsin to uva

yaá kótijnako ki'tà-no. Jngo chrja-là na'nó-là to uva, tsa mì ya itsaba'tá'nó jè na'nó je-là mì kì koja-là to; 'koaá tì'sín tjín a'ta tsajìon-jìon, tsa mì ya kitsajnakò ki'tá-ná, nímé ra ma 'sion nga ta jìon.

⁵'An-ná jè na'nó je-là to uva kò jìon-nájiòn jñà na'nó chrja-là. Jñà ra ya tjíhijyokò ki'ta-na kò 'an ya tíjnako ki'ta, kjín jchán to koja-là; tanga tsa kjín titsajna'taxìn-nájiòn, nímé ra ma 'siaan. ⁶Jñà ra mì ya tjíhijyokò ki'ta-na, 'koaá 'sín tjáhixìn koni jngo chrja-là yá ra mì kì bajà-là to. 'Kià nga ijye xì, maxkó-ní nga tì ya ajin ni'í.

Mé kjonda ra tjín tsa ya nda kjóhijtakeé Jesús

⁷Tsa ya kitsajnakò ki'tà-nájiòn kò tsa kixì kitsajna koni 'sín tsò 'én ra tsakon-yá-no, tjié ta mé ra mejèn-no, 'koaá 'sín kitjasòn-no koni 'sín nga kixó. ⁸'Koaá 'sín ma-ni nga jeya kíjna jè Na'in-na, 'kià nga kjín to koja-no, kò 'koaá 'sín koma-ni nga jcha-là nga ngi kixíí kjoa nga ya chitá'yá'ta-nájiòn. ⁹Koni 'sín nga tsjake-na jè Na'in-na, 'koaá tì'sín tsjake-najiòn; kò'sín ya titsajnajion ki'ta jè kjotsjacha-na. ¹⁰Tsa siitjasòn koni 'sín tjín jñà kjotéxoma-na, yaá kitsajnajiòn ki'ta jè kjoatsjacha-na, koni 'an sihitjásòn-ná jñà kjotéxoma-là jè Na'in-na kò yaá tíjnajin ki'ta jè kjoatsjacha-là.

¹¹Kíí kò'sín tíxian-no mé-ni nga jè kjotsja-na ya katasijin inìma-no, kò mé-nì mì tì mé ra siìjchija-là jè kjotsja-no. ¹²Jè kjotéxoma ra tsja-no, jè-ní nga tsjachaá 'tìoòn xàngioo nga jngó jngó-no, koni 'sín 'an tsjake-no. ¹³Tsìn jngo kjotsjacha ra isa 'nó chjí-là koni jngo kjotsjacha-là xità nga tsjá ijo-là nga kiyátjì ngajo-là xità xákjién ra nda bákò. ¹⁴Tsa siitjasòn jìon koni 'sín bi'tín-no, jìon-nájiòn xità ra 'nó nda jchibé. ¹⁵Mì kì tì chi'nda-na xín-no, nga jngo xità chi'nda mì kì be-jìn mé ra 'sín jè ni-là. Kíí kò'sín 'nó nda chibà-ná nga ijyeé tsi'kènjájmí ijyeé-no nga'tsì 'én ra kitsjà-na jè Na'in-na. ¹⁶Mì tsa jìon ichjaájin-nájiòn, 'aán-ná ra ítsjahíjin-najiòn; kò 'aán kítsja xá-no nga tangió nga nda sixá, kò jè xá ra 'siaan katijna ki'tá-ní ta mé nìchjin-nioo. 'Koaá 'sín ma-ni nga tsjá ijye-no jè Na'in-na ta mé ra sijé-là ra a'ta 'tse 'í-na. ¹⁷Jè kjoa ra 'nó tíbi'tín-no: Jè-ní nga tsjacha 'tìoòn xàngioo nga jngó jngó-no.

Kjoajticha-là xità isà'nde ra mì kì makjiín-là ra a'ta 'tse Jesús

¹⁸ 'Tsa jñà xità isà'nde sùjtike-najìòn, 'koaá 'sín katasijin-no nga isaá ta kjoatsee jtike-na ra 'an. ¹⁹ Tsa takó jñà tsjacha jìòn jñà kjoa ra tjín ya isà'nde, jñà xità isà'nde kotsjakeé-no koni 'sín tsjake ra tijñà-ni xità xákjién. Tanga 'aán tsjahjín-najìòn nga tsachrjekàjín-no kjoa ra tjín ya isà'nde; kíí majtike-najìòn jñà xità isà'nde nga mì tsa tì ko'sín nihitjasòn-najìòn koni 'sín 'sín ra jñà. ²⁰ Kì tà chjàn niijchaàjion koni 'sín kíxin-no: “Nga jngo chi'nda mì tsa jè tjína ítjòn-là jè ni-là.” Tsa jtike-na jñà xità kò tì'koaá mahatjingi-na, 'koaá tì'sín koma'tin-te ra jìòn; kò tsa inchisíhitjasòn jñà 'én-na, tì'koaá síhitjasòn-te jñà 'én ra kinákjoa jìòn. ²¹ Ta 'aán ngatjì-na nga kotjín kjoa koma'tin jìòn, kíí-ní nga mì kì bexkon jè ra isikasén-na.

²² 'Tsa mí-la 'an 'jía kò tsa mí-la tsakakónajmía jñà xità kù, mí-la tsa mé jé tjín-là. Tanga 'ndì 'ndì, mì tì kì ma-ni kó'sín nga tsje kochrjengi ijo-là; ²³ nga jñà xità ra jtike-na tì'koaá jtikeé-te jè Na'in-na. ²⁴ Nímé-la jé tjín-là jñà xità kù tsa mí-la kijtse jñà kjoa ra kí'siaan, nga jñà kjoa ra kí'siaan ni kjè sa jngo xità ko'sín 'sín; tanga kijtsee jñà kjoa kù kò ta isaá isijtike-na kò isijtikeé-te jè Na'in-na. ²⁵ Tanga tjínè-là nga ko'sín kókama mé-ni nga kitjasòn-ni koni 'sín tíchja Xajon-là Nainá ra kotá'yá xità kù, nga tsò: “Isijtikeé-na ni'sín nímé ra isikóo.”

²⁶ Tanga 'kia nga kjíí jè ra kosíko-najìòn, jè Iníma Tsje-là Nainá ra tjín-là kjohixi ra 'an sikáséen ra ya nchrabá-ni a'ta 'tse Na'in-na, jè-ní ra tsjá 'én ra a'ta tsa'an. ²⁷ Tì'koaá 'kii-te jìòn 'én ra a'ta tsa'an, nga yaá titsahijyoko-nájìòn skanda 'kia nga tì'sa tsiki'tsiáa jè xá-na.

16 ¹ Kíí ko'sín tíxin-no mé-ni nga 'an tja'tà ikon kí'tá-ná. ² Kochrjekàjín-nájìòn ya ni'ya sinagoga ñándà nga maxkóya xità Judío; skanda kijchó nichjín 'kia nga yá ra sùjken-najìòn, 'koaá 'sín kító nga xá 'tse Nainá ra tì'sín. ³ Kò kíí ko'sín 'sijn-ni nga mì kì bexkon jè Na'in-na, kò mì kì bexkon-te-na ra 'an. ⁴ Koaá 'sín tíxin-no, mé-ni 'kia nga ijye ko'sín kókama'tion, katabítsjen-no koni 'sín tíxin-no 'ndì. Mì tsa tì'kia kò kíxin-no jñà kjoa kù nga tì'sa-ni; nga kíí, yaá tjínako-isa-no 'kia.

Mé xá ra 'sín jè Inìma Tsje-là Nainá

⁵'Ndi 'ndi yaá tífí kátijnako india-na ya nándá tǐjna jè ra isikasén-na, kò nijngo ra chjinangi-nájìòn nándá tífia; ⁶ta isaá ta kjobaá tǐjin jè inìma-no, ta ngatǐ-là jǎn kjoa ra kòkàxin-no. ⁷Tanga 'én kixí ra koxin-no: Isaá skén ndiyá-no nga kjiáan. Nga tsa mì kì kjiáan, mì kì kj'í ra kosiko-najìòn; tanga tsa kjiáan, 'aán sikásén-no. ⁸'Kia nga kj'í ra jè, jé siichiya-là jǎn xita isà'nde jǎn jé ra tǐjn-là kò siichiya-là kjoa ra kixi tǐjn, kò kó'sín nga sindajín. ⁹Jé siichiya-là jǎn xita isà'nde jǎn jé ra tǐjn-là ta ngatǐ-là nga mì kì makjín-là ra a'ta tsa'an. ¹⁰Ti'koaá siichiyaá-là nga 'an-ná ra xita kixi, nga kì, yaá tífia nándá nga tǐjna jè Na'in-na, kò mì kì tǐ jcha-nájìòn; ¹¹Ti'koaá siichiya-là kó'sín nga sindajín nga jè ra tibatéxoma-là jè isà'nde rakì, ijyee tǐjnda-ní kó'ki kjohi'in 'ki-la.

¹²'Taxki tǐjn-isa-na mé 'én ra koxín-najìòn, tanga 'ndi 'ndi mì kì kochiya-no nì'sín koxín-no. ¹³Tanga 'kia nga kj'í jè Inìma Tsje-là Nainá ra ngi ra kjohixi, jè kòkìtso-najìòn kó'sín nga 'siaan jìòn nga kohítjǐngi-la jè kjoakixi; nga mì tsa tà kjóbìtsjen 'tse siichjeén kó'sín nga kichja, ta jé kjón kòkìtso kòtsò 'én ra kjì'nchré, kò jè 'keènajmí-no mé kjoa ra koma askan-nioo. ¹⁴'Aán jeya siikǐjna-na 'kia nga skaábé kjóbìtsjen-na nga kòkòn-ya-najìòn. ¹⁵Nga'tsì mé ra tǐjn-là jè Na'in-na, ti'koaá tsa'aán-te; kí kòxin-najìòn nga tsa'an-ná kjóbìtsjen ra skaábé jè Inìma Tsje-là Nainá nga kòkòn-ya-najìòn.

Kó'sín nga jè ra kjoba, kjotsjaá koma-nì

¹⁶'Ta chibaá nichjin chija-isa 'kia mì tǐ kì jchaa-najìòn, tanga mì tsa kjìn nichjin koto nga ma jchaa india-nájìòn, nga yaá tífia nándá tǐjna jè Na'in-na.

¹⁷Jǎn xita ra kotá'yá'ta-la 'kiaá iskonangi-là xákjién nga jngó jngó; kitsò-la:

—Kó tsò-ni 'én ra kòtsò-là nga tsó-ná: nga ta chibaá nichjin chija-isa nga mì tǐ kì jcha-ná, kò nga mì tsa kjìn nichjin koto nga ma jchaa indiaá-ná, kò nga yaá tífí ya nándá tǐjna jè Na'in-la? ¹⁸'Kó tsò-ni ra kòtsò-là nga ta chibaá nichjin chija-isa? Mì kì machiya-ná mé ra kòtsò-la.

¹⁹Jesús ti'kiaá kijtse nga mejèn-là nga skonangi-la, 'kiaá kitsò-la:

—¿A jé chjinangi-là xàngioo jè 'én ra kòkàxin-no: Ta chibaá chija-isa, 'kia nga mì tì kì jcha-nájìon, kò nga mì tsa kjìn nìchjin koto nga india jchaxkon-nájìon? ²⁰ Ngi 'én kixíí ra kòxin-no, kobaá-no kò chjindáya-nó, kò jñà xita isà'nde, kotsjaá-là ra jñà. Tanga jè kjoba-najìon, kjotsja koma-ni askan-nioo. ²¹ Jngo chjoón, 'kia nga ijye bijchó jè nìchjin-là nga kjehe'tin-la, tseé kjohi'in síkjiín 'kia nga tsin jè i'ndí-la; tanga 'kia nga ijye fehe'tin-la, chaàjiín-là mé kjohi'in ra batojin nga batoó tsja 'se-ilà nga jngo xita katsin i isà'nde. ²² 'Koaá tì'sín tjín-ni ra a'ta tsajìon, 'ndi 'ndi baá tjín-là inìma-no; tanga 'an skeé india-no; 'kia nga kò'sín koma, tseé kjotsja sijn ya inìma-no; jè kjotsja rakìi, niyá ra ma kjohíxìn-no.

²³ 'Kia nga kijchò jè nìchjin rakìi mì tì kì mé ra chjinangi-nájìon. Ngi 'én kixíí ra kòxin-no, tsa mé ra sijé-là jè Na'in-na ra a'ta tsà'an, 'kii-no. ²⁴ Kjè tsa mé níjé jìon skanda 'ndi 'ndi ra a'ta tsà'an; tanga 'koaá xín-no, tijé, kò 'kii-no, mé-ni nga mì tì kì mé ra sìljchija-là jè kjotsja ra tijnajin ya inìma-no.

Kó'sín jè Jesús ijyeé isikijne-là kjoa ra tjín i isà'nde

²⁵ Jñà 'én ra tíbakó-no 'ndi-ni ta kjoa mangásòn-ní ra tísichjéen; tanga ijyeé nchrabá nìchjin 'kia nga nda kjón 'kenájímí-nájìon a'ta 'tse Na'in-na, nga mì tsa tì kjoa mangásòn sichjén-na 'kia nga kokó-no. ²⁶ Kò jè nìchjin ra 'sa nchrabá, a'ta tsà'an-ní nga sijé-la jìon Na'in-na mé ra mejèn-no; kò mì tsa tì 'an kitsá'ba-là Na'in-na nga síjéjì-no, ²⁷ nga jè Na'in-na tì'koaá tsjakeé-no. Kíí tsjake 'sín-najìon, nga tì'koaá tsjacha-nájìon ra 'an, kò nga tì'koaá makjiín-no nga a'ta 'tse Nainá inchrabà-na ra 'an. ²⁸ 'Kia nga 'jía ya isà'nde rakìi, yaá inchrabà-na ya ñándà nga tijná masen jè Nainá; kò 'ndi-ni, tsjin-náa jè isà'nde rakìi, nga tífi india-na ya ñándà tijná jè Na'in-na.

²⁹ 'Kiaá kitsò jñà xita ra kotá'yá'ta-la:

—Tjinakjoá kixi-ní 'ndi, mì tsa tì kjoa ra mangásòn-ni tjinichjeén-ni. ³⁰ 'Ndi 'ndi ijyeé 'ya-nájin nga machiya ijyeé-li tà mé kjoa-isa-ni; kò mì kì machjeén-li tsa yá ra skonangi-li. Kíí makjiín-najin nga a'ta 'tse Nainá inchrabà-ni ra jì.

³¹ 'Kiaá kitsò Jesús:

—¿A kja ijyeé makjiín-no 'ndi-ni? ³² Ijyeé ijchó chiba-la kò 'ndi kjón-ni nga jìon-jìon jndí ra ján kongió nga jngó jngó-no,

ko ta 'an tajngoó sikíjna-ná. Tanga mì tsa ta 'an tajngo tíjna, tíjnakoo-na jè Na'in-na. ³³Kíí koxin-no jñà 'én kii mé-ni nga katasakó-no kjoa'nchán ra a'ta tsa'an. Ya isà'nde, 'seé-nájiòn kjohi'in; tanga 'ñó tjà'tà-la takòn; 'an, ijyeé ísikíjneé-la jñà kjoa ra tjín isà'nde.

Kó'sín Jesús tsíkítsa'batji jñà xita-la ra ya kotá'yá'ta-la

17 ¹Jesús, 'kia nga ijye kó'sín kiichja, iskotsíjen ján ngajmi nga kitsò:

—Na'in, ijyeé ijchó nichjin-la, jeya tikíjni jè I'ndí-li, mé-ni nga ti'koaá jeya sikíjna-te-li ra jè. ²Nga jíí ijye ki'tsi-la kjotéxoma jè I'ndí-li nga jè kíjna ítjòn-la nga'tsi xita, mé-ni nga tsjá-la kjobinachon ra mì kì fehe'ta nga'tsi xita ra jí ki'tsi-la. ³Jè kjobinachon ra mì fehe'ta jè-ní nga katabexkon-li nga ta jí tajngoó-ní ra ngi kixi kjoa nga Nainá, ko ti'koa katabexkon jè I'ndí-li Jesucristo ra jí inikasín.

⁴'An jeyaá tísikíjna-la i isà'nde, nga ijyeé ijyehetà-na xá ra jí iningatsja-ná. ⁵Na'in, 'koa ti'sín jeya tikíjna-ná 'ndi ya ngixkìn koni 'sín nga jeya tsakátijnako-la 'kia nga tikjè sinda jè isà'nde.

⁶Jñà xita ra ya isà'nde ki'tsí-ná ijyeé tsi'kènájmí-la ra a'ta tsaji. Xita tsaji-ní ko jíí ki'tsí-ná ko inchisíhitjasòn-ní koni 'sín tsò jè 'én-li. ⁷Jñà xita kii, ijyeé be 'ndi 'ndi nga nga'tsi ra jí iningatsja-ná, yaá nchrabá kiti-ni ya a'ta tsaji; ⁸jñà 'én ra jí ki'tsí-ná, ijyeé tsi'kènájmí-la jñà xita kii; ko ndaá 'jaha'sen-jin-la. Ko ijyeé kijtseé-te nga ngi kixi kjoa nga ya inchrabà-na a'ta tsaji; ko makjiín-la nga jíí inikasén-ná.

⁹'An, tíbitsá'ba-la a'ta 'tse jñà xita kii; mì tsa jñà xita isà'nde ra tíbitsá'batjia, jñá-ní xita ra xá jí tsi'kí-náa, nga tsaji-ní jñà xita kii. ¹⁰Nga'tsi ra xita tsa'an, ti'koaá tsají-ti, ko nga'tsi ra xita tsaji ti'koaá tsa'aán-te; ko 'aán jeya tíbatijnáa a'ta 'tse jñà xita kii.

¹¹'An mì tsa ti i kótijna-na i isà'nde; tanga jñà xita kii, íí kítsajna i isà'nde; ko 'an, yaá tífi kátijnako india-la ya nándá tjini ra jí. Na'in tsje, nda tikindii nga ko nga'ñó ra tjín-li, jè nga'ñó ra jí ki'tsí-ná, mé-ni nga nda katítsajtín-ni koni 'sín nga jí ko 'an, nda titsahijyokjeé. ¹²'Kia nga tsakátijnako ya isà'nde, ndaá ísikónda nga ísichjéen jè nga'ñó ra jí tsi'kí-naa. Ko nijngo ichijà jñà xita kii, ta jé-ní ra ijye kó'sín tjínè-la nga kó'sín

koma'tin, mé-ni nga itjasòn-ni koni 'sín nga tíchja jè xajon ra tíj'ta 'Én-li.

¹³'Ndi 'ndi yaá tífia ya ñánda tijni ra ji; ko kíi ko'sín tíchja-na jñà 'én kíi 'kia nga takó tíjna-isa i isà'nde, mé-ni nga tí'koa nda katasijin-ni ya iníma-la jè kjotsja ra tíjn-na ra 'an. ¹⁴'An ijyee kítsja-la jñà 'én-li, tanga jñà xita isà'nde síjtikeé jñà xita-na ta ngatji-la mì tsa tí ya chja-ni i isà'nde koni 'sín 'an mì tsa tí ya chja-na i isà'nde. ¹⁵Mì tsa ko'sín tíbitsá'ba-la nga náchrjekajin ya isà'nde, jè-ní ra tísjé-la nga tikondii a'ta 'tse xita-níi. ¹⁶Koni 'sín mì tsa i isà'nde chja-na, 'koaá tí'sín mì tsa tí ya chja-ni i isà'nde jñà xita-na. ¹⁷Ngi jè tsje tikítsajna-ni ko 'én kixi-li nga ngi xita tsaji katama; nga jè 'én-li ngi 'én kixi kiti-ní. ¹⁸Koni 'sín nga inikasén-náa 'an ya ajin-la xita isà'nde, jñà xita-na, 'koaá tí'sín tísikásén-te ya ajin-la xita isà'nde. ¹⁹Jíi tísingátsja-la ijo-na nga tsje kótijna ya a'ta tsaji mé-ni nga jñà xita-na tí'koaá síngatsja-li ijo-la nga tsje kítsajna ra a'ta 'tse kjohixi-li.

²⁰Mì tsa tà jñà tíbitsá'batjia jñà xita-na, tí'koaá tíbitsá'batji-tee jñà xita ra kokjiín-la 'én-na 'kia nga 'keènajmíya jñà xita-na, ²¹mé-ni nga nga'tsi jñà xita kíi, jngoó katama-ni, koni 'sín tijnako-ná ra ji Na'in, ko 'an, yaá tíjnako-la, tí'koa ya katítsajnako-náa jñà xita kíi, mé-ni nga katakjiín-la jñà xita isà'nde nga jíi inikasén-na. ²²Jè kjoajeya ra ji ki'tsí-ná, 'an, 'koaá tí'sín kítsja-la jñà xita-na, mé-ni nga ta jngo katama-ni nga'tsiò, koni 'sín jngo ma-ná ra jién. ²³Nga jñà xita-na yaá tíjnako ko jíi tijnako-ná ra 'an, mé-ni nga ngi kixíi kjoa nga jngo katama-ná; ko jñà xita isà'nde katabe nga jíi inikasén kiti-ná, ko katabe-te nga tsjachaá-ti jñà xita-na koni 'sín nga tsjacha-ná ra 'an.

²⁴Na'in, jíi tsi'kí-ná jñà xita-na ko jè ra mejèn-na nga ya katítsajna-te ya ñánda kótijna ra 'an, mé-ni nga katabe-ni jè kjoajeya-na, jè kjoajeya ra ji tsi'kí-ná; nga ji ndaa tsjacha-náa skanda tí'kia-ni nga tikjè sinda jè isà'nde. ²⁵Ji Na'in ra xita kixi 'mì-li, jñà xita isà'nde mì kíi bexkon-li, tanga 'an bexkoón-la; ko tí'koaá jñà xita-na ijyee beé-te nga jíi inikasén-náa i isà'nde. ²⁶Jñà xita-na ijyee tsi'kenájmí-la ra a'ta tsaji, ko takó 'saá 'kenájmí-isa-la, mé-ni nga jè kjoatsjacha ra tíjn-li a'ta tsa'an, yaá katasijnajin-la, ko mé-ni nga ya kótijnajin-na ya iníma-la jñà xita kíi.

Kó'sín nga kindabà jè Jesús

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53)

18 ¹Kia nga ijye ko'sín kitsò Jesús, kijì-ní, tjiko jñà xita ra kotá'yá'ta-la nga kijì yà ra ijngoa-la xangá ra 'mì Cedrón. Yaá tíjna jngo i'nde ñánda kjin skoya yá tjtjje; ko yaá 'jaha'sen-jin Jesús ko jñà xita-la ra kotá'yá'ta-la. ²Ko jè Judas, xita ra siingatsja Jesús jñà xita kondra-la, ndaá bexkon jè i'nde rakìi, nga ki, kjin 'ka yà kjóxkóya Jesús ko jñà xita ra kotá'yá'ta-la. ³'Koaá 'sín kjomà-ni nga jè Judas ijchò yà i'nde rakìi; jngo jtín ma chíchàn tjiko, ti'koa tjiko i'ka jñà xita ra síkinda jè ingo ítjòn, jñà ra isikasén jñà xita ítjòn-la na'mì ko jñà xita fariseo. 'Ya kichà kjojchán ko 'ya ni'í isen ko ni'í ínicha. ⁴Tanga jè Jesús, nga ijyeé be mé kjoa ra kókama'tin, jè tsasichjà ítjòn-la nga iskonangi-la jñà xita kii, kitsò-la:

—¿Yá xita ra fatsji jiòn?

⁵Jñà xita kii kiichja kitsò:

—Jè fatsji-jin jè Jesús ra yà Nazaret i'nde-la.

'Kiaá kitsò-la Jesús:

—'An-náa.

Yaá síjnajin-la jñà xita kii jè Judas, jè ra kitsjà-la í'tsín Jesús nga kisìngatsja xita kondra-la. ⁶'Kia nga kitsò Jesús: “'An-náa”, xita kii ngi kijì-ni í'tsín, iskatsajo'tá yà nangi. ⁷Jesús india iskonangi-la, kitsò-la:

—¿Yá ra fatsji jiòn?

'Kiaá kitsò xita kii:

—Jè fatsji-jin jè Jesús ra yà Nazaret i'nde-la.

⁸Jesús india kitsò-ila jñà xita kii:

—Ijyeé kókàxin-najìon nga 'an-náa. Tsa 'an-ná ra fatsji-nájìon, ti'nde-la jñà xita kii nga katafi-ni.

⁹Kií ko'sín kjomà-ni mé-ni nga itjasòn-ni jè 'én ra kiichja Jesús nga ti'sa ítjòn, 'kia nga kitsò: “Na'in, jñà xita ra ji ki'tsí-ná, nijngo ichijà.” ¹⁰Jè Simón Pedro 'yaá jngo kichà ndajò; tsachrje kichà-la nga tsajá-la jè xita chi'nda-la na'mì ítjòn, jè ra 'mì Malco; tsate'tà chíká nga kixi-la. ¹¹Jè Jesús kitsò-la jè Pedro:

—Tjajnatjo-ni kichà-li. Tsa jè Na'in-na ko'sín mejèn-la nga kotjín kjohi'in ra koto-jiaa, ¿a mí tsa tjínè-la nga sihitjásòn?

Kó'sín ijchò Jesús ya ngixkòn x̄it̄a ra 'mì Anás

(Mateo 26:57-58; Marcos 14:53-54; Lucas 22:54)

¹² J̄nà chíchàn kò jè x̄it̄a ra t̄ijna ítjòn-la, kò j̄nà x̄it̄a ra síkinda jè ingo ítjòn itsabá'ñó jè Jesús kò akjòn inchà na'ñó. ¹³ Yaá ikò ítjòn ya ni'ya-la x̄it̄a ra 'mì Anás, ta ngatjì-la níxáyaá ma jè Caifás. Jè x̄it̄a ra 'mì Caifás, na'mì ítjòn t̄ijna jè nó 'kia nga kò'sín kjomà kjoa k̄ij. ¹⁴ Jè-ní Caifás ra ijye asa kò kitsò-la j̄nà x̄it̄a judío nga isaá nda-ni nga ta jngo x̄it̄a katiyatjì ngajo-la jè naxindá.

**Kó'sín nga jè Simón Pedro, 'koaá 'sín kitsò
nga mì k̄i bexkòn jè Jesús**

(Mateo 26:69-70; Marcos 14:66-68; Lucas 22:55-57)

¹⁵ Jè Simón Pedro kij̄it̄j̄ngií-la Jesús kò ìjngo-isa x̄it̄a ra t̄i'koa ya kotá'yá'ta-la. Jè x̄it̄a rak̄ij, ndaá bexkòn jè na'mì ítjòn kò 'jaha'sen-koó Jesús ya nditsin ni'ya-la na'mì ítjòn. ¹⁶ Tanga jè Pedro yaá tsikijna'ta ya xotjòba-la ni'ya ya nditsiaán. Jè x̄it̄a-la Jesús ra nda bexkòn jè na'mì ítjòn, itjo-ní nga tsakáko jè chjoón ra síkinda jè xotjòba ni'ya akjòn isikjaha'sen jè Pedro. ¹⁷ Jè chjoón ra síkinda ya xotjòba ni'ya iskonangií-la jè Pedro, kitsò-la:

—Ngaji, ¿a mí tsa t̄i'koa ya chitá'yá'ta-la jè x̄it̄a rak̄ij?
Jè Pedro kitsó-ní:

—Majìn, mì tsa ya fit̄j̄ngi-la ra 'an.

¹⁸ J̄nà x̄it̄a ch̄i'nda kò j̄nà x̄it̄a ra síkinda ya ingo, ni'í tsikítse; t̄j̄tsa'ngi-ní nga nichjin 'nchán 'kia. T̄i'koaá jè Pedro yaá t̄ijna'ngi-te.

Jè Na'mì ítjòn ra 'mì Anás iskonangií-la jè Jesús

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Lucas 22:66-71)

¹⁹ Jè na'mì ítjòn tsikí'tsia nga iskonangi-la Jesús a'ta 'tse x̄it̄a ra kotá'yá'ta-la kò a'ta 'tse 'én ra bakón-ya. ²⁰ 'Kiaá kiichja Jesús kitsò-la:

—'An, tsásen masen-ná nga kichjàa ya ajin-la nga'tsì x̄it̄a isà'nde; kji'tá nichjin tsakon-yá ya nditsin ingo ítjòn kò ya ñánda nga maxkóya j̄nà x̄it̄a Judío, kò nijngo 'én ra kichjà'ma. ²¹ ¿Mé-ni 'an chjinangi-ná? J̄nà chjinangi-la j̄nà x̄it̄a ra

kií'nchré; jñà kòkatatsò kòtsò 'én ra 'an tsakon-yá-la; jñà xitá kii, ijyeé ndaá tjiin-la.

²² 'Kia nga kòkitsò jñà 'én kii Jesús, jngo xitá ra síkinda ingo 'ja nga isijtsin'á jè Jesús, kitsò-la:

—¿Mé-ni kò'sín tsò 'én ra nakjoá-ila jè na'mì ítjòn?

²³ 'Kiaá kitsò Jesús:

—Tsa 'choó tsò 'én ra kàchjà, kò'tín-ná mé-ni nga 'cho tsò-ni; kò tsa ndaá tsò, ¿mé-ni nga tji'bé-ná?

²⁴ Jè Anás 'kiaá isikasén jè Jesús tji'ta-la na'ño, ya ñánda tíjna jè Caifás jè ra na'mì ítjòn tíjna.

Kó'sín nga jè Pedro india kòkitsò-ni nga mì kii bexkon jè Jesús

(Mateo 26:71-75; Marcos 14:69-72; Lucas 22:58-62)

²⁵ Jè Pedro takó yaá síjna nga síjna'ngi ya ñánda nga tíjtse jè ni'í. Jñà xitá iskonangií-la kitsò-la:

—¿A mí tsa tji'koa ya chitá'yá'ta-la jè xitá rakii?

Jè Pedro tsikí'ma-ní kitsò:

—Majìn-jìn, mì tsa 'an jiàan.

²⁶ 'Kiaá jngo xitá chi'nda-la na'mì ítjòn ra xákjién ma jè xitá ra tsate'ta chíká-la jè Pedro, iskonangií-la kitsò-la:

—¿A mí tsa ji ra kàbè-la nga tjen-kí jè Jesús ya angi yá ján?

²⁷ Jè Pedro india tsakja'ma-ni, kò tji'kiaá-ni nga iskindaya jè káxtí.

Kó'sín kjomà Jesús nga ijchò ya ñánda tíjna jè Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Lucas 23:1-5)

²⁸ Jñà xitá kiiko kjòn-ni ya ni'ya-la Caifás jè Jesús skanda ijchòko ya ñánda tíjna ni'ya masen-la 'tse xitaxá ítjòn 'tse Roma. Ijyeé tí'se isén kò jñà xitá judío mì kii 'jaha'sen ya ni'ya masen, nga kijtsexkón ijo-la mé-ni nga ma kòkjen-ni a'ta 'tse 'sí paxko. ²⁹ 'Koaá 'sín kjomà-ni jè Pilato ra xitaxá ítjòn tíjna, itjo nga kitsò-la jñà xitá kii:

—¿Mé kjoa ra fangi-no jè xitá rakii?

³⁰ Jñà xitá judío kiichja-ní kitsò:

—Mí-la ta chjàn ji inchinìngatsja-lajìn, tsa mì mé jé tíjn-la.

³¹ Jè Pilato kitsó-la:

—Tahíko, kò jìòn tindajín-la koni 'sín tíjna kjotéxoma tsajìòn.

Tanga jñà xitá judío kitsó-ní:

—Ngàjìn-jìn, mì kì tjí'nde-najìn nga taxkì sì'ken-jìn jngo xità.

³² 'Koaá 'sín ma-ni nga itjasòn jñà 'én ra ijye kiichjā Jesús 'kia nga tsi'kénajmí kó'sín koma'tin 'kia nga kiyá. ³³ Jè Pilato india 'jaha'sen-ni ya ni'ya masen, kiichjā-lā Jesús kitsò-lā:

—¿A jì-ní jè xitàxá ítjòn-lā jñà xità judío?

³⁴ Jesús kitsó-lā:

—¿A ta kjobítsjen tsaji-ní nga ko'sín nga tjisi, o ra kj'íí xità tsi'kénajmí-li ra a'ta tsa'an?

³⁵ Jè Pilato kiichjā kitsò:

—Mì tsa xità judío-jiàan ra 'an. Tijñá-ni xità naxindá-li ko jñà xità ítjòn-lā na'mì ra kà'fìlkó-li nga 'an kásíngatsja-na ra jì. ¿Mé kjoa ra ki'nì?

³⁶ Kiichjāá Jesús kitsò:

—Mì tsa i isà'nde tjínè-lā nga kotexóma. Tsa 'koaà-la 'sín tjín, 'seáa-na xità ra skajàn-tjì-na mé-ni nga mì ya kongatsja-na jñà xità judío. Tanga mì tsa i tjínè-lā nga kotexóma.

³⁷ Jè Pilato india iskonangií-lā nga kitsò-lā:

—¿A kja xitàxá ítjòn-ní ra jì?

'Kiaá kitsò Jesús:

—Jíí ra kosi nga xitàxá ítjòn-ná. 'An kíí xá kitsin-naa ko kíí xá 'jìí-na i isà'nde nga ko'sín 'kenajmíya kó'sín nga tjín ra ngi kjohixi. Ko nga'tsi jñà xità ra a'ta 'tse kjohixi fì'ta-lā, 'nchré-ní nga'tsi jñà 'én ra 'an chjàa.

³⁸ Jè Pilato kitsó-ní:

—¿Mé ra 'mì kjohixi?

Kó'sín nga jè Jesús isinè-lā nga kiyá

(Mateo 27:15-31; Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25)

'Kia nga ijye ko'sín iskonangi jè Pilato, 'kiaá itjo nga tsakáko jñà xità judío nga kitsò-lā:

—Nímé jé ra sakó-na nga a'ta 'tse xità rakìi. ³⁹ Tanga 'koaá 'sín 'ya jìòn 'kia nga bitjo 'sí paxko nga níkiijnandií jngo-no xità ra tísíkjíin kjohi'in nga tíjnaya ndayá. ¿'Ndi 'ndi a mején-nájiòn nga jè síkiijnandií-na jè Xitàxá ítjòn-lā xità judío?

⁴⁰ Nga'tsi jñà xità 'ñó kiichjā india-ni nga kitsò:

—Majìn-najìn nga jé Jesús katijnandií-ni, jé mejèn-najìn nga jè Barrabás katijnandií-ni.

Ko jè xità ra 'mì Barrabás xità chijé-ní.

Kó'sín nga jñà xitá isíjé nga krò katasi'ta jè Jesús

19 ¹Jè Pilato kitsjà-la kjohixi jñà xitá nga isiki'on jè Jesús nga tsajá-la. ²Jñà chíchàn kisi'ya jngo yá na'yá nga tsikí'a skò koni 'sín si'a jngo-la koròna xitaxá ítjòn; akjòn isíkáya jngo nikje ra chji'ndi inì 'kioo. ³Ijchò kincha'ta chraña-la kitsò-la:

—¡Mé ta nda-la jè Xitaxá ítjòn-la xitá judío!

Ko akjòn isijtsin'á jngo ya isén-la.

⁴Jè Pilato itjoko india-ni jè Jesús ya nditsiaán; ko akjòn kitsò-la jñà xitá naxindá:

—Chítsijen-la, kosen masen-no ijndí, mé-ni nga katasijin-no nga nímé jé sakó-na nga a'ta 'tse xitá rakì.

⁵'Kia nga itjo jè Jesús tjí'a ya skò jè corona ra yá na'yá ko kjiya jè nikje ra 'ñó chji'ndi 'kioo. Jè Pilato kitsó-la xitá naxindá:

—Síjna ijndí jè xitá rakì.

⁶'Kia nga kijtse jñà xitá ítjòn-la na'mì ko jñà xitá ra síkinda ingo tsikí'tsia nga 'ñó kiichja-isa nga kitsò:

—¡Krò katasi'ta-róoi! ¡Krò katasi'ta-róoi!

Jè Pilato kitsò:

—Jìòn sabà tahíkoo nga tjà'tà krò; nga 'an, nímé jé sakó-na nga'ta 'tse xitá rakì.

⁷'Kiaá kiichja jñà xitaxá-la xitá judío nga kitsò:

—Jìn, tjín jngo-najín kjotéxoma, ko jè kjotéxoma rakì, 'koaá 'sín tsò nga tjínè-la nga kiyá, ta ngatji-la nga I'ndí-la Nainá tsò-la ijo-la.

⁸'Kia nga kí'nchré jñà 'én kù, jè Pilato isaá 'ñó itsakjòn-isa.

⁹'Kiaá 'jaha'sen india-ni ya ni'ya masen nga iskonangi-la jè Jesús, kitsò-la:

—¿Nánda-ni i'nde-li?

Tanga jè Jesús mì kì kiichja.

¹⁰'Kiaá kitsò-la jè Pilato:

—¿Mé-ni mì kì nakjoá-na? ¿A mí 'yi nga 'aán ra tjín-na kjotéxoma nga ma ko'tá-la krò, ko ti'koaá 'aán-te ra ma síkijnandí-la?

¹¹'Kiaá kiichja Jesús kitsò:

—Nijngó-la kjotéxoma 'se-li ra ma jì kíndajín-ná tsa mí-la jè Nainá kitsjá-li kjotéxoma; kí' jnchro isaá tse jé tjín-la jè ra isingatsja-na koni ra jì.

¹²'Kia nga kòkitsò Jesús, yaá kjo'tsia-ni nga jè Pilato tsakátsji'nde-la kó'sín nga ma sùikínandí-ni jè Jesús; tanga jñà xitá judío 'nó kiichja nga kitsò-la:

—Tsa sùikínandí-ni jè xitá rakìi, mì-la tsa ya nda fahijta_{ko}-ni jè xitaxá ítjòn ra batéxoma-ná jè ra 'mì César. Nga nga'tsí ra ta jè xitaxá ítjòn tsò-la ijo-la, kondraá fi-la jè xitaxá ra tíbatéxoma-ná.

¹³Jè Pilato 'kia nga kí'nchré jñà 'én kii, tsachrjeé ya ndítsiaán jè Jesús, akjòn tsikijna ya i'nde nándá nga bíndajín kjoa ya nándá 'mì Àsòn Chrjó Najo, jè i'nde ra Gabatá 'mì, 'kia nga 'én hebreo. ¹⁴Ijchó-la tsa nchisen jè nichjin 'kia nga ijye títsajnanda xitá nga kitjo 'sí paxko nga ta jngo nichjin chija-isa; kiichjaá jè Pilato nga kitsò:

—¡Sijna ijndí jè xitaxá ítjòn-no!

¹⁵Tanga jñà xitá judío 'nó kiichja nga kitsò:

—¡Katabiya-róoi! ¡Ya tjà'tà krò!

'Kiaá kitsò jè Pilato:

—¿A krò ko'tá jè xitaxá ítjòn-najìòn?

Kitsó jñà xitá ítjòn-la na'mì:

—Mì tsa tì yá xitaxá ítjòn tjín-najìn, ta jé-ní ra 'mì César ra batéxoma-najìn.

¹⁶Pilato 'kiaá isìngatsja jñà xitá kii jè Jesús mé-ni nga katabá'ta krò; ko jñà xitá kii kiikoó jè Jesús.

Kó'sín nga isi'ta krò jè Jesús

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43)

¹⁷Jesús itjo, 'yamijìn jè krò-la nga kiji ya i'nde ra 'mì I'nde Sko Mi'ken ('kia nga 'én hebreo, Gólgota 'mì i'nde rakìi). ¹⁸'Kia nga ijchò ya i'nde rakìi, yaá isi'ta krò, ko ngi jè-isa xitá, taña isi'tako krò; jè Jesús isasiyá masen-la. ¹⁹Jè Pilato tsikíndaá jngo 'én ra tsò: “Jesús ra Nazaret i'nde-la, Xitaxá Ítjòn-la xitá judío”, akjòn tsaká'ta ya sko krò. ²⁰Ñó kjìn xitá judío kijtse nga iskotá'yá jñà 'én kii, nga ki, ya nándá nga isi'ta krò jè Jesús, yaá chraña'tá-la naxindá. Jñà 'én kii, jàn ndiyá-la jñà 'én ra tjí'ta: nga 'én hebreo, 'én griego ko 'én latín. ²¹Jñà xitá ítjòn-la na'mì ra 'tse xitá judío kitsó-la jè Pilato:

—Kì tà chjàn ko'sín bindi nga tsò: “Xitaxá Ítjòn-la xitá judío”; 'koaá 'sín tindi “Jè ra Xitaxá Ítjòn-la xitá judío kitsò-la ijo-la.”

²² Jè Pilato kitsó-ní:

—Koni 'sín ijye kabindáa, 'koaá 'sín katasijna.

Kó'sín nga jñà chíchàn isijòya jè nikje-là Jesús

²³ Jñà chíchàn 'kia nga ijye tsaká'ta krò jè Jesús, iskábé jè nikje-là; ijòn-ya ki'sín nga tsateya; akjòn jngó jngó-ya iskábé-ni. Tì'koaá iskábé-te jè nikje ndajò-là jè ra mì tsa itjahiña, tà nikje tíjngo-ní; ²⁴ kitsò-là xákjén jñà chíchàn:

—Mì kì tsa chjíchrajayeé; ta siskáko jnchreé; yaá jcha-là yá 'tse kitso-là.

'Koaá 'sín itjasòn koni 'sín tjí'ta jè Xajon-là Nainá nga tsò: “Jè nikje-na isika'bí-là xákjién kò kisiskáko-ní nikje ndajò-na.” Jñà kjoa kii, 'koaá 'sín ki'sín jñà chíchàn.

²⁵ Yaá ijncha'ta chraña-là krò jè na-là Jesús, kò ndichja, kò María jè chjoón-là xita ra 'mì Cleofas kò jè-te María Magdalena. ²⁶ Jesús 'kia nga kijtse jè na-là kò tì'koaá kijtse-te jè xita ra kotá'yá'ta-là ra 'nó tsjake kjomà, kitsò-là jè na-là:

—Jì ndí chjoón, yaá tíjna ijndáa jè i'ndí-li.

²⁷ Akjòn 'kiaá kitsò-là jè xita-là ra 'nó tsjake:

—Yaá tǐjna ijndáa jè nà-li.

Skanda 'kia-ni nichjin, jè xita-la Jesús iskábétjò ya ni'ya-la jè nà-la Jesús.

Kó'sín kjomà 'kia nga 'ken jè Jesús

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49)

²⁸'Kia nga ijye kjomà, Jesús kijtse-ní nga ijyeé itjasòn ijye-la, kitsó-ní:

—Xándá-na.

Ko 'koaá 'sín itjasòn koni 'sín tǐchja jè Xajon ra tǐ'ta 'Én-la Nainá.

²⁹Yaá tǐjna jngo tǐjí itsé ra tǐjya nandá binagre. Jǐnà xita iskábé tsanga, tsjahǐjin ya nandá binagre nga isikà'nchi, akjòn tsikísko jngo yá nga ikjaǐ'tà chraña-la ya tsa'ba Jesús. ³⁰'Kia nga ijye ki'tsi jè nandá binagre Jesús, kitsò:

—Ijyeé itjasòn ijye-ní.

Akjòn tsikǐjnajten jè sko nga 'ken.

Kó'sín nga itjahí'sen-jin kǐchja ya ndǐsin-la Jesús

³¹Nichjin rakǐi, ta jngo nichjin chija-isa nga kitjo jè 'sí paxko, ko jǐnà xita judío majìn-la 'kia nga nichjin níkjáya ya si'ta krò ijo-la ndí mi'ken, nga jè 'sí paxko 'nó xkón. 'Koaá 'sín kjomà-ni nga jǐnà xita tsikítsa'ba-la jè Pilato nga katatsjá kjohixi mé-ni nga katakǐján-ni jǐnà ninda xkó-la jǐnà xita ra kǐi'ta krò, ko akjòn katatjahíxìn jǐnà ijo-la. ³²Jǐnà chíchàn kǐjí-ní nga tsakǐján jǐnà ninda xkó-la jè xita ra kǐi'ta ítjòn krò ko 'koaá tǐ'sín isìko-te jè ra òjngo ra ya kǐi'ta krò ya chraña-la Jesús. ³³Tanga 'kia nga ijchò kincha'ta chraña-la jè Jesús, kijtse-ní nga ijyeé mi'ken. 'Koaá 'sín ma-ni nga mì kǐ tǐ tsakǐján-ni jǐnà ninda xkó-la.

³⁴Tanga jngo chíchàn tsikǐ'sen jngo kǐchja ra ijò-sko 'ki ya ndǐsin-la Jesús; 'kia nga ko'sín isìko, jní ko nandá itjo. ³⁵Jè ra tí'bénajmí jǐnà 'én kǐi, jé kjón-ní ra kijtse; ko ngi 'én kixíí ra tí'bénajmí; be-ní nga 'én kixíí ra tí'bénajmí mé-ni nga tǐ'koa katakǐjín-no ra jìòn. ³⁶Nga kǐí ko'sín kokjamà-ni jǐnà kjoa kǐi mé-ni nga itjasòn-ni koni 'sín tǐ'ta jè Xajon 'Én-la Nainá, nga tsò: “Nijngo ninda-la kokjàn.” ³⁷Ko 'koaá tǐ'sín tǐchja ya ñánda xìn jè Xajon ra tǐ'ta 'én-la Nainá nga tsò: “Jǐnà xita skoòtsǐjeén-la jè ra itjá'xákjá ya ndǐsin-la.”

Kó'sín isihijin jè Jesús

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56)

³⁸ 'Kia nga iyye kjomà nga'tsì jñà kjoa kii, jè José ra ya i'nde-la ya naxindá Arimatea, ra ti'koa ya kotá'yá'ta-la Jesús, tanga mì tsa ngi tsakón ijo-la tsa xita-la Jesús, tà ngatji-la nga xitaxá 'tse xita judío tsakjón-la. Jè xita rakii, isíjé'ndeé-la jè Pilato nga koma iko jè ijo-la Jesús, ko jè Pilato kitsjá'nde-la, akjòn tsajen-ngi-ni ya krò jè ijo-la Jesús nga kiiko. ³⁹ Ti'koaá ijchò-te jè Nicodemo jè xita ra ijchòjkon jngo 'ká jè Jesús 'kia nga jñò; maá-la tsa katé kilo chijo ra nda jne 'ya ra tjíkJójin mirra ko áloe. ⁴⁰ José ko Nicodemo kiikoó jè ijo-la Jesús; isíkájté nikje chroba ra tjín-la jè chijo ra nda jne, koni 'sín iyye ngaà-la jñà xita judío 'kia nga sihijin jngo mi'ken. ⁴¹ Ya i'nde nándà nga isi'ta krò jè Jesús, tjína jngo i'nde nándà sitje tsajmì, ko yaá tjína jngo chrjó tjínda ra chrjó xitse, ya nándà ni sa jngo mi'ken sijnaya. ⁴² Yaá isijnaya jè ijo-la Jesús nga chraña'tá-ní, nga ki, iyyeé tíma'tsia jè nichjin níkjáya 'tse xita judío.

Kó'sín nga jaáya-ilá jè Jesús

(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12)

20 ¹ Jè nichjin 'kia nga ma'tsia-ni jè xomàna, 'kia nga jñò-isa nga tajñòya, kijì María Magdalena ya ngajo-la chrjó mi'ken nándà nga isihijin jè Jesús; 'kia nga ijchò kijtse-ní nga iyye itjahíxìn jè najo ra tjíchjàto-la jè ngajo-la mi'ken.

² 'Kiaá tsahachikon nga kijì ya nándà tjíhijyo jè Simón Pedro ko xita ra ijngo ra ti'koa ya kotá'yá'ta-la Jesús, jè xita ra 'ñó tsjake Jesús nga kitsò-la:

—Iyyeé kàfiko jè ijo-la Na'ín-ná jñà xita; mì ki 'yeé nándà kjiina-la.

³ Jè Pedro ko xita ra ijngo, kiì katsíjen-la ya ngajo-la chrjó mi'ken nándà kisijnaya ijo-la Jesús. ⁴ 'Kiaá 'ñó tsahachikon ngajò, tanga isaá 'ñó tsahachikon jè xita ra ijngo koni jè Pedro ko jè ijchò ítjòn ya nándà nga kjiina jè ngajo-la mi'ken.

⁵ 'Kiaá tsasèn-niña nga iskotsíjen-yá ya ngajo-la mi'ken nándà nga isijnaya ijo-la Jesús, ko kijtseé jñà nikje chraba ra isijtéjin jè ijo-la Jesús tanga mì tsa 'jaha'sen-ngi-jìn ya ngajo-la mi'ken.

⁶ Akjòn 'ji tjíngi-la jè Pedro; ra jè, 'jaha'sen-ngí ya ngajo-la mi'ken ko kijtseé-te jñà nikje chraba nga ya kjihijyo. ⁷ Ti'koaá

kijtsee-te jè nikje ra isijtéjin sko Jesús nga mì tsa ya kjijna'ta-la jñà nikje chroba; xín tìjna xkóya. ⁸'Kiaá 'jaha'sen jè xitá ra ìjngo jè ra 'ji ítjòn; 'kia nga kijtse jñà kjoa ra kjomà, kjokjiín-la. ⁹Nga kjè kì nda fìya-la koni 'sín tíchja jè Xajon ra tjí'ta 'én-la Nainá nga jè Jesús, 'koaá 'sín tjinè-la nga kjoaáya-ila ya ajin-la mi'ken. ¹⁰Jñà xitá kii, kiji-ni ya ni'ya-la.

Kó'sín nga jè Jesús tsakón-la ijo-la jè María Magdalena

(Marcos 16:9-11)

¹¹Tanga jè María Magdalena yaá tìjna nditsiaán ya xotjoba-la chrjó mi'ken nga tíkjindáya; ko 'kia nga tíkjindáya tsasijna-niña-ní nga iskotsíjen-yá ya chrjó mi'ken; ¹²ko jò ìkjali kijtse ra nikje chroba kjiya; jngo tìjna ya angi sko ko jngo tìjna ya ndsako ñánda nga isijna jè ijo-la Jesús. ¹³Jñà ìkjali iskonangií-la, kitsò-la:

—Ji ndí chjoón, ¿mé-ni nga chindáya-ni?

Jè María kitsó-ní:

—Kíí kjindaya-na nga ijyee kàfiko jñà xitá jè ijo-la Na'in-na, ko mì kì be ñánda kjijna-la.

¹⁴'Kia nga ijye kòkitsò jè María, isìkjahatjíí sko, ko yaá kijtse jè Jesús; tanga mì kì kjòchiya-la tsa jè Jesús. ¹⁵Jè Jesús kitsó-la:

—Ji ndí chjoón, ¿mé-ni nga chindáya-ni? ¿Yá ra fatsji?

Jè María, 'koaá 'sín isíkítsjen tsa jè ra síkinda jè i'nde rakii, kitsó-la:

—Ji nàmi, tsa jíí kiikii ijo-la Na'in-na, ko'tín-ná ñánda kjijna-li mé-ni nga ma íkatsíjen-ila.

¹⁶'Kiaá kitsò-la jè Jesús:

—¡María!

Isíkáfa jè María kitsò:

—¡Raboni! (Ra 'én hebreo, Maestro tsò-ni jè 'én rakii.)

¹⁷Jè Jesús kitsó-la:

—Kì tà chjàn 'an chaájno-ná nga kjè tsa ya fia ya ñánda nga tìjna jè Na'in-na. Tanga tíchín jñà 'ndsè ko ko'tin-la nga yaá tífi kátijnako india-na jè ra Na'in-na ma ra tí'koa Na'in-no ma, jè ra Nainá-na ma ko ra tí'koa Nainá-no ma.

¹⁸'Kiaá kiji María Magdalena nga kii síkjí'nchré jñà xitá ra kotáyá'ta-la Jesús nga ijyee kijtse jè Na'in-ná ko tsi'kénajmí-la koni 'sín nga kitsò-la.

Kó'sín nga tsakón-la ijo-la Jesús jñà xità-la*(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49)*

¹⁹'Kia nga ijye kjòjñò, tije-ni nichjin 'kia nga ma'tsia xomàna, jñà xità ra kotá'yá'ta-la Jesús tjíchjàjtoó-la jè xotjòba-la ni'ya ya ñánda nga kjóxkóya, nga jñá xitaxá-la xità judío tsakjón-la; 'kiaá ijchò jè Jesús nga tsasijnajin masen-la nga isíkjáya-la, kitsò-la:

—¡Ta 'koaá nda kjòn-ni! ¡Kata'se-no kjoa'nchán!

²⁰'Kia nga ijye kòkitsò-la, akjòn tsakón-la tsja kò jè ndisín-la. Jñà xità ra kotá'yá'ta-la, taxkì tsjaá ki'se-la nga kijtse jè Jesús.

²¹Jesús india kòkitsò-isa-la:

—¡Kata'se-no kjoa'nchán! Koni 'sín nga isikasén-na jè Na'ín-na, 'koaá tì'sín sikásén-no.

²²Akjòn iskijnómajin-la kitsò-la:

—Chjíbè jè Inìma Tsje-la Nainá. ²³Jñà xità ra sijcha'tà-la jé-la, jè Nainá tì'koaá sihijcha'tá-te-la jé-la, tanga jñà xità ra mì kì sijcha'tà-la ra jìòn jè jé-la, Nainá tì'koaá mì kì sihijcha'ta-la jé-la.

Kó'sín nga jè Tomás kijtse jè Na'ín-ná nga ijye jaáya-ila

²⁴Jñà xità-la Jesús ra tejò ma-ni, jè ra 'mì Tomás, jè ra tì'koaá Dídimò tsò-la ['én ra tsò-ni: Ixti'ño], tsìn-jìn ra jè 'kia nga ijchò jè Jesús. ²⁵Jñà xità-la Jesús ra i'ka tsi'kénajmí-la jè Tomás nga ijyeé kijtse jè Jesús; kitsò-la:

—Ijyeé ka'ya-nájin jè Na'ín-ná.

Tanga jè Tomás kitsó-ní:

—Tsa mì kì skee jñà tsja ya ñánda nga isík'xa jñà xo nga ma kjohí'seen najmá-ndsá kò ya ndisín-la ñánda nga itjá'xakjá, mì kì kòkjiín-na.

²⁶Nga ijye kjomà jin nichjin, jñà xità ra kotá'yá'ta-la Jesús india kjóxkóya-ni kò yaá tíjna jè Tomás 'kia. Ni'sín tjíchjàjto-la jè xotjòba ni'ya, yaá ijchò Jesús nga tsasijnajin masen-la; kitsò-la:

—¡Kata'se-no kjoa'nchán!

²⁷Akjòn kitsò-la jè Tomás:

—Jchìni'sin najmá-ndsii ijndíi kò chítsijen-la jñà ndsá; nchrabákii ndsii kò jchìni'sin ya ndisín-na. Kì tà chjàn kò'sín mì kì makjiín-li, katakjiín-li.

²⁸ 'Kiaá kiichja jè Tomás nga kitsò-la:

—Jì Na'in, jì-ní ra tijna íjtòn-náa kò jì-ní Nainá-na.

²⁹ Jesús kitsó-la:

—Jì Tomás, kíí makjiín-li nga ka'ya-ná. ¡Mé tã nda-la jñà xità ra makjiín-la nì'sín mì kì bexkon-na!

Mé-ni kò'sín isinda-ni jè xajon rakìi

³⁰ Taxkì kjín kjoaxkón ra nda tjín ki'sín-isa Jesús ya ngixkon xità ra kotáyá'ta-la ra mì kì tjí'ta ya xajon rakìi. ³¹ Tanga jñà 'én kìi, kíí xá isinda-ni mé-ni nga kòkjiín-najiòn nga jè Jesús ra Cristo, [jè ra xá inikasén-ni] ra I'ndí-la Nainá kò mé-ni nga 'kia nga kòkjiín-najiòn 'seé-no jè kjobinachon ra a'ta 'tse.

Kó'sín nga jè Jesús ito xità-la tsakón-la ijo-la

21 ¹ 'Kia nga ijye kjomà, Jesús tsakón india-ila ijo-la jñà xità ra kotáyá'ta-la ya andi ndáchikon ra 'mì Tiberias. Kíí 'sín kjomà jñà kjoa kìi. ² Yaá taña títsajnakjo jè Simón Pedro, kò jè Tomás, jè ra tì'koa Dídimò tsò-la, kò jè Natanael jè ra Caná i'nde-la ra chja-ni Galilea; tì'koa tjítsajna-te jñà ixti-la Zebedeo kò ngi jò-isa xità ra ya kotáyá'ta-la Jesús. ³ Jè Simón Pedro kitsó-la:

—Tì kjòn-la tífi si'kèen.

Jñà xità ra i'ka kitsó-ní:

—Tì'koaá kohíkoò-te-lajin.

Kijí-ní, 'jaha'sen jngo chitso; tanga; jè nitjen rakìo, nímé tì isakò-la. ⁴ 'Kia nga ijye tí'se isén, Jesús, yaá ijchò kasijna ya

andi nandá, tanga jñà xita ra kotá'yá'ta-la mì kì kjòchiya-la tsa jè Jesús. ⁵Jè Jesús iskonangi-la, kitsò-la:

—Ndse, ¿a kjè sakó chiba-no tì?

Jñà xita kii kitsó-ni:

—Nimé tjin.

⁶Jè Jesús kitsó-la:

—Tikàtjen-ngindá na'ya-no ya nga kixi-la chitso ko sakó-no tì.

Xita kii, 'koaá 'sín ki'sin; isikàtjen-ngindá na'ya-la; 'kia nga tsachrjekàjin-ni, mì kì tì ma itjá'ndò-ila, nga 'ñó kjìn tì isincha. ⁷Jè xita-la Jesús ra 'ñó tsjake kjomà, kitsó-la jè Pedro:

—Jé Na'ín-ná Jesús.

'Kia nga kii'nchré jè Pedro nga jè Jesús, nditoón tsakjaya jè nachro-la, nga kijina líká-ní tsiki; ko akjòn iskìjin ya ajin nandá nga kiitjingi-la Jesús. ⁸Jñà xita ra i'ka, kiikò chitso skanda ya andi nandá, ko tjínga-la na'ya-la nga ngi kitseé tì; tà ngatjì-la mì tsa 'ñó kjin, ta kjameé-la jngo sindò metro tjin-la skanda ya andi nandá. ⁹'Kia nga ijye itjojen ya chitso ya andi nandá, kijtse-ní nga tjtse ní'í ñánda nga tíchján jngo tì ko niño nchrajín. ¹⁰Jè Jesús kitsó-la:

—Nchrabáko i'ka tì ra 'sa kjòn inachrrejion nandá.

¹¹Jè Simón Pedro tsihijnoó ya chitso nga tsachrje na'ya-la; ngi taxki i'í tì ra ijncha; jngo sindò ko icháte-jàn ma-ni tì; ni'sín bato kjin ma-ni, jè na'ya, mì kì itjajtsó-jìn. ¹²Jè Jesús kitsó-la:

—Nchrabá, tichioò.

Nijngo xita ra kotá'yá'ta-la Jesús kitsò ikon nga iskonangi-la yá-ni jè; nga ijyee tjin-la nga jè Na'ín-ná Jesús. ¹³'Kiaá 'ja Jesús nga iskábé niño nchrajín ko jñà tì ko akjòn kitsjá-la xita-la.

¹⁴Yaá ma-ni jàn 'ka nga tsakón-la ijo-la Jesús jñà xita ra kotá'yá'ta-la 'kia nga ijye jaáya-ila.

Kó'sín Jesús jàn 'ka kiichja-la jè Simón Pedro

¹⁵'Kia nga ijye tsakjèn nga'tsiò, Jesús kitsó-la jè Simón Pedro:

—Jì Simón ra ti-la Jonás, ¿a isaá 'ñó tsjacha-ná koni jñà kii? Kitsó jè Pedro:

—Jon Na'ín, 'ya-ní nga tsjakeé-la.

Jesús kitsó-la:

—Tikondji jñà ndí ixti forrè-na.

¹⁶Ra ma-ni jò 'ka, Jesús, india iskonangi-la, nga kitsò-la:

—Ji Simón ra ti-la Jonás, ¿a tsjacha-ná?

Jè Simón Pedro kitsó-ní:

—Jon Na'in, ijyee 'ya-ni nga tsjakeé-la.

Jesús kitsó-la:

—Tikondji jñà ndí forrè-na.

¹⁷Ra ma-ni jàn 'ka india iskonangi-la nga kitsò-la:

—Ji Simón ra ti-la Jonás, ¿a tsjacha-ná?

Jè Pedro kjobaa-la nga sí jàn 'ka tjín-ni nga iskonangi-la, kitsò-la:

—Ji Na'in ijyee 'ya ijye-ní; ko ndaa 'yi nga tsjake-la.

Jè Jesús kitsó-la:

—Tikondji jñà ndí forrè-na. ¹⁸Ngi kjohixí ra xin-la, 'kia nga ti'sa ti ra ji, itsjaya-ní nikje-li ko 'kiin-ní ta ñánda nga kjomejèn-li; tanga 'kia nga ji ra ijye kojchíngi, ta kjén-teé isi jñà ndsii ko kj'í xitaá siikáya-li jñà nikje-li, ko yaá iko-li ya ñánda nga mì tsa ji komejèn-li.

¹⁹'Kia nga ko'sín kitsò jè Jesús, 'koaá 'sín isichiya-ni kó'sín koma'tin jè Pedro 'kia nga kiyá, mé-ni nga jeya siikíjna-ni jè Nainá 'kia nga kiyá. Akjòn kitsò-la:

—Nchrabátjingi-ná.

Mé ra koma'tin jè xita-la Jesús ra 'nó tsjake kjomà

²⁰Jè Pedro 'kia nga isíkafa-ni í'tsin, kijtse-ní nga yaá tínchrabátjingi-la jè xita ra 'nó tsjake Jesús, ra tijè-ni ra taña tsikijna'tako ímixa jè Jesús 'kia nga tsakjèn nga iskonangi-la nga kitsò-la: “¿Yá-ni ra ya siingatsja-li xita judío?” ²¹'Kia nga kijtse jè Pedro iskonangi-la jè Jesús, kitsò-la:

—Jè xita rakii, ¿kó'sín kama'tin ra jè?

²²Kiichjaá Jesús, kitsò-la:

—Tsa mejèn-na nga kíjnakon skanda 'kia 'an ra kjí'i india-na, mì tsa ji bako-li nga ji jchii. Nchrabátjingi-ná ra ji.

²³'Koaá 'sín kjomà-ni nga kitsò 'én ya ajin-la 'ndse nga mì-ró kì kiyá jè xita rakii. Tanga Jesús mì tsa kitsò-jìn nga mì kì kiyá. Ta kitsó-ní: “Tsa mejèn-na nga kíjnakon skanda 'kia 'an ra kjí'i india-na, mì tsa ji bako-li nga ji jchii.”

²⁴Tijé-ni jè xita rakì ra kotá'yá'ta-la Jesús ra tsjá 'én-la nga 'koa 'sín kjomà jñà kjoa kù; kò jè tsikínda jè xajon rakì. 'Koaá 'sín makjiín-ná nga 'én kixíí ra tíhja.

²⁵Taxki kjín kjoa ra kj'íí ki'sìn-isa Jesús; ni'sín-la sinda jngó jngó skoya ta nga'tsì kjoa ra ki'sìn, jñà libro ra sinda, mí-la kì kichóya-la nga tíjngo isà'nde.